

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

SPORUN GELİŞİMİNDE OKUL SPORLARININ ROLÜ VE ÖNEMİ;
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİ İLE OKUL
YÖNETİCİLERİNİN DEĞERLENDİRMELERİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA

Hazırlayan
Oğuzhan GÜL

Yüksek Lisans Tezi

Haziran 2020

KAYSERİ

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**SPORUN GELİŞİMİNDE OKUL SPORLARININ ROLÜ VE
ÖNEMİ; BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİ İLE
OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEĞERLENDİRMELERİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA**

Hazırlayan

Oğuzhan GÜL

Danışman

Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN

Yüksek Lisans Tezi

Haziran 2020

KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda akademik ve etik kuralların gerektirdiği gibi tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve kaynaklar listesinde gösterdiğimi belirtirim.

Oğuzhan GÜL

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

“Sporun Gelişiminde Okul Sporlarının Rolü ve Önemi; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerinin Değerlendirmeleri Üzerine Bir Araştırma ” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi 'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Oguzhan GÜL

Danışman

Doç. Dr. Aydoğın SOYGÜDEN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı Başkanı

Prof. Dr. Nihat EKİNCİ

KABUL VE ONAYI

Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN danışmanlığında **Oğuzhan GÜL** tarafından hazırlanan “**Sporun Gelişiminde Okul Sporlarının Rolü ve Önemi; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerinin Değerlendirmeleri Üzerine Bir Araştırma**” konulu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü **Beden Eğitimi ve Spor** Anabilim Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

15/06/2020

JÜRİ :**İMZA****Danışman : Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN****Üye : Doç. Dr. Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ****Üye : Dr. Öğr. Üyesi Neşet MUTLU****ONAY**

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulununtarih ve.....sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../06/2020

Prof. Dr. Bilal AKYÜZ**Enstitü Müdürü**

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde rehberlik yapan tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN'e sonsuz teşekkürlerimi arz ederim.

Tez çalışmamın her aşamasında yer alan ağabeyim Doç. Dr. Mehmet GÜL'e, istatistik konusunda bir an olsun emeklerini esirgemeyen Prof. Dr. Yalçın KARAGÖZ'e çokça şükranlarımı sunarım. Eğitimim boyunca gerek ağabeylik gerekse hocalık yapan Sayın Doç. Dr. Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ'e çokça teşekkür ederim. Sayesinde çok şey öğrendiğim ve lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca desteğini hiç esirgemeyen değerli hocam-ağabeyim Öğr. Gör. Dr. Uğur ÖZER'e çokça minnet borçluyum, sağolsun, varolsun. Aynı zamanda, bir şeye ihtiyacım olduğunda her zaman fikirlerini danıştığım değerli ağabeyim Öğr. Gör. Dr. Levent CEYLAN'a ve değerli çalışma arkadaşım Recep Nur UZUN'a teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmasının temel taslağının oluşturulmasında yardımlarından istifade ettiğim Rahmi YILDIZ'a ve beni spor ile tanıştıran ve yine tezime çokça katkıları olan ilk okul Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenim Metin ÖZGÜN'e çokça teşekkür ederim. Tezimde önemli bir etkisi olan kıymetli ağabeyim ve Spor Sivas Projesi Koordinatörü Oğuzhan ÇALI'ya ve bununla birlikte Spor Sivas Projesi'nin değerli mensuplarına çokça teşekkür ederim. Motivasyonumu her zaman üst düzeyde tutan kıymetli hocam Prof. Dr. Serkan HAZAR'a çok teşekkür ederim. Tezim kapsamında değerli görüşlerini aldığım ve kafamda yeni ufuklar açan kıymetli hocam Prof. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim. Değerli katkılarından dolayı Dr. Öğr. Üyesi Neşet MUTLU hocama ve bununla birlikte lisans eğitimim boyunca akademik fikirlerinden faydalandığım hem hocam hem de annem gibi gördüğüm Dr. Öğr. Üyesi Zuhul YURTSIZOĞLU'na sonsuz teşekkür ederim.

Ayrıca, tez yazım aşamasında beni yalnız bırakmayan Yüksek Lisans dönem arkadaşım kıymetli ağabeyim Erdal KIRIK'a, beni her zaman yeni şeyler için cesaretlendiren değerli ağabeyim Bekir ŞAHİN'e, yine her zaman desteğini hissettiren kıymetli arkadaşım Arş. Gör. Kürşat KAYA'ya şükranlarımı sunarım. İsmi buradan zikretmeyi unuttuğum ve desteğini aldığım herkese ayrı ayrı teşekkür ederim. Allah hepsinden razı olsun.

Eğitimim boyunca çektiğim zorluklara ortaklık eden sevgili babam Salih GÜL'e, biricik annem Emine GÜL'e ve her zaman desteklerini hissettiğim kardeşime, ablama ve ağabeylerime sonsuz teşekkür ederim. Sağolsunlar.. Varolsunlar..

Oğuzhan GÜL

Kayseri, Haziran 2020

**SPORUN GELİŞİMİNDE OKUL SPORLARININ ROLÜ VE ÖNEMİ; BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİ İLE OKUL YÖNETİCİLERİNİN
DEĞERLENDİRMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Oğuzhan GÜL

**Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim
Dalı**

Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2020

Danışman: Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN

ÖZET

Bu çalışma, sporun gelişiminde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin değerlendirmeleri çerçevesinde okul sporlarının rolünü ve önemini vurgulamak amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya beş farklı ilden toplamda (n=719) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ve okul yöneticileri katılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen 18 maddeden oluşan “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek formunun ilk bölümünde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu, ikinci bölümünde ise “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği” bulunmaktadır. Çalışmanın istatistiksel çözümlenmesinde lisanslı SPSS 23 programı kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçeğe yapılan AMOS doğrulayıcı faktör analizi sonucunda, ölçeğin okul sporlarını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, ölçekten elde edilen Cronbach Alpha (α) kat sayısının da yüksek olduğu görülmüştür ($\alpha=0,929$). Yapılan Ki-Kare testlerinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Çalışmada katılımcıların “Okul sporları sayesinde sporun gelişeceği ve yaygınlaşacağı” görüşüne (%91,60) oranda katıldıkları görülmüştür. Bununla birlikte, “Okul sporları sayesinde başarılı sporcu keşfetmenin daha kolay olduğu” fikrine katılımcıların (%92,90) olumlu görüş vermişlerdir. Aynı zamanda, “Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri ile ruhsal gelişimlerinin artacağı” fikrine katılımcıların

(%93'80) katıldıklarını belirtmişlerdir. Benzer maddelere olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı (%80)'in üzerinde bulunmuştur.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporlarına karşı değerlendirmeleri yüksek oranda olumludur. Bu değerlendirmelere göre, okul sporları faaliyetlerinin daha güçlü ve etkili yapılması sonucunda öğrencilerin kişisel gelişimlerine ve Türkiye'deki spora katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Sporları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri, Okul Yöneticilerinin Değerlendirmeleri

**THE ROLE AND IMPORTANCE OF SCHOOL SPORTS IN THE
DEVELOPMENT OF SPORT; A STUDY ON THE EVALUATIONS OF
PHYSICAL EDUCATION TEACHERS AND SCHOOL ADMINISTRATORS**

Oguzhan GUL

**Erciyes University, Institute of Health Sciences, Department of Physical Education
and Sports**

Master's Thesis, June 2020

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Aydogan SOYGUDEN

ABSTRACT

This study was carried out to emphasize the role and importance of school sports in the development of sports, within the framework of the evaluation of Physical Education and Sports Teachers with school administrators.

The study was attended by a total of five different provinces (n = 719) physical education teachers with school administrators. "The Scale of Evaluation in School Sports" consisting of 18 items developed by the researcher was used as a data collection tool. In the first part of the scale form, there is a personal information form to determine the demographic characteristics of the participants, and in the second part, an "The Scale of Evaluation in School Sports". Licensed SPSS 23 program was used in the statistical analysis of the study. As a result of the AMOS confirmatory factor analysis on the scale used, it was determined that the scale is a valid and reliable data collection tool in determining the opinion about school sports. No significant relationship was found in the chi-square tests. In addition, Cronbach Alpha (α) coefficient obtained from the scale was found to be high ($\alpha = 0.929$).

In the study, it was seen that the participants agreed with the opinion that "Owing to school sports, sports will develop and become widespread" at a rate of (91.60%). However, (92.90%) of the participants have a positive opinion to the idea that "Owings to school sports, it is easier to discover successful athletes". At the same time, (93,80%) of the participants stated that they agree with the idea that "Owings to school sports, physical development and spiritual development of students will increase". The total ratio of those who have positive opinions to similar questions was found above (80%).

The evaluation of Physical Education Teachers and school administrators against school sports is highly positive. According to this assessment, school sports activities due to be made stronger and more effective of the students' personal development and are expected to provide contributions to sports in Turkey.

Key words: School Sports, Physical Education Teachers, Evaluations of School Administrators

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGE VE UYGUNLUK ONAYI.....	iii
TEŞEKKÜRLER.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
KISALTMALAR ve SİMGELER.....	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xii
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	7
2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR KAVRAMI.....	7
2.2. ÖĞRETMEN.....	10
2.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni.....	11
2.3. OKUL.....	12
2.4. OKUL VE SPOR.....	12
2.5. OKUL SPORLARI.....	14
2.5.1. Dünyada Okul Sporları.....	15
2.5.2. Uluslararası Okul Sporları Federasyonu (ISF).....	15
2.5.3. Okul Sporları Vakfı.....	16
2.5.4. Türkiye’de Okul Sporları.....	16
2.5.5. Türkiye Okul Sporları Federasyonu (TOSF).....	17
2.6. OKUL SPORLARI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	19
2.7. BAZI ÜLKELERDE EĞİTİM VE OKUL SPORLARI SİSTEMİ.....	22

2.7.1. Avustralya.....	22
2.7.2. Belçika.....	24
2.7.3. Kanada.....	26
2.7.4. Finlandiya	26
2.7.5. Fransa	28
2.7.6. Almanya	29
2.7.7. İtalya.....	32
2.8. OKUL SPORLARI KAPSAMINDA YAPILAN ÖRNEK “SPOR SİVAS PROJESİ”	33
2.8.1. “Spor Sivas” Projesinin Amacı.....	33
2.8.2. “Spor Sivas” Projesinin Hedefi.....	33
2.8.3. “Spor Sivas” Projesinin Gerekçesi.....	35
2.8.4. “Spor Sivas” Projesinin Güçlü ve Zayıf Yönleri	35
2.8.5. “Spor Sivas” Projesi Kapsamında Yapılan Etkinlikler	39
3. GEREÇ VE YÖNTEM	41
3.1. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme	41
3.2. Veri Toplama Aracı	41
3.2.1. Veri Toplama Aracının Oluşturulması.....	42
3.3. Verilerin Toplanması	43
3.4. Veri Analizi.....	43
4. BULGULAR	45
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	70
6. KAYNAKLAR.....	95

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

KISALTMALAR ve SİMGELER

- ✓ GSB : Gençlik Spor Bakanlığı
- ✓ YÖK : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
- ✓ ÜAK : Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı
- ✓ ÖSYM : Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- ✓ MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
- ✓ TÜSİAD : Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
- ✓ OECD : Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
- ✓ GCSE : Orta öğretim Genel Sertifika Sınavı
- ✓ ISF : Uluslararası Okul Sporları Federasyonu
- ✓ IOC : Uluslararası Olimpiyat Komitesi
- ✓ SGM : Spor Genel Müdürlüğü
- ✓ GSİM : Gençlik Spor İl Müdürlüğü
- ✓ TOSF : Türkiye Okul Sporları Federasyonu
- ✓ İL MEM : İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- ✓ GSGM : Gençlik Spor Genel Müdürlüğü
- ✓ OSP : Okul Sporları Portalı
- ✓ BCOSO : Flamanca Spor ve Açık Saha Rekreasyonu İdaresi
- ✓ CBE : Calgary Eğitim Kurulu
- ✓ CODA : Calgary Olimpiyat Geliştirme Birliği
- ✓ GDR : Eski Alman Demokratik Cumhuriyet'indeki Spor Okulları
- ✓ KPSS : Kamu Personeli Seçme Sınavı
- ✓ BESYO : Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- ✓ SBF : Spor Bilimleri Fakültesi
- ✓ INSEP : Ulusal Spor ve Beden Eğitimi Enstitüsü
- ✓ ENSA : Ulusal Kayak ve Dağcılık Okulu
- ✓ ENV : Ulusal Yelken Okulu
- ✓ ENE : Ulusal Binicilik Okulu
- ✓ ENSF : Ulusal Kros Kayağı ve Kayakla Atlama Okulu
- ✓ TOSF : Türkiye Okul Sporları Federasyonu
- ✓ YEĞİTEK : Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.8. 1. Spor Sivas Projesi Okul Öncesi Malzeme Listesi.....	37
Tablo 2.8. 2. Spor Sivas Projesi İlkokul ve Ortaokul Malzeme Listesi.....	38
Tablo 1. “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği” Maddelerinin Uzman Değerlendirmesi	45
Tablo 2. Doğrulayıcı Faktör Analizinde kullanılan Uyum İndeksleri.....	47
Tablo 3. Okul Sporlarına Karşı Tutum Ölçeği’nin ve Alt Boyutlarının Güvenirlik Katsayıları	48
Tablo 4. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Betimsel İstatistikleri.....	48
Tablo 5. Katılımcıların Yaşlarına Göre Betimsel İstatistikleri.....	49
Tablo 6. Katılımcıların Görevlerine Göre Betimsel İstatistikleri	49
Tablo 7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin (B. E. S. Ö.) İdari Görevlerine İlişkin Betimsel İstatistikleri	49
Tablo 8. Katılımcıların Meslekteki Kıdem Yıllarına İlişkin Betimsel İstatistikleri.....	50
Tablo 9. Katılımcıların Görev Yaptıkları İllere İlişkin Betimsel İstatistikleri	50
Tablo 10. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Kademesine İlişkin Betimsel İstatistikleri.....	51
Tablo 11. Katılımcıların Yaptıkları Spor Branşlarına İlişkin Betimsel İstatistikleri.....	51
Tablo 12. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerin “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin Okul Sporlarının Gelişimi Alt Boyutu’na” Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Analizi.....	52
Tablo 13. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Cinsiyete Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	54
Tablo 14. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Yaşa Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	55
Tablo 15. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	56

Tablo 16. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İdari Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	57
Tablo 17. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Meslekteki Kıdem Yılına Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	58
Tablo 18. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	59
Tablo 19. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Okul Kademelerine Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	60
Tablo 20. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerin “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’na” Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Analizi.....	61
Tablo 21. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Cinsiyete Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	63
Tablo 22. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Yaşa Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	64
Tablo 23. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	65
Tablo 24. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İdari Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	66
Tablo 25.“Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Meslekteki Kıdem Yılına Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	67
Tablo 26. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo.....	68
Tablo 27. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Okul Kademelerine Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo	69

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Spor, yaşadığımız dönemin modern toplumlarında kültürel ve refah düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan ve sosyal hayatın bütün yönlerini etkileyen önemli sosyal bir olgu olarak ifade edilmektedir (İmamoğlu, 1992). Farklı bir boyut olarak spor, barışçı bir toplumun inşa edilmesinde önemli görevler üstlenmektedir. Aynı zamanda spor, milli düzeyde birleştirici, birlik ve beraberliği sağlayıcı, sosyal ve toplumsal rollerin yanında uluslararası düzeyde ülkeleri birbirlerine yaklaştıran ve barış sağlayıcı görevleri üstlenmiştir (Karaküçük, 1992).

Çocukların ve gençlerin içindeki saldırganlığın ve geçimsizliğin törpülenmesi, yetişkin insanların günlük yaşantılarındaki yorgunlukların, problemlerin, sıkıntıların ve tekdüze olan hayatın verdiği gerginliklerin giderilmesi beden eğitimi ve spor aktiviteleri yoluyla sağlanabilir (Çolakoğlu, 2004). Çocuğun oyun kurallarına göre hareket etmeyi öğrenmesi, kuralları ve yasaları kolay bir şekilde tanmasına ve daha uyumlu bir birey olarak yaşadığı toplumda yerini almasında kolaylıklar sağlamaktadır. Spor yapan kişi, kendine, takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olacak davranışlardan kaçınır. Bu sayede öz denetimle disipline olmaktadır. Bireyin sporda sağladığı üstün başarı, kişiliği ve zekâsıyla arkadaşlarına aynı zamanda da çevresine sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliklerini de ortaya çıkarmaktadır (Yetim, 2000).

Bu noktadan hareketle, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri, ders içi ve dışı beden eğitimi ve spor aktiviteleriyle Türkiye'deki sporunun yanı sıra genel eğitime de önemli katkılar sağlamaktadır. Genel eğitime yönelik faaliyetler içindeki etkinlik alanları sosyal, eğitim, politik, sportif ve bilimsel çalışmalar olarak birbirine yakın beş faktörden oluşmaktadır (Çolakoğlu, 2004). Bu faktörlerin merkezini ise ders içi ve dışı aktiviteler oluşturmaktadır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri okullarda yetenek seçimi yapmakta, spor eğitimcileri de yetenekli öğrencilerin sportif eğitimlerini sürdürmektedirler. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin hitap ettiği büyük öğrenci potansiyeli ve bu kesimin spora başlamalarında çabalarda bulunması, öğretmenlerin sorumluluklarını ve önemini arttırmaktadır. Bu potansiyel içerisinde farklı spor

branşlarında yetenekli olan öğrencilerin farkına varılması ve onların var olan yetenekleri doğrultusunda Türkiye'deki spor için yönlendirebilmesi de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin önemli görev ve sorumlulukları içerisine girmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin yönetim anlamında işini kolaylaştıracak, okul spor faaliyetlerinin yürütülmesinde kolaylıklar sağlayacak kişiler de okul yöneticileridir. Okul yöneticileri buldukları okulların mülki amirleri olarak ifade edilebilir. Bu yöneticiler ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri uyumlu bir şekilde çalışmalarını durumunda gerek öğrenciye gerekse Türkiye'deki spora önemli katkılar olacaktır.

Türkiye genelinde, 2018 yılı sonu itibariyle, anayasal bir sorumluluk olarak devletin yönlendirdiği spordan sorumlu olan Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü kuruluşunun verilerine göre 1.646.102'si kız, 3.261.853'ü erkek olmak üzere toplamda 4.907.955 lisanslı sporcu bulunmaktadır. Bu veriler dikkate alındığında, Türkiye'nin %6'sı lisanslı olarak spor yapmaktadır. Ancak, 433.849 erkek ve 261.849 kız toplamda ise 695.698 sporcu faal (lisanslı) olarak spor yapmaktadır (GSB, 2018). Bununla birlikte, teknik anlamda sportif faaliyetlerin gelişmesi, spora olan toplumsal talebin artmasıyla, uluslararası spor müsabakalarının önemi ve medyanın spora olan büyük ilgisi nedeniyle son dönemlerde spora tesis anlamında büyük yatırımlar yapılmıştır.

Türkiye'de 2018 yılı sonu itibariyle 5000 kapasitenin üzerinde 112 stadyum, açık ve kapalı olmak üzere 114 yüzme havuzu, 9.843 semt spor sahaları (voleybol, basketbol, hentbol ve tenis) ve 684 tane farklı alanlarda kullanılmak üzere spor tesisi bulunmaktadır. Türkiye'de spor tesislerinin yaklaşık yüzde 19'u aktif olarak kullanılmaktadır (GSB, 2018). Türkiye'deki sporun gelişmemesinin sebepleri arasında tesislerin yeterince kullanılmaması ve tesis dağılımlarının bölgelere göre uygunluğunun düşük olduğundan kaynaklandığı söylenebilir. Buna ek olarak, performans sporuna yönelik yapılan spor tesislerinin amatör sporlara göre olmadığı veya amatör sporları için kullanıma açılmadığını görmekteyiz. Gerekli düzenlemeler yapıldığında daha verimli spor ortamının oluşacağı diğer bir değişle spordan faydalanan birey sayısının artacağını ve bu yolla Türkiye'deki sporunun iyi bir aşamaya geleceği belirtilebilir.

Dünyada spor örgütlenmeleri ve spor hizmetler çok çeşitlilik göstermektedir. Ancak, devletlerin sporu denetleyici ve özendirici görevleri vardır. Türkiye'de ise spor tesislerinin inşası, işletilmesi, spor organizasyonların koordinasyonu, futbol dışında bütün federasyonların yönetimi devlet eliyle yapılmaktadır. Bu bilgilerden hareketle

spor teşkilat yapısında Avrupa Birliği üyelerine uyumlu hale getirilmesi hususunda değişiklikler öngörülmektedir. Yerel yönetimler, özel işletmeler ve spor kulüpleri bu yeni yapılanma kapsamı içerisinde spor hizmet birimleri oluşturmak durumunda kalacaklardır. Böylece hizmet konusunda arz-talep değerlendirilebilecek ve bölgesel düzeyde ihtiyaca yönelik yapılanma ve hizmet üretimi sağlanabilecektir (Çolakoğlu, 2004).

Bu bilgiler doğrultusunda çalışma, Türkiye’de sporun gelişmesi açısından, okul sporlarında yürütme bakımından önemli görevler üstlenen Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporları hakkındaki değerlendirmelerini yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu değerlendirme ise belirlenen araştırma problemleri ve hipotezleri kapsamında yapılmıştır.

Araştırma Problemleri ve Hipotezleri

Kurulan hipotezler yapılan araştırma kapsamında sınırlandırılmış ve sınanmıştır. Bu hipotezlerin amaca uygun hizmet etmesi için önerilerde yer verilen konuların da araştırılması gerektiği düşünülmektedir.

H₁ , P₁: Sporun gelişmesi ve toplumda yaygınlaşması açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H₁: Sporun gelişmesi ve toplumda yaygınlaşması açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

H₂ , P₂: Yetenekli öğrencilerin seçimi açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H₂: Yetenekli öğrencilerin seçimi açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

H₃ , P₃: Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağlamakta mıdır?

H₃: Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağlamaktadır.

H₄ , P₄: Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin ve önemli bir rolü var mıdır?

H₄: Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin ve önemli bir rolü vardır.

H₅ , P₅: Okul sporları, öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimleri (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) açısından önemi var mıdır?

H₅: Okul sporları, öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimleri (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) açısından önemi büyüktür.

H₆ , P₆: Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmakta mıdır?

H₆: Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmaktadır.

H₇ , P₇: Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmek daha kolay mıdır?

H₇: Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmek daha kolaydır.

H₈ , P₈: Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşmekte midir?

H₈: Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşmektedir.

H₉ , P₉: Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazanmakta mıdır?

H₉: Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazanmaktadır.

H₁₀ , P₁₀: Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımı daha kolay olmakta mıdır?

H₁₀: Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımı daha kolay olmaktadır.

H₁₁ , P₁₁: Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıkları (aidiyet duygusu) artmakta mıdır?

H₁₁: Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıkları (aidiyet duygusu) artmaktadır.

H₁₂ , P₁₂: Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılmakta mıdır?

H₁₂: Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılmaktadır.

H₁₃ , P₁₃: Öğrencilerin okulu sevmeleri açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H₁₃: Öğrencilerin okulu sevmeleri açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

H₁₄ , P₁₄: Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap etmekte midir?

H₁₄: Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap etmektedir.

P₁: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₂: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₃: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₄: Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₅: Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₆: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₇: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₈: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₉: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₁₀: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₁₁: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” beden eğitimi öğretmeni idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₁₂: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₁₃: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

P₁₄: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Kurulan bu hipotezler ve problemler kapsamında yapılan araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporlarına karşı değerlendirmelerini ele alınmıştır.

Bu araştırma, sporun gelişiminde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin değerlendirmeleri çerçevesinde okul sporlarının rolünü ve önemini vurgulamak amacıyla yapılmıştır. Böylelikle, araştırma sayesinde okul sporlarının önemi daha çok gündeme gelerek hak ettiği yere geleceğine inanılmaktadır. Aynı zamanda, okul sporlarına gereken değerler verildiğinde Türkiye’nin % 23,5’lik 0-14 yaş grubu (TÜİK, 2018) bireylerin okul ortamında daha aktif bir duruma geleceği düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda, okul sporlarının gelişimi ve faydaları değerlendirilmiştir. Güncel ve önemli bir konu olmasından dolayı okul sporlarının bilimsel arenada yer alması gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte, bu alanda araştırma yapacak kişilerin başvurabileceği bir kaynak olması bakımından yapılan araştırmanın önem arz ettiği söylenebilir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde; beden eğitimi ve spor kavramı, öğretmen, okul, okul ve spor, okul sporları, okul sporları ile ilgili araştırmalar, bazı ülkelerde eğitim ve okul sporları sistemi ile araştırma kapsamında olmayan ve okul sporları kapsamında yapılan örnek “Spor Sivas Projesi” gibi konulara değinilmiştir.

2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR KAVRAMI

Beden eğitimi kavramının sözcük olarak ortaya çıkmasına batı dillerinde 18. yüzyıl ortalarında rastlanmıştır. Büyük Eğitim Reformu hareketlerini destekleyenler 19. yüzyılın geleneksel okul “Tumeni”ne karşı bir tepki olarak beden eğitimi yerine spor söylemi tercih etmişlerdir (Brodmann, 1984:13). Nasıl ki, bu yüzyılın ilk çeyreğinde okul beden eğitimi anlayışında yeni bir çığır açan ve bu kavrama yeni bir bakış açısı getiren Avustralyalı eğitimci Gaulhofer (1956) “*beden eğitimi, insan bedeni vasıtasıyla yaptığı genel eğitim, sportif etkinlikler, insan bedenini ise; insanın tüm kişiliği ve bütünlüğüdür*” (Gaulhofer, 1956:243) şeklinde tanımlamıştır.

Strchmeyer (1983), “*beden eğitimi; insan vücudunun eğitimi olduğunu, bu eğitim anlayışında bedensel hareketlerin kendi özünde bir değeri olmayıp araçsal bir değeri olduğunu savunmuştur*” (Strchmeyer, 1983:190). Tamer (1987) ise yaptığı tanımlamasında; istenilen fiziksel hareketlerin plan ve programlı bir gelişme doğrultusunda hayata geçirilmesi gerektiğini söylemiştir (Tamer, 1987: 6-8).

Günışık (1973), beden eğitimi; “*Büyük kas etkinlikleri aracılığı ile bireyin bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünü zedeledikten, kişinin kendisi ve toplumun yararına optimal gelişimini gerçekleştirme eğitimi*” şeklinde ifade etmiştir (Günışık, 1973:5) .

Yetim (2005), “*beden eğitimi etkinliklerini, her bireyin kendi fiziksel sağlık ve yeterliliği ölçüsünde katılacağı, kendini ifade edeceği etkinlikler olduğunu, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde*

didaktik olarak gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü, en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü metotlu bir şekilde hareket ettirmesini öğreten faaliyet sistemidir” şeklinde ifade etmiştir (Yetim, 2005).

Dauer’e (1964) göre; *“Beden Eğitimi özellikle beden etkinlikleri yolu ile çocuğun vücut gelişimine yardım ederek, uyumunu sağlayan, eğitimin bir parçasıdır” (Dauer, 1964: 3). Öyleyse, beden eğitimi okullardaki temel fonksiyonu, toplumda aktif rol alacak mutlu vatandaşlar yetiştirmek ve kişiyi bütün olarak yeterli hale getirmektir (Akgül, 2006).*

“İnsan bütününi oluşturan fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaşması için rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümüne Beden Eğitimi diyoruz” (Buteks, 1998:1; Blair, 1988:45).

Okul programlarının bir parçası olarak, *“Beden Eğitimi dersi gencin fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel yönleriyle, bütünü ile gelişmesine yardımcı olan bir derstir. Ama, her şeyden önce çocuğun bedenlen sağlıklı olmasını, psiko-motor davranışların yeterli gelişmesini sağlamaktır” (Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1988:181).*

Çoğu zaman beden eğitimi ve spor okullarda, sadece öğrencilerin çeşitli beden faaliyetine katılımını sağlayan, mekanik becerilerini ve biyolojik yapılarını geliştirmeye yönelik faaliyetler olarak algılanmıştır. Söz konusu durumun yönetici, öğretmen ve çevre tarafından böyle algılanmasının sonucu; sosyal, bilişsel, duyuşsal ve bedensel bir davranış şekli geliştirme alanı olmaktan çok yetenekli öğrencilerin yeteneklerini ortaya koyduğu bir sistem olarak görülmektedir. Ancak, düşük performans gösteren ve yetenekli olmadığı sanılan öğrencilere değer verilmeyen, zorunlu bir uygulama(ders) olarak yürütüldüğü söylenebilir (Akgül, 2006).

İnsanın bireysel eğitimine yönelik fiziksel etkinlikleri söz konusu olduğunda, çağdaş okul kuramcıları beden eğitimi deyimini yerine spor deyimini kullanmaktadırlar. Ancak, Sporu tek ve kesin bir tanıma sığdırmak olanaksızdır. Çoğu zaman “spor” ile karşılaştırılan ve hafta *“spor kavramı içinde değerlendirilmesi gerektiği’ni” (Bağırman, 1992:197) savunanlar olmasına rağmen beden eğitiminin spordan farklı olduğu görüşü yaygındır.*

Spor kelimesi etimolojik köken olarak disport (dis ve porture) kelimelerinden türemiş olup işten uzak durmak anlamına gelir. Bir başka ifadeyle spor; ağır bir iş değil eğlence manasındadır. Çalışmak ile oynama arasındaki tek fark tutumdaki değişiktir. Spordaki tutum oyun tutumudur; onu yaşarken duyulan zevktir; sadece elde edilen sonuç söz konusu değildir (Özbaydar, 1983: 31). Bu nedenle spor kendine özgü bir oyundur. Fakat, eski Yunan anlayışından oyun ve spor birbirinden mahiyet itibariyle ayrılıyordu. Bu ayrım en iyi atlet sözcüğünü de dile getirmekteydi. Her çocuk oyun oynar, yorulunca oyunu bırakır. Atlet ise yorulmasına rağmen oyunu sürdürür. Bu bakımdan spor bir oyundur. Ancak, her oyun bir spor değildir. Atlet sözcüğü eski Yunanlılarda yarışma anlamına gelen “atlos” ile yarışmanın ödülü anlamına gelen “atlon” sözcüklerinden türer. Yarışma anlamına gelen atlosun sıfatı atlios güçlükler içinde acı çeken yarışma sonunda da bitkin düşen anlamına gelir (Erdemli, 1990:12).

Son yüzyılda sporun özüyle kullanım biçimi çok farklılaşmış ve değişik ifadelerle yeni tanımları yapılmıştır. Spor insanın doğasında bulunan saldırganlığa barışçı boşalma olanakları sağlamakta, saldırganlık içgüdüsünün denetim altına alınması için uygun bir yarışma ortamı oluşturmaktadır (George, 1979:9).

Klasik anlamda spor; bütünüyle hareket ve mücadele esasına dayanan ve bunun içinde gereken bir takım alışılmış idman ve yarışmalardır. Tek başına veya toplu olarak yapılan kendine özgü kuralları olan genelde bir yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yetilerinin gelişmesini sağlayan eğitici ve eğlendirici bir uğraştır (Morpa Ansiklopedisi, 1996:249).

Eğitim bilimciler, sporun temel ödevini “*davranış belirleyici değerleri yaymak ve güçlendirmek, yaşamda karşılaşılan sorunlara benimsenebilir çözümler getirmek*” şeklinde açıklamışlardır (Edward 1973: 127).

Fizyologlara göre spor; başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacı için gösterilen çabayı, bedensel bakımdan daha yetenekli olanların seçilmesine ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirmesini gerektirerek, daha çok yarışmayı içermekte, yüksek düzeyde oyun, mücadele ve ağır kas çalışmasını gerektirmektedir (Özmen, 1976: 114).

Spor, çağımızın modern toplumlarında kültürel ve refah düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan ve sosyal hayatın tüm yönlerini etkileyen önemli bir sosyal olgudur (İmamoğlu, 1992: 1).

Oyun, oyalanma, işten uzaklaşma aracı olarak tarih sahnesine çıkan spor, günümüzde ise ekonomi, politika, eğitim, boş zaman, uluslararası ilişkiler, propaganda, reklâm, ırkçılık, şiddet, turizm, çevre, örgütler, kitleler, gençlik, kadın, engelliler, meslekleşme, iş bölümü gibi kavramlarla doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkilendirilen kısaca birey-toplum ve uluslararası yelpazede çok yönlü ve önemli etkileri olan sosyal bir kurum haline gelmiştir. Bu özelliklerinden dolayıdır ki spor çağımızda çok yönlü, çok yararlı, çok amaçlı ve çok etkili bir boyut kazanmış ve evrenselleşmiştir (Akgül, 2006).

Spor, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğin oluşumunu, karakter özelliklerinin gelişimini sağlamak, bilgi, beceri ve yetenek kazandırarak çevreye uyumu kolaylaştırmak kişiler, toplumlar ve uluslar arası dayanışma, kaynaşma ve başarı sağlamak, kişinin mücadele gücünü arttırmak yanında belli kurallara göre rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetlerdir. Spor, bireyin tabii çevresini beşeri çevre haline getirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel ya da toplu olarak boş zaman faaliyet kapsamı içinde veya profesyonelce meslekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Yetim, 2005).

Yukarıdaki açıklamalardan sonra şu genel yargıya varılabilir; “*beden eğitiminde rekabet unsuru yoktur*” (Baaks ve Smith, 1989:60; Seefeld ve Vogel, 1990:70). Bu unsur sporda belirleyicidir, yoğun bir şekilde vardır. Ayrıca, “*beden eğitimi insanın kendi yaşı ve yetenek kapasitesinin gerektirdiği fiziki, ruhi ve zihni faaliyetleridir*” (Çumralıgil, 1995:3). Sporda ise “*rekabete dayalı olması nedeniyle aşırı yüklenmeler, yaş kategorisi atlamaları hatta insanın sağlığını bozduğu bilinen ve bilerek kullanılan maddelerin alınması söz konusudur*” (Ergen ve Açıkada, 1986:10).

2.2. ÖĞRETMEN

Sabancı (2008) öğretmen kavramını; “*alan uzmanlığı, pedagojik formasyon ve genel kültür alanlarında formal eğitim almış, belirli bir program çerçevesinde, düzenlenmiş ortamlarda, tanımlanmış bir süreç içinde ve belirli bir ücret karşılığında toplumda bireysel ve kurumsal eğitim hizmetini profesyonelce karşılayan kişi*” olarak tanımlamaktadır (Sabancı, 2008).

Öğretmenlik; özel bir uzmanlık alanı olan, devletin eğitim-öğretim görevlerini yerine getiren ve eğitim ile ilgili yönetim görevlerini üstlenen bir meslektir (Sabancı, 2008). Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde de belirtildiği üzere öğretmenlik mesleğinde yerine getirilmesi gereken bazı görev ve sorumluluklar bulunmaktadır.

Bunlar:

- *“Sorumluluğunda bulunan sınıf veya şubelerin ders programlarını, eğitim ve öğretim programında belirtilen kriterlere göre plânlamak,*
- *Bu dersler ile ilgili uygulamaları yapmak,*
- *Gerektiğinde okulun eğitim ve öğretim ile ilgili idari faaliyetlerine etkin bir biçimde katılmak,*
- *Bu konularda kanun ve yönetmeliklerde belirtilen görevleri yerine getirmek (Resmi Gazete, 2012).”*

2.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni ise yüksekokulların veya spor bilimleri fakültelerinin ilgili bölümlerinden eğitim alarak eğitimini başarı ile tamamlamış, eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütebilecek, gerekli alan bilgisi, pedagojik formasyon ve genel kültür birikimine sahip eğitimcilerdir (Şahin, 2006).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin eğitim içerisinde birçok yerde sorumlulukları vardır. Öteki branşlardan farklı olarak beden eğitimi öğretmenlerinin bu sorumlulukları ders saatleriyle sınırlı kalmamaktadır. Bu sorumluluklara ek olarak Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin öğrenciler ile ders dışında yaptıkları faaliyetlerin yanında yöneticiler, diğer öğretmenler ve toplum ile ilişkilerde de meşgul olmaktadır. Bu sorumluluklar için günlük çalışmalarından daha fazla zamana ihtiyaç duymaktadırlar (Altuntaş, 2016)

Korkmaz ve ark.'nın (2007) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri üzerine yaptığı çalışmaya göre; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri okullarda okul takımlarını yönetmekte, çocuklar ile sınıf dışında kendilerini daha özgür hissettikleri alanlarda zaman geçirmektedir. Buna ek olarak, çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin öğrenciler ile sorunların çözümünde daha samimi ve yakın ilişkiler kurduğu belirtilmiştir. Böylelikle Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin öğrenciler

tarafından sevilen ve rol-model alınan öğretmenlerden olmasını sağlayan etkenlerden olabilir (Korkmaç ve ark., 2007). Phillips (2011) tarafından yapılan çalışmada ise, bu durumu destekler niteliktedir. Çalışmada, öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine olan ilgilerinin, dersten zevk alma ve dersi sevme düzeylerinin belirlenmesinde ders öğretmenlerinin de etkili olduğu belirtilmiştir (Phillips, 2011).

Küçükkılıç'a (2014) göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin mesleğine yönelik tutumları önemlidir. Öğretmenlerin meslek hayatında verimli olabilmesi adına üniversite aşamasında öğretmen adaylarına mesleğe yönelik tutum artırıcı faaliyetler yapılmalıdır (Küçükkılıç, 2014).

2.3. OKUL

Okul, toplumun ihtiyaçları doğrultusunda bir araya gelen yönetici, öğretmen, öğrenci, veli, fiziki yapılar ve hür türlü teknik donanıma sahip olan mekan olarak tanımlanmaktadır (Sabancı, 2008).

Başka bir tanımda ise okul, eğitim amacıyla oluşturulmuş özel çevre olarak da ifade edilebilir. Bu çevrenin öğretim faaliyetleri içerisinde üç temel işlev vardır.

Bunlar;

1. Öğrencileri dış çevrenin güçlüklerinden korumaktır.
2. Öğrencileri istenmeyen davranışlardan uzak tutmaktır.
3. Öğrenciye okul dışında sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıkları öğretmek ve bunlar arasında denge kurmasını sağlamaktır (Sabancı, 2008).

2.4. OKUL VE SPOR

Okul, ulusal hedefler için toplumun ihtiyaçlarını dikkate alarak aynı ortamda bulunan öğretmen, öğrenci, yönetici, öğrenci velileri, fiziki şartlar ve diğer teknik donanım, araç ve gereçlerle desteklenmiş bir ortam olarak tanımlanabilir. Bundan farklı olarak okullar, eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek amacıyla kurulan özel mekanlardır. Okulların işlevi, öğrencilere istenmeyen davranışlardan ve dış ortamın zorluklarından korumak, bulunduğu toplumdaki sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıkların dengelenmesidir. Bu vasıta ile okul, çocukların sosyalleşmeleri, birbirleriyle daha iyi iletişim kurmaları için özel bir çevre işlevi görmektedir (Başarı, 2001; Toprakçı, 2002; Sabancı, 2008).

“Spor, karşılıklı anlayışı, barış ve hoş görünümün teşvik edilmesini sağlayan önemli araçlardan biridir. Sporun gücü, ne kadar büyük olursa, insanlar arasındaki kültürel, dini ve ideolojik engelleri kaldırma olasılığı da o kadar yüksek olacaktır” (Resmi Gazete, 2007).”

Gelecek nesilde sorumluluk sahibi olacak kişilerin, içerisinde bulunduğu toplumla uyumlu ve sağlıklı iletişim kurmasında ve bununla birlikte olumlu davranışlar geliştirmesinde bireylerin çocukluk çağlarında spor ile tanışmalarının yeri büyüktür. Çocukların ilkokul yıllarından itibaren spor yapmaları ve spora yönlendirilmeleri söz konusu olumlu davranışların geliştirilmesinde etkili olacaktır (İlhan ve ark., 2011).

Okul içi ve dışı sportif faaliyetlerin önemi, *“en hareketli dönemini yaşayan öğrencinin boş vakitlerini faydalı bir şekilde kullanacak, enerjisini olumlu yönde kullanacak, stresini giderecek, kötü alışkanlıklardan korunup bilgi, beceri ve yeteneklerini arttıracak”* şeklinde ifade edilebilir (Akgül ve ark., 2012).

Okullarda bulunan spor alanları, *“öğrencilerin spor ve fiziksel aktivite davranışlarının ortaya çıktığı yerler”* olarak tanımlanır (Sallis ve ark. 2006). Buna ek olarak, Sallis ve ark. (2006) yapılandırılmış çevre, programlar ve ekonomik teşviklerin, fiziksel aktivite davranışlarını şekillendiren etkenlerden olduğunu ve öğrencilerin fiziksel aktivite davranışlarına olan katkısı açısından okullarda bu ortamların bulunması ve ulaşılabilir olmasının önemli olduğuna değinmişlerdir (Sallis ve ark., 2006).

Okullar, Beden Eğitimi ve Spor Derslerine ek olarak, öğrencilerin fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırmak için okul sporlarının, etkinlik kulüplerinin, yapılandırılmış veya yapılandırılmamış diğer boş zaman faaliyetlerinin yapıldığı ve aynı zamanda düzenli ders dışı faaliyetlerin de yapıldığı mekanlardır (McKenzie ve ark., 2008; Wechsler ve ark., 2000).

Birçok ülkede çocuklar, okullarda spor ortamlarının güvenli ve kullanışlı olması halinde buralarda çokça vakit geçirmektedir (Birnbaum ve ark., 2005; Johnston ve ark., 2007). Ayrıca, Topan (2011) araştırmasında, okullar arası spor müsabakalarına katılmanın, öğrencilerin sosyal normlara uyumunu arttırdığını belirtmiştir (Topan, 2011).

“Sporun bir diğer özelliği de, gençlerin fiziksel, sosyal ve entelektüel gelişimine olan katkısıdır (Resmi Gazete, 2007).” Buna ek olarak, alanyazında sporun akademik başarıyı arttırdığına dair de çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Cooper ve ark.

ABD’de 2200 lise öğrencisi üzerinde yapmış oldukları araştırmada, ders dışında yapılan fiziksel ve sportif aktivitelerin, akademik başarıyı arttırdığına dair göstergeler olduğu sonucuna ulaşmışlardır (Cooper ve ark., 1999).

Dexter (1999) tarafından İngiltere’de yapılan bir çalışmada, öğrencilerin spor bilgisi ve spor performansı ile akademik başarı arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada, spor bilgisi ve spor performansı ile İngiltere’de yapılan Orta Öğretim Genel Sertifika Sınavı’nın (GCSE) puanları karşılaştırılmıştır. Yapılan bu karşılaştırma sonucunda, GCSE (Matematik ve İngilizce) puanları ile spor bilgisi ve sportif yetenek arasında pozitif düzeyde bir ilişki bulunmuştur (Dexter, 1999).

White ve McTeer (1990) tarafından yapılan bir çalışmada ise, öğrencilerin spor statüsünün akademik başarılarını etkileyebileceği ifade edilmektedir. Çalışmada elde edilen bulgular sonucunda, yüksek statülü sporlar ile uğraşan bireylerin İngilizce gibi sözel olan derslerinin notlarında önemli bir artış olduğu fakat bu sporların sayısal ders olan matematik dersine herhangi bir etkisinin olmadığını göstermiştir (White ve McTeer, 1990).

Keleş ve Alpkaya (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, spor yapmayan öğrenciler ile spor yapan öğrencilerin derslerdeki başarı puanları karşılaştırılmıştır. Spor yapan öğrencilerin Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Beden Eğitimi, Müzik ve Görsel Sanatlar derslerinde spor yapmayan öğrencilerden yaşıtlarına oranla daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır (Keleş ve Alpkaya, 2016).

2.5. OKUL SPORLARI

Okul Sporları; farklı spor dallarında, okullarını temsil eden öğrencilerin kendi yaş kategorilerinde birbirleriyle mücadele ederek, paylaşmak, adil oyun ve başarmak gibi kavramları tecrübe ederek öğrenmelerine yardımcı olan, sadece öğrenci kimliği ile yarışma olarak düzenlenen sportif etkinlikler olarak tanımlanabilir.

Okul döneminde spor ile tanışan öğrenciler, sporun yarışma ve rekabet boyutunu ilk olarak okul sporları organizasyonları ile öğrenirler. Farklı spor branşlarında ve yaş kategorilerinde yerel yarışmalardan başlayarak ulusal düzeyde devam eden okul sporları, öğrencilere yarışma ve rekabet ortamı sunmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin çeşitli kültürlerden öğrenciler ile tanışarak sporun sosyal boyutu ile de tanışma fırsatı

bulmaktadırlar. Spor; bu açıdan fiziksel olarak gelişimi desteklerken aynı zamanda da öğrencinin kişilik gelişimine de olumlu katkılar sağlamaktadır (Aydemir, 2014).

François ve Roy (2008) tarafından yapılan bir araştırmada, okul sporları kapsamında yapılan faaliyetlerin, öğrencilere üstünlük ve rekabet duygularından ziyade sporun eğitsel yönüne vurgu yapıyorsa öğrenciye daha çok hitap edeceğini ifade edilmiştir. Bu sportif faaliyetler, eğitim misyonu ve vizyonunun bozulmasını önlemek, akademik başarıyı arttırmak aynı zamanda da devamlı sportif etkinliğe bağlılık gibi olumlu etkilerin arttırılmasını sağlamaya yönelik olmalıdır (François ve Roy, 2008).

Bucher (1987), okul sporlarını, *“ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademesindeki öğrencilerin beceri ve yeteneklerine uygun olarak planlanan ve uygulanan ve öğrencilerin gelişimini hedef alan etkinlik programları”* olarak tanımlanmıştır (Bucher, 1987).

Farklı bir tanımda ise okul sporları; *“farklı spor branşlarında okullarını temsil eden öğrencilerin belirli yaş kategorileri içerisinde mücadele etmelerine dayanan, takım olmak, paylaşmak, fair play, başarı gibi kavramları yaşayarak öğrenmelerine yardımcı olan, sadece öğrenci kimliği ile katılım sağlanabilen organizasyonların tümüdür”* (Aydemir, 2014).

2.5.1. Dünyada Okul Sporları

“Günümüzde ulusal anlamda okul sporları organizasyonlarını yürüten federasyonlar Uluslararası Okul Sporları Federasyonu’na (ISF) bağlı olarak faaliyetlerini devam ettirmektedirler (Resmi Gazete, 2007).”

2.5.2. Uluslararası Okul Sporları Federasyonu (ISF)

“ISF, dünya okul sporları faaliyetlerinin uygulanmasından sorumlu ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından tanınan bir kuruluştur (Resmi Gazete, 2007).”

ISF vizyon olarak, Dünya okul sporları faaliyetlerinde, gençler arasında karşılıklı anlayışı, barışı, ayrımcılık yapmamayı, sağlıklı yaşam tarzını, sosyalleşmeyi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularını teşvik etmeyi amaç edinmiştir. Böylelikle, daha güçlü bir dünya gençliği ve daha kaliteli bir eğitime katkıda bulunmayı hedefleyen ISF, faaliyetlerini siyasi, dini veya ırkçı düşüncelerden bağımsız olarak sürdürmeyi hedeflemektedir (Başyiğit, 2018).

“Ayrıca, ISF okul sporlarını düzenlerken, gençlerden ilham almayı, bütün organizasyonlara gençleri ve çocukları dahil etmeyi ve onları eğitmek için sporun gücünü kullanmayı amaçlamaktadır. Gençlere ve çocuklara zengin deneyimler ile birlikte birçok kültürü tanıma fırsatı sunmak ve gençlerin spor liderleri olmasını sağlamak da federasyonun hedefleri arasında yer almaktadır (Resmi Gazete, 2007).”

“ISF, dünyanın birçok ülkesinden gelen öğrenciler arasında bir kültür etkileşimi oluşması amacıyla ülkelerinde dereceye girerek ISF organizasyonlarına katılmaya hak kazanan sporcu öğrenciler için belirli tarihlerde “Kültür Günleri” düzenlemektedir. Düzenlenen bu etkinliğe organizasyonda yer alan bütün ülkelerin katılımı zorunlu olup, katılmayanlar ile ilgili disiplin işlemi yapılmaktadır (Resmi Gazete, 2013).”

“Ulusal düzeyde öğrenciler yerel, bölgesel ve ulusal şampiyonalar vasıtasıyla okullarını temsil etmektedirler. Ulusal şampiyonaları kazanan okul takımları/sporcuları uluslararası düzeyde yapılan ISF Dünya Okulları Şampiyonalarına katılmaya hak kazanırlar. İşleyiş bakımından ele alınacak olursa, okul sporları organizasyon sistemi ülkeden ülkeye farklılık gösterebilir. Bu organizasyonlar bazı ülkelerde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından veya Spor Bakanlığı tarafından, bazı ülkelerde ise Ulusal Olimpiyat Komitesi tarafından organize edilmektedir (Resmi Gazete, 2007).”

2.5.3. Okul Sporları Vakfı

Okul Sporları Vakfı, okul sporu uygulamalarına erişimde ayrıcalıklı ve imkânsız alanlar arasındaki boşluğu doldurmak için kurulmuştur. Spor ve eğitim insan ve mali kaynaklara bağımlıdır; bu, spor ve eğitime erişimde önemli bir boşluk oluşturmaktadır. Gençlerin çoğunluğu gelişmekte olan ülkelerde yaşamaktadır; bu nedenle Okul Sporları Vakfı, okulda spor uygulamalarını artırmayı, fırsatlar sunmayı ve dünyadaki çocukların eğitim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, Okul Sporları Vakfı misyon olarak daha iyi bir gelecek için spor yoluyla eğitim ortamı oluşturmak ve okul sporunun dünya çapında erişilebilir olmasını sağlamak ilkelerini benimsemiştir (SSF, 2018).

2.5.4. Türkiye’de Okul Sporları

“Türkiye’de okul sporları müsabakaları ile ilgili organizasyonlar, SGM mevzuatı, branşların uluslararası oyun kuralları, spor federasyonlarının ve ISF’nin (Uluslararası Okul Sporları Federasyonu) mevzuat ve talimatları doğrultusunda yürütülmektedir. Okullarda öğretmen, antrenör ve sporcu öğrencilerin okul sporları faaliyetlerinin

düzenlenmesi ile ilgili iş ve işlemlerini GSİM yürütürken, MEB bünyesindeki görevli katılımcıların her türlü idari iş ve işlemleri İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri yürütür (Resmi Gazete, 2013).”

“Okul sporları mahalli organizasyonlarındaki spor faaliyetlerinin, oyunların ve fiziksel etkinliklerin hangi ilçelerde yapılacağına il tertip komiteleri karar verir. İl düzenleme komiteleri, GSİM, İl MEM ve TOSF tarafından belirlenir (Resmi Gazete, 2013).”

“Sırasıyla; mahalli, grup, final ve Türkiye birinciliği müsabakalarında dereceye giren takımlar veya ferdi sporcular, ISF takvimine ve programına göre belirtilen branşlarda Türkiye’yi temsil etmeye hak kazanırlar. Branş açıklamalarında aksi bir durum belirtilmemişse ilkokullar arası oyunlar, etkinlikler ve faaliyetler sadece mahalli olarak yapılır (Resmi Gazete, 2013).”

“Okul sporları organizasyonları, öğrencilerde spor bilinci oluşturmanın yanında yarışmaların her aşamasında çocuklara yardımlaşmayı, kaynaşmayı, kardeşlik bilincini, hoşgörüyü ve centilmenliği aşılama hedeflenmektedir. Organizasyonlarda, öğrencilere yaşadığı bölgenin tarihini, kültürel değerlerini hatırlatmak ve bu değerler konusunda farkındalık sağlamak amacıyla çeşitli gezi etkinlikleri de düzenlenebilmektedir. Bu tür etkinlik ve faaliyetler il/ilçe tertip komiteleri tarafından gerçekleştirilmekle birlikte çeşitli kamu kurumları veya özel kuruluşlardan destek sağlanabilmektedir (Resmi Gazete, 2013).”

2.5.5. Türkiye Okul Sporları Federasyonu (TOSF)

Federasyon, 08.06.2005 tarihli ve 162 sayılı Bakanlık oluru ile kurulmuştur. TOSF; GSGM'nin Teşkilat ve Görevleri hakkında kanunun (3289 sayılı kanun) ek-9 maddesi başlığında “özerk” ibaresi “bağımsız” olarak değiştirilmiş ve tüzel kişilik kazanmıştır (TOSF, 2018). Federasyonun merkezi Ankara'dadır. Federasyon, merkez ve taşra teşkilatlarından oluşur.

Federasyonun merkez teşkilatı kurul ve birimlerden oluşur;

Genel kurul,

Genel sekreterlik,

Yönetim kurulu,

Denetleme kurulu,

İdari bölümler,

Disiplin kurulu,

Eğitim, organizasyon, teknik, mali, sponsorluk, sağlık ve diğer bölümler.

“TOSF bünyesindeki organizasyonlar ile ilgili sponsor belirleme ve ödül işlemleri 3289 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamındaki yönetmelikler doğrultusunda yürütülür. Federasyon bünyesinde yapılan bütün iş ve işlemler bağlı olunan GSB gözetim ve denetimine tabidir (Resmi Gazete, 2007). Okul sporları organizasyonlarında, okul spor kulüpleri ve şahıslarca yapılan sportmenlik dışı davranışlar ve bu fiillere verilecek cezalar, ulusal ve uluslararası kurallar çerçevesinde Federasyonun yönetim kurulunca hazırlanan talimatlara göre düzenlenir (Resmi Gazete, 2007).”

“Federasyona ait bütçe, yönetim kurulu tarafından düzenlenerek, genel kurul onayına sunulur ve daha sonra uygulamaya konulur. Düzenlenen bütçe kapsamında, Federasyon hakkında; gelir ve gider hesapları, düzenlenecek faaliyetler, bu faaliyetler ile ilgili ödenekler, TOSF çalışanlarına ve diğer personellere ayrılacak giderler, kurullar kapsamındaki masraflar ile diğer giderler, yönetim kurulu tarafından hazırlanan bütçedeki talimatlara göre düzenlenir (Resmi Gazete, 2007).”

“Yönetim kurulu kararı ile belirlenen işleri yapmaya, gelirleri düzenlemeye Federasyon başkanı yetkilidir. Federasyon başkanına ait bu yetki, sınırlarının belirlenmesi şartı ile gerektiğinde başkan vekiline devredilebilir. Federasyona ait bütçenin en az %15'i eğitim, altyapı ve kulüplere yardım olarak ayrılır (Resmi Gazete, 2007).”

TOSF vizyonunu; *“Genç bir nüfusa sahip olan ülkemizde; herkesin, her yaşta farklı spor dalları ile ilgilenebileceğini, sporun bireylerin bedensel, ruhsal, zihinsel ve sosyal gelişimi üzerinde olumlu etkileri olduğunu, sporu ve spor kültürünün anlatılarak yaşatılması için gerekli alt yapı ve fiziki ortamın hazırlanmasının sağlamaktır.”* şeklinde ifade etmektedir (OSP, 2018).

Misyonunu ise; *Anayasanın 58-59 maddeleri çerçevesinde görevleri belirlenmiş olan Genel Müdürlük ve tüm taşra teşkilatının yaş, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın bütün yurttaşlara spor yaptırmak. Bireylere sağlıklı ve mutlu bir hayat sağlayarak yaşam kalitelerini yükseltmek, sporu bir kültür olarak benimsemelerini sağlamak olarak belirlemiştir (OSP, 2018).*

TOSF, çalışmalarını 01.10.2014 ve 29136 sayılı Resmi Gazete ve TOSF Ana Statüsü ile 19.07.2012 tarihli ve 28658 sayılı Resmi Gazete çerçevesinde Bağımsız Federasyonların Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe'ne dayanarak yürütmektedir (TOSF, 2018).

2.6. OKUL SPORLARI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Aydemir'in (2014) yaptığı araştırmada, bireylerin severek yaptıkları sportif faaliyetleri tekrardan yapma isteği içerisinde olduklarını ve hoşlanmadıkları sportif faaliyetleri ise tekrar yapmak istemediklerini belirtmiştir. Bu durumun çocuklarda ise aynı olduğunu çocuğa sevmeyeceği bir sportif etkinliğin yaptırılması onu spordan uzaklaştıracağını söylemiştir. Ancak çocukların sevdiği sportif etkinlikleri yapmaları sağlanırsa daha mutlu olacakları ve sportif etkinliklere yapmaya devam edeceklerini belirtmiştir. Bu noktadan yola çıkarak okul sporları faaliyetleri öğrencilerin ilgi, istek ve becerileri dikkate alınarak hazırlanır ise öğrencilerin daha istekli ve mutlu olmalarının sağlanabileceği sonucuna ulaşmıştır (Aydemir, 2014).

Marsh (1993) tarafından yapılan çalışmada ise, ders dışı sportif etkinliklerin öğrencilerin motivasyon düzeyini arttırdığını ve okula bu alanlarda yapılan daha fazla yatırım yapılması durumunda öğrencinin ve okulun akademik başarısının artacağı ifade edilmiştir (Marsh, 1993).

Faal olarak spor yapan bireylerin spor yapmayan bireylerden kişilik özellikleri açısından farklı olduğunu ispat eden çalışmada bulunmaktadır (Wrinberg ve Gould, 1995). Yapılan farklı çalışmalarla da sportif etkinliklere katılımın, bilişsel gelişimi olumlu yönde etkilediği ve buna paralel olarak da akademik başarının arttığı kanıtlanmıştır (Akandere ve ark., 2010; Catherine ve Polak 1999).

ABD'de 8. Sınıf öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmada, fiziksel aktiviteye katılan erkek öğrencilerin okul kurallarına uyduğunu, okul içerisindeki uygunsuz ve olumsuz davranışlarının azaldığını bununla birlikte okuldaki faaliyetlere ve çalışmalara katılma isteklerinin arttığı ifade edilmiştir (Hawkins ve Mulkey, 2005).

Fredricks ve Eccles, (2006)'nın ABD'nin Maryland bölgesindeki yaptıkları çalışmada, ergenlik dönemindeki gençlerin ders dışı fiziksel aktivitelere ve okuldaki sportif etkinliklere katılmalarının akademik başarıya olumlu düzeyde katkı sağladığı sonucuna ulaşmışlardır (Fredricks ve Eccles, 2006).

Özyalvaç (2010) tarafından yapılan bir çalışmada, beden eğitimi ve spor dersi ile akademik başarı arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öyle ki, Beden Eğitimi ve Spor Dersini seven bir öğrencinin akademik başarı motivasyonunun arttığını saptamıştır. Bu bağlamda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının, akademik başarıyı ve gelecekteki hedeflerini belirleme konusunda okul başarılarının arttığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Eccles ve ark.'nın (1999; 2003) farklı yıllarda yaptıkları araştırmalarda, ders dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin yaşlılarından daha yüksek akademik başarı elde ettiğini söylemişlerdir. Buna ek olarak okullarına olan aidiyet duygularının daha fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yine ders dışı sportif faaliyetlere katılmayan öğrencilerin katılan öğrencilere oranla, büyükleriyle etkileşimlerinin daha az olduğunu bulmuşlardır (Eccles ve ark., 2003).

ABD'de yapılan bir çalışmada, ortaokulu bitirme sınavına (Leaving certificate) hazırlanan öğrencilerin sınava hazırlanma süresi içerisinde ders dışı okul spor faaliyetlerine katılmalarının akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Buna ek olarak araştırmanın farklı bir sonucuna göre, bireysel sporlar, özerklik ve sorumluluk sahibi bireyler olarak hareket etme gibi olumlu kişilik özelliklerini daha fazla geliştirdiğinden akademik başarıya daha fazla katkı sağlamaktadır (John ve ark., 2013).

Çolakoğlu ve Karaküçük'ün (2006) yaptıkları araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin, haftalık ders saatlerini yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte okul sporlarında maddi sıkıntıların olduğu, tesis ve idare sorunlarının olduğu, spor uzmanlık alanlarındaki dağılımın dengesiz olduğu, okul dışında spor alanında yeterince görev almadığı, ders dışı sportif etkinliklere yeterince zaman ayırmadığı ve öğrencilerini spor branşlarına yönlendirmedikleri sonucuna varmışlardır. Yine araştırmada, okul sporlarının Türkiye'deki spora katkı sağlayacağı, sporun topluma yaygınlaştırılmasında ve öğrencinin akademik başarısının arttırılmasında okul sporlarının etkili olacağı sonucu ortaya çıkmıştır (Çolakoğlu ve Karaküçük, 2006).

Başığit (2018) yaptığı çalışmada, öğrencilerin okul sporlarına katılmaya istekli olduklarını ancak, çeşitli etkenler (veliler, sınavlar, akademik beklentiler) yüzünden katılımın beklendik düzeyde olmadığını belirtmiştir. Çalışmasının devamında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin okul sporları ile ilgili tüm iş yükünü omuzlarına

aldıklarını ancak, okul yöneticilerin yeterince okul sporlarına destek vermediğini bulmuştur. Bununla birlikte öğrenciyi destekleyen ve yönlendiren veli oranının da düşük olmasının okul sporlarını olumsuz yönde etkilediğini tespit etmiştir. Mevcut eğitimi sistemindeki ders yoğunluğundan dolayı okul sporlarının olumsuz etkilendiği aynı zaman da beden eğitimi ve spor dersine ayrılan sürenin yetersiz olduğunu da saptamıştır. Düzenlenen organizasyonlarda yetkililerle paylaşılan sorunların çözümü noktasında yapılan çalışmaların yeterli olmadığını söylemiştir. Bununla birlikte faaliyetlerde önemli ekonomik sorunlar yaşandığı, sportif tesisler, araç-gereç ve ulaşım olanaklarının yeterli olmadığını saptamıştır (Başyigit, 2018).

Öcal ve Koçak (2010) yaptıkları araştırmada, okul sporlarına katılanların, katılmayanlara göre sosyalleşme, dışa dönüklük, sorumluluk, genel davranış gelişimi, ve akademik başarı düzeylerinin daha yüksek olduğu devamsızlıklarının daha az olduğu ve bu farklılıkların anlamlı düzeyde olduğu belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre, yöneticilerin, öğretmenlerin, antrenörlerin, ve diğer paydaşların okul sporlarının öğrencilerin akademik başarılarını ve davranış gelişimlerini etkilediğini kavramaları ve bu gelişimi destekleyecek daha çeşitli sportif programlar sunmaları açısından önemli bir yere sahiptir. Bunlara ek olarak sonuçlar ebeveynlerin okul sporlarının öğrencilere sağlayacağı katkılar hakkında bilgilencileri, bu sayede öğrencileri okul sporlarına katılmalarını desteklemeleri ve okul yönetimlerine bu konuda yardımcı olmaları açısından yararlıdır (Öcal ve Koçak, 2010).

Akgül ve ark.'nın (2012) yaptıkları araştırmada, eğitim-öğretim programlarının yoğun içeriğinde dolayı öğrencilerin ne okul içinde ne de okul dışında sportif faaliyetlere fazla zaman ayıramadıklarını, okullarında veya okul dışından yeterli imkanları olsalar dahi yoğun ders yükümlülüklerinden dolayı fiziksel aktivite ilgilerinin veya katılımlarının az düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir (Akgül ve ark., 2012).

Uzun ve ark.'ın (2017) yaptıkları çalışmada, spora katılımı öğrencilerin sevdiği sportif etkinliklere yönlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca aktivitelerde katılımı etkileyen engellerin belirlenmesi ve bu sorunların giderilmesine ilişkin etkin çözümlerin geliştirilmesinin de gerektiği sonucuna varmışlardır. Fiziksel aktiviteye katılımın, hoşlanma ile pozitif yönde ilişkisi olduğu için, “çocukların hoşlarına gidecek eğlenceli sportif oyunlarla katılımı daha aktif olmaları sağlanabilir” saptamasını yapmışlardır. Buna yardımcı olması açısından öğrencilerin sevdiği ve

ilgi duydukları etkinlikleri izlemeleri sportif etkinlikleri katılımı teşvik etmektedir. Çocukların yaptıkları sporda devamlılıklarını sağlamak için bu etkinliklerin eğlenceli hale getirilmesi ve spor branşı ile ilgili eğitsel oyunlara yönlendirilmeleri gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Yapılan bu uygulamaların çocukların sporu sevmeleri ve katılımlarını pozitif yönde artırabileceği sonucuna ulaşmışlardır (Uzun ve ark., 2017).

Perkins ve ark.'nın (2004)'de yaptığı araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, okulda sporu teşvik eden okul politikalarının olması durumunda daha fazla öğrencinin çoğu zaman zaman spor yapmasını ve muhtemelen öğrencilerin spor ve fiziksel aktiviteyi hayat boyu ve sürekli arttırarak sürdürmesini sağlayacağı şeklinde çıkarımda bulunmuşlardır (Perkins ve ark., 2004)

Kolukisa ve ark.'nın (2001) yaptıkları araştırmada, öğrencileri spora yönlendirmek ve sportif manada başarılı olabilmek için her okula bir spor tesisinin yapılmasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte beden eğitimi ve spor derslerinin amacına uygun hizmet etmesi gerektiğini ve okul ile spor kulüpleri arasında iletişim kurarak başarılı öğrencilere maddi destek imkanının oluşturulması gerektiğini belirtmişlerdir. Yapılacak bu uygulamaların; öğrencilerin okulu sevmeleri, okula aidiyet duygularının artması ve en önemlisi spor yapmalarının sağlanmasında önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Bunlardan farklı olarak alanyazında, Melnick ve ark.,'ları (1992) Afrika kökenli, Amerikalı ve İspanyol lise öğrenciler üzerine tarafından yapılan bir çalışmada, spora katılım ile akademik başarı arasında doğrudan ne olumlu nede olumsuz bir ilişki bulmuşlardır. Fakat, sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin okullarına devam etmeleri arasında yüksek düzeyde ilişki bulmuşlardır. Buradan yola çıkarak spora katılan öğrencilerin okula devam etme oranının artacağı ve bu durumda dolaylı olarak akademik başarıyı arttıracacağı sonucuna ulaşmışlardır (Melnick ve ark., 1992).

2.7. BAZI ÜLKELERDE EĞİTİM VE OKUL SPORLARI SİSTEMİ

2.7.1. Avustralya

Avustralya'da, eğitim sistemi, okul sporlarının gelişimi açısından elit sporlara katkı sağlanmaktadır. 1990 yılların başında 24 spor lisesi kurulmuştur (Digel, 2002). Westfields Lisesi (Fairfield West, Sydney) 1991 yılında Avustralya'nın ilk spor lisesi olarak dizayn edilmiştir. Westfields, sporcu olan ve olmayan öğrencilerin bir arada

okuduğu karma bir okuldur. Bu okul, 14 yaşına kadar hem erkek hem de kız çocuklarının yüksek oranda sporu bırakma nedeniyle geliştirilmiştir (Radtke ve Coalter, 2007).

Okulun kuruluşundan bu yana, Westfields modeli tüm Avustralya eyaletlerinde benimsenmiş ve Avustralya Hükümeti tarafından Ulusal Önem Projesi olarak kabul edilmiştir. Proje Malezya ve Singapur'da benzer hükümleri etkilemiş ve Kopenhag'da da benzer bir model oluşturulmuştur (Oakley, 2001).

Avustralya Sporcu Kariyer ve Eğitim (SKE) programı üst düzeyde olan sporculara eğitim, meslek ve kişisel gelişim alanlarında özel yardım sağlamaktadır (Radtke ve Coalter, 2007; Digel, 2004; Abstract Book, 2002).

2.7.1.1. Avustralya'da Eğitim Sistemi

Avustralya'da eğitim, yerel (federal) devlet hükümetleri tarafından düzenlenmektedir. Öğrenciler 12-13 yaş arası orta okula giderler ve ortaokul lise diploması almak için 10 yaşına kadar okula devam etmek zorundadırlar. 11. ve 12. yıl isteğe bağlıdır ancak bir lise diplomasına sahip olmak için 10 yılı başarılı bir şekilde tamamlanması gerekmektedir. Son iki yılın lise sonuçları üniversitelere girişte değerlendirilir (Radtke ve Coalter, 2007).

Bu sistemde dersler pazartesten cumaya, 08:45-15:00 saatleri arasında olup öğle yemeği ve ara öğünler için ara verilir. Futbol antrenmanı ve dans dersleri gibi ekstra müfredat etkinlikleri okul saatlerinden sonra veya cumartesi sabahları yapılmaktadır (Digel, 2002; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.1.2. Okul Sporları

Spor okulları için devlet veya ulusal bir yapı yahut özel bir planlama yoktur (temel müfredat sunmak zorunda olsalar da). 2017/2018 öğretim yılında, Avustralya'da toplam 56 spor okulu ve kolej vardır.

Tüm spor okullarında (hem devlet hem de özel), müfredatın içeriği bakımından özerk bir şekilde çalışmalarını sağlayan “okul temelli yönetim” sistemi vardır. Bu tür okullar daha sonra kendilerini tanıtmak için spor (veya sanat) alanlarını kullanırlar (Oakley, 2001).

Her okul kendine özel spor branşlarıyla uğraşmaktadır. Örneğin bir okul futbol, tenis vb. branşlarıyla uğraşmaktayken bir başka okul ise yüzme, rugby gibi branşlarda eğitim vermektedir. Bu okullar spor eğitimin yanı sıra matematik, fen alan eğitimleri (biyoloji kimya ve fizik), tarih, İngilizce gibi derslerde vermektedirler (Digel, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.2. Belçika

Belçika, üç dil topluluğuna (Flaman, Fransızca ve Almanca) ve üç bölgeye (Flaman, Valon ve Brüksel bölgesi) ayrılmıştır. Flaman ve Frankofon topluluklarına kültürel özerkliğin getirilmesi sonucunda 1969 yılında Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Enstitüsü'ne son verilmiştir. Bu son verilmeden sonra iki özerk kurum kurulmuştur: Flamanca BLOSO (Spor ve Açık Hava Rekreasyonu İdaresi) ve Frankofon ADEPS (Beden Eğitimi ve Spor İdaresi). Böylelikle spor politikasının ulusal koordinasyonu daha da karmaşık hale gelmiştir. Ulusal olarak bir yönetim merkezi olmasına rağmen Belçika'da yaşayan her toplum kendi eğitim ve spor politikasını oluşturmuştur (Radtke ve Coalter, 2007).

1998 yılında Flaman Topluluğu Spor Bakanlığı tarafından sporcu haklarını koruyan “*Top sportconvenant*” isminde bir yasa çıkartmıştır. Bu yasa, öğrencilere orta öğrenimlerini spor okullarında daha iyi bir eğitim almaları konusunda imkanlar sunmaktadır. Flaman Topluluğu'nda ortaokul düzeyinde on bir tane spor okulu mevcuttur. Fransızca konuşan topluluk içinde ise, daha az geliştirilmiş iki tane spor okulu (tenis ve basketbol) vardır (U.K Sport, 2004).

2.7.2.1. Belçika'da Eğitim

Belçika'da bir öğrenci 18 yaşına kadar okumak zorundadır. Öğrenciler, ilköğrenimlerini 12 yaşında tamamlar ve ortaöğrenimlerine başlarlar. Belçika'daki orta öğretim üç aşamadan oluşmaktadır: birinci aşama (1. sınıf / 2. sınıf), ikinci aşama (3. sınıf ve 4. sınıf) ve üçüncü aşama (5. sınıf / 6. sınıf). Birinci aşamada eğitim yalnızca birkaç seçenikle (örneğin, Latince, matematik, teknoloji) genel olarak geniş bir akademik eğitim verilirken, ikinci ve üçüncü aşamalarda öğrencilere beceri düzeyine ve ilgi alanlarına göre farklı eğitimler verilmektedir (Radtke ve Coalter, 2007).

Belçika'da ortaokullar genel olarak dört türe ayrılmaktadır:

- a) Genel Orta Eğitim Düzeyi: Bu düzeyde öğrenciler genel bir eğitim alarak yüksek öğretime hazırlanırlar. Bu düzeyi tamamlayan öğrencilerin, üniversite okumaya devam etmeleri beklenir (Wylleman ve ark., 1992; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).
- b) Teknik Ortaöğretim Düzeyi: Bu eğitim teknik ve pratik olmak üzere iki alt düzeye ayrılmaktadır. Her ikisi de matematiğe, dillere, tarihe, bilimlere ve coğrafyaya yönelik genel bir eğitimi içerir, fakat Genel Orta Eğitim kursları kapsamında değerlendirilmez. Öğrenciler altı yıllık orta okulu bitirdikten sonra ya çalışmaya başlarlar (çoğunlukla pratik becerilere sahip öğrenciler) ya da üniversite düzeyinde çalışmaya devam ederler (çoğunlukla teknik becerilere sahip öğrenciler) (Wylleman ve ark., 1992; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).
- c) Mesleki Ortaöğretim : Bu seviyede, marangozluk, araba mekaniği, takı işlemeciliği gibi eğitim verilmektedir. Bu eğitim seviyesindeki öğrenciler daha çok mesleki iş eğitimlerin verildiği görülmüştür. Yüksek öğretime devam etmek için oluşturulmamış bir eğitim seviyesidir (Wylleman ve ark., 1992; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).
- d) Sanat Orta Öğretimi: Bu okullar, genel ve geniş orta öğretim eğitimini, performans sanatlarından gösteri sanatlarına kadar aynı zamanda aktif sanat pratiğini de içerisinde barındırmaktadır. Yönüne bağlı olarak, birkaç dersle yüksek öğretime izin veren tamamen teorik içeriğe sahip dersler verilebilir. Dans (bale okulu), oyunculuk ve çeşitli grafik ve müzik sanatlarını içermektedir (Wylleman ve ark., 1992; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.2.2. Okul Sporları

Sekiz orta dereceli spor okulu - hepsi yatılı okul olarak tasarlanmıştır - Flanders'da genel ve teknik düzeyinde faaliyet göstermektedir. Genel düzeyde, öğrenciler bilim, modern diller ve matematik gibi farklı dallar arasından seçim yapabilirler. Teknik düzeyde, öğrenciler uzmanlaşma fırsatı elde ederler (örneğin, ticaret ve muhasebe). Spor okullarının müfredatı ulusal müfredata dayanmaktadır. Sporcu öğrenciler, ortaokul mezuniyet diplomalarını diğer öğrenciler gibi alabilmek için aynı akademik şartları yerine getirmelidir (Radtke ve Coalter, 2007).

Bir istisna dışında (Antwerpen), tüm spor okulları normal ortaöğretim okullarına entegre edilmiştir. Yani genel eğitim düzeyinde, sporcu öğrenciler okuldaki ayrı spor derslerine katılırlar. Fakat teknik eğitim düzeyinde, sınıflar sporcu olan ve olmayan öğrencilerden oluşmaktadır. Bu eğitim düzeyinde sınıfların karışık olmasından dolayı problemler ortaya çıkabilir. Çünkü bu üst düzey spor okullarında sporcu olmayan öğrencilerin olması spor eğitimde aksamalara yol açabilir(Wylleman, 2001; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.3. Kanada

Ulusal Spor Okulu (NSS), 9-12. Sınıfları içeren bir devlet lisesidir. 1994 yılında, Kanada'daki ilk ulusal spor okulu olarak Calgary Eğitim Kurulu (CBE) ile Calgary Olimpiyat Geliştirme Birliği (CODA) tarafından ortak bir girişim şeklinde kurulmuştur. (Calgary'deki 1988 Kış Olimpiyatları'nın mirası üzerine inşa edilmiştir.) Bir CODA çalışmasında, yüksek performanslı sporcuların yarısının ya spor yapmak için liseden ayrıldığını ya da akademik çalışmalarına devam etmek için sporlarını bıraktığını tespit etmiştir (Radtke ve Coalter, 2007).

Ulusal Spor Okulu CBE ve CODA ile ortaklaşa işletilmektedir. CODA, bu oyunların mirasını sürdürmek ve bu ruhun bir parçası olabilmek için bu okula destek vermektedir (spor tesisleri ile birlikte). Antrenörlük görevi, ulusal veya il spor organizasyonları tarafından onaylanmaktadır (U.K Sport, 2004; PMP, 2004).

Ulusal Spor Okulu, üst düzey sporcular için eğitim sunan tek Kanadalı okuldur. Bu öğrenciler üst düzey sporcu olmasalar bile onlara okul günlerinin içerisinde spor yapma olanağı sunan başka programlarda bulunmaktadır.

Ulusal Spor okulunda 9 ila 12 sınıflar eğitim görmektedir. Her sınıfta ortalama 25-30 öğrenci bulunmaktadır. Örneğin; spor branşlarında çeşitli sınıflandırmalar (futbol sınıfı, basketbol sınıfı, voleybol sınıfı, beysbol sınıfı vb.) yapılmaktadır (Radtke ve Coalter, 2007). Bu uygulamanın Türkiye'deki Tematik Spor Liseleri (Güreş Lisesi, Futbol Lisesi, Basketbol Lisesi vb.) ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

2.7.4. Finlandiya

1960'ların sonunda, iki Fin lise okulunda (Mäkelänrinne Okulu ve Kuortane Okulu), üst düzey spor ve eğitimi birleştirmek için planlar yapılmıştır. Bu okullarının müdürleri spor odaklı bir ortaokul yapmak için bir plan hazırlamışlardır. Bu plan 1968 yılında

Ulusal Eğitim Kuruluna önerilmiş, ancak yetkililer eğitim kaynaklarının yarışma sporları için kullanılmasını istemedikleri için reddedilmiştir. Bundan sonra Milli Eğitim Bakanlığınca okullara ilaveten beden eğitimi ve spor dersleri alma fırsatı verilmiştir (Freeman, 1991; Radtke ve Coalter, 2007).

1970'lerin başında, Milli Eğitim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı, açık öğretim lise sistemi, yeni sömestr sistemi ve yeni bir okul sistemini içeren uygulama(deney) başlatmıştır. Daha önce Finlandiya, öğrencilerin her eğitim yılının sonunda sürekli değerlendirme ve çeşitli testler ile değerlendirilir. Bir notu geçmek zorunda kaldıkları bir sistemi işletiyorlardı ve başarısızlık, yılı tekrarlamak anlamına geliyordu (Radtke ve Coalter, 2007). Not verilmeyen sistem, öğrencinin gelişimini sürekli olarak izlenip değerlendirilmesine rağmen, öğrencilere not verilmemesi anlamına gelmekteydi. Bu sistem ile birlikte öğrenciler bireysel çalışma programlarını hazırlarken daha fazla özgürlük imkanı yakalıyorlardı. Bu şekilde öğrenciler, ortaokul çalışmalarının toplam süresini ve günlük programlarını kendileri belirlemektedirler (Thomson ve Fairweather, 2000; Radtke ve Coalter, 2007).

Uygulama (deney), sporcu öğrenciler için zaman ve kendi antrenmanlarını yapmak açısından çok faydalı olmuştur. *Mäkelänrinne Okulu*'nda üst seviye spor ve orta öğretimi bir araya getirme planı bu uygulamanın bir parçası olarak onaylandı. *Mäkelänrinne Okulu*'ndan edinilen deneyimler, spor federasyonlarının desteğiyle birlikte diğer spor odaklı üst ve orta okulların kurulmasına yol açtı (Metsa-Tokila, 2002; PMP, 2004). 2018 yılında, Finlandiya'da sporcu eğitimine destek veren 22 genel spor okulu ve 15 tane branşa yönelik spor okulu bulunmaktadır.

2.7.4.1. Finlandiya'da Eğitim Sistemi

Finlandiya eğitim sistemi, öğrenim ücreti olmayan eşitlikçi bir eğitim sistemidir. Bu sistemde ilk dokuz yıl (ilk ve ortaokul) zorunludur ve öğrenciler kendi yerel okullarına giderler. Kapsamlı okuldan mezun olduktan sonra, lise ile meslek okulu arasında bir seçim yapılabilir. İkinci seviye eğitim zorunlu değildir, ancak öğrencilerin %54'ü lise okullarında öğrenimlerine devam etmektedir. Ortaokul, meslek okulunun aksine, yüksek düzeyde eğitim ile öğrencileri hazırlar ve ulusal olarak yapılan bir yeterlilik sınavı ile sona erer. Meslek okulları ise yüksek öğretime hazırlanmazlar. Meslek okulları sadece kalifiye eleman yetiştirmekle mükelleftir (U.K. Sport, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

Genel olarak lise eğitimi; öğretim düzenlemeleri, ders içeriği ve öğretim materyali seçimi için yerel düzeyde sorumluluğa sahip, merkezi olmayan bir sistemdir.

2.7.5. Fransa

Fransa, Milli Takımının 1960 da yapılan Roma Olimpiyat Oyunlarındaki başarısızlığının sonucu olarak gösterilen elit düzeydeki okul sporları sistemini, yeniden başarı getirecek şekilde yapılandırılmıştır (Braun, 1998; 1999a; 1999b; 2000a; 2000b). 1960'tan önce, Devlet tarafından yüksek performanslı spor dallarına müdahale düzeyi düşüktü. Ancak De Gaulle, Fransız takımının başarısızlığını “Fransa'nın büyüklüğü” ile tezat olduğunu söylemiştir. Sonuç olarak, Fransız hükümeti spor sistemine müdahale etmeye ve yüksek performanslı sistemi yönetmeye karar vermiştir (Braun, 2002; 2004). Örneğin, Fransız Hükümeti tarafından spor federasyonlarına mali anlamda destekler verilir ve her spor federasyonuna sporda uzmanlaşmış memurların atamaları yapılır (Radtke ve Coalter, 2007). 1975'te Fransa, ilk spor mevzuatı “yüksek performanslı sporcu” (sportif de haut niveau / SHN) unvanını oluşturarak ve seçkin sporcuları desteklemek için yeni bir fonlama sistemi kurarak oluşturulmuştur. Bugün, yüksek performanslı sporcu olarak bilinen yaklaşık 6.000 elit sporcu vardır. Yüksek performanslı sporcuların, Gençlik, Spor ve Dernekler Bakanlığı tarafından kurulan seçkin sporcuların resmi listesine kayıtlı olmaları gerekir (Braun, 2001a; 2001b).

Fransa'da devlet tarafından işletilen beş ulusal spor enstitüsü bulunmaktadır:

1. Ulusal Spor ve Beden Eğitimi Enstitüsü (INSEP)
2. Ulusal Kayak ve Dağcılık Okulu (ENSA)
3. Ulusal Yelken Okulu (ENV)
4. Ulusal Binicilik Okulu (ENE)
5. Ulusal Kros Kayağı ve Kayakla Atlama Okulu (ENSF) (Gebauer ve Braun, 1997a; 1997b; Radtke ve Coalter, 2007)

2.7.5.1. Fransa'da Eğitim Sistemi

Fransa güçlü, merkezileştirilmiş bir geleneğe sahiptir. Kimliğini gelecekteki vatandaşları eğitmekle görevli bir okul sistemi aracılığıyla geliştirmiş ve sağlamlaştırmıştır. Sonuç olarak, eğitim sistemi büyük ölçüde devletin sorumluluğundadır (Gebauer ve ark., 1999; Radtke ve Coalter, 2007). Merkezi hükümet, eğitim politikasının ve ulusal müfredatın tanımlanması ve uygulanmasına

ilişkin yetkileri elinde bulundurmaktadır. Fransız eğitim sistemi üç farklı aşamaya ayrılmıştır: ilköğretim (enseignement primaire), ortaöğretim (enseignement second) ve yükseköğretim veya kolej eğitimi (enseignement sérieur). 6 ila 16 yaşları arasında okula devam etmek zorunludur. İlk ve orta dereceli eğitimde Katolik Eğitim sistemi vardır. Bu düzeylerdeki eğitim içerisinde dini eğitim verilir (Digel ve Fahrner, 2003).

Ortaokul eğitimi iki aşamaya veya döngüye ayrılır. 11 ila 15 yaşları arasında, hemen hemen tüm çocuklar 3 ila 6. sınıf arası eğitim almak için bir okula başlarlar. 6. sınıftan sonra, genel, teknik veya mesleki liselere devam ederler. Lise orta öğretimin ikinci ve son aşamasıdır. Son eğitim yılının sonunda, çoğu öğrenci bakalorya eğitimini alır. Lise şöyle ayrılmaktadır:

1. Genel Lise
2. Teknik Lise ve
3. Profesyonel eğitim veren genel ve teknolojik lise (Musso ve Mignan, 2004; Radtke ve Coalter, 2007)

2.7.5.2. Okul Sporları

Sporcu öğrencilerin 296'sı Ulusal Spor ve Beden Eğitimi Enstitüsü'nde (INSEP) eğitim almaktadır. Diğer sporcu öğrenciler, Fransa'nın dört bir yanındaki eğitim merkezlerine bağlıdır. INSEP ve diğer okullar konaklama olanakları sağlamaktadır. Bununla birlikte yerel okullar, kolejler ve yüksek öğretim kurumları ile anlaşmalar yapar. Ortaokullarda, sporcu öğrencilerin özel zamanlarını düzenlemek için takip edebilecekleri normal bir okul programı ile desteklenir ya da yerel okullardan öğretmenler gelerek eğitim merkezlerinde yerinde eğitim verirler. Öğrencilerin haftalık ders takvimi, hem sporu hem de eğitimi dengeleyebilecekleri şekilde düzenlenmiştir (Oakley ve Green, 2001; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.6. Almanya

Eski Alman Demokratik Cumhuriyeti'ndeki Spor Okulları (GDR)

Eski Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin (GDR) yüksek performanslı spor sistemi, yetenekli sporcular için iyi organize edilmiş bir arama ve desteğe dayanıyordu. 1952'de Çocuklar ve Gençler için Spor Okulları kuruldu (Braun, 1999; 2000; 2000). Böylece Olimpiyat oyunlarına sporcu yetiştirmek için bu okul genişletildi. GDR, Olimpiyat

katılımcılarının yüzde sekseni bu 25 spor okulundan gelmekteydi (10.000'den fazla sporcu öğrencisi ile) ve GDR tarafından kazanılan 572 Olimpiyat madalyasının çoğu bölümünü oluşturmaktadır (Bohnsted ve Mueller, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

Almanların yeniden birleşmesinden (doğu ve batı Almanya) sonra bu seçkin hükümet biçiminin meşruiyeti, bu sporcuların çoğunluğunun - bilinçli ve bilinçsizce – gizli bir doping sistemi içerisinde yer aldığı öğrenilince bu sisteme itibar zayıfladı. Ayrıca etik standartların sıkça göz ardı edildiği ortaya çıktı. 1990 yılında, devlet makamları sporda uzmanlaşmış ortaöğretim okullarını kurma ve GDR sisteminin olumlu yönlerini uyarlama girişimi başlattılar (Digel, 1993). 1990'dan önce, spor okulları Batı Almanya'da sadece küçük bir rol oynadı (Daugis ve ark., 1998; Brettschneider ve Klimek, 1998; Digel, 2002).

2.7.6.1. Almanya'daki Eğitim Sistemi

Almanya Federal Cumhuriyeti'nde eğitim sisteminin sorumluluğu devletin federal yapısına bağlıdır (Elbe ve ark., 2004; Radtke ve Coalter, 2007). Alman okul sisteminin çeşitliliği, ülkenin federal yapısından kaynaklanmaktadır. 16 Länder'in (federal eyaletin) kültür ve eğitim konularındaki egemenliği, federal hükümetle eğitim için bir miktar sorumluluk almasına rağmen, bunun temel bir unsurudur. Länder, genel eğitim ve meslek okullarını düzenleyen çeşitli yasalarda belirli yasal düzenlemeler belirlemektedir (DSB, 1999; Radtke ve Coalter, 2007).

Zorunlu ve ücretsiz eğitim altı yaşında başlar ve genellikle dokuz yıl sürer (Berlin, Brandenburg, Bremen ve Kuzey Ren-Vestfalya'da 10 yıl sürer). Alman devlet okulu sisteminin ilk aşaması *Grundschule*'dür (ilkokul - ilk ila dördüncü sınıf veya Berlin ve Brandenburg'da birinci ila altıncı sınıf). *Grundschule*'den sonra (on veya 12 yaşında), genel ortaokul eğitimi için temelde dört seçenek vardır:

1. *Hauptschule* (en az akademik) dokuzuncu sınıfa kadar veya Berlin ve Kuzey Ren Vestfalya'da onuncu sınıfa kadar.
2. *Realschule* 10. sınıfa kadar
3. *Gymnasium* (ortaokul) 12. veya 13. sınıfa kadar (*Abitur* okulu bitirme sınavı olarak kabul etmiş, üniversiteye giriş hakkı kazanmış).
4. *Gesamtschule* (kapsamlı okul) yukarıdaki okulların tüm seçeneklerini sunan okul (Gebauer ve Braun, 1997; 2001a; 2001b; Emrich ve ark., 2005).

Bir *Gesamtschule*, büyük ölçüde bir Amerikan lisesine karşılık gelir. *Hauptschule* veya *Realschule*'den mezun olan öğrenciler, tam mesleki niteliklere sahip olana kadar bir meslek yüksekokulundaki okullarına devam ederler. Bu tür bir Alman okulu olan *Berufsschule*, genellikle Alman federal hükümeti tarafından kontrol edilen bir lise kamu meslek okuludur (Gebauer ve ark., 1999; Radtke ve Coalter, 2007). Almanya'nın ikili eğitim sisteminin bir parçasıdır. Bir meslek okulundan mezun olan öğrenciler ve bir *Realschule*'den iyi not ortalaması ile mezun olan öğrenciler, eğitimlerine başka bir tür Alman devlet ortaokulu olan bir meslek lisesi olan *Fachoberschule*'de devam edebilirler. Bu tür bir okulun okulu bitirme sınavı, *Fachhochschulreife*, mezunun bir *Fachhochschule*'de (politeknik) ve *Hessen*'de eyaletteki bir üniversitede eğitim görmesini sağlar. Bir *Gesamtschule* veya *Gymnasium*'dan *Abitur*, mezunların bir teknik okulda veya Almanya'nın tüm federal eyaletlerinde bir üniversitede okumaya başlamasına olanak sağlar (Richartz ve Brettschneider, 1996; Richartz, 1998; Hackfort, 2001; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

2.7.6.2. Okul Sporları

10-19 yaşları arasındaki yetenekli genç sporculara, spor kariyerleriyle birlikte spor kariyerlerini geliştirme fırsatı vermek için okullar ve yüksek performanslı spor yapan kurumlar / organizasyonlar arasında birkaç bağlantı vardır. Spor okullarının amacı, çoğu okulun *Abitur* sertifikası ile mezun olmasını sağlamak (üniversiteye kabul için ön koşul) olmasına rağmen, spor okulları tüm eğitim seviyelerinde faaliyet göstermektedir (*Gymnasium, Gesamtschule, Realschule, Hauptschule*) (Thees, 2004; U.K Sport, 2004; Richartz, 1998;).

Yüksek performanslı spor ve eğitim kurumları arasında farklı türlerde ortak yönleri vardır:

1. Sporda uzmanlaşmış okullar (*Sportbetonte Schulen*).
2. Yüksek performanslı sporun ortak okulları (*Partnerschulen des Leistungssports*).
3. Elit spor okulları (*Eliteschulen des Sports*) - spor ve eğitimi birleştiren en karmaşık okul türü (Seidel, 2005; Radtke ve Coalter, 2007).

İlk iki okul türü (sporda uzmanlaşmış okullar ve yüksek performanslı sporun ortak okulları), elit bir spor okulunun statüsünün ön aşamalarıdır (genellikle elit statüsüne

ulaşmak için uzun vadeli bir süreçtir). Toplam 38 elit spor okulu, uluslararası rekabetçi spor dalında normal okul çalışmaları ile birlikte kariyer yapma fırsatı sunmaktadır (Thees ve ark., 2005; Duescher Sportbund, 2006; Radtke ve Coalter, 2007). Halihazırda yaklaşık 17.000 yetenekli sporcu ile tam veya yarı zamanlı olarak çalışmaktadırlar (2017/18 okul yılı içerisinde). Bu sporcular atletizm, yüzme, kayak, futbol, hentbol, güreş, jimnastik, tırmanış, basketbol, voleybol, kano, judo, boks gibi branşlarda eğitim almaktadırlar.

2.7.7. İtalya

Diğer Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında, İtalya'daki spor okulları daha yakın zamanda kurulmuştur. 1990'ların başından beri kayak kolejleri kış sporları sporcularına açık olmasına rağmen, 2001'de Cenova ve Pisa'da farklı branşlarda spor yapan öğrencileri için ilk iki spora yönelik ortaokul kurulmuştur. Cenova spor okulu, doğa bilimleri alanındaki özel uzmanlığıyla tanınmaktadır (Digel ve Barra, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

Kuzey İtalya'da iki orta dereceli spor okulu ve on dört kayak okulu bulunmaktadır. Bu da yüksek seviyeli sporda yer alan öğrencilerin eğitim ve spor kariyerini birleştirmelerini sağlamaktadır.

2.7.7.1. İtalya'daki Eğitim Sistemi

İtalyan eğitim sistemi, merkezi olarak ulusal hükümet tarafından kontrol edilir. Milli Eğitim Bakanlığı okulları her seviyede tutar ve özel okulları yakından düzenler (Radtke ve Coalter, 2007). Bakanlık, okul müfredatı hazırlar ve tüm devlet okullarındaki öğretmenler atanmak için Türkiye'deki KPSS sınavına benzeyen bir sınavlara girer.

Eğitim 6 ila 14 yaşları arasında ücretsiz ve zorunludur. Bir çocuk ilk eğitimini 11 yaşında tamamladığında, sonraki üç yıl boyunca alt orta okula (*scuola media inferiore*) devam eder. Ortaöğretimi tamamladıktan sonra, eğitimlerine devam etmek isteyen öğrenciler iki beş yıllık program seçeneği arasından seçim yapabilir: (i) akademik okullar ve (ii) teknik enstitüler. Akademik okullar klasik (*ginnasio, liceo classico*), bilimler (*liceo scientifico*) veya güzel sanatlar ve mimarlık (*liceo artistico*) konusunda uzmanlaşmıştır (Digel, 2002; PMP, 2004; Radtke ve Coalter, 2007). Bir akademik okul programının tamamlanması, genel üniversiteye giriş için öğrencileri donanımlı hale getirir. Teknik Enstitüler tarım, ticaret, araştırma, deniz bilimleri ve endüstri gibi

alanlarda programlar sunmaktadır. Bu programlar sayesinde öğrenciler istedikleri bölüme girebilirler. Aynı zamanda spor eğitimi bölümü olan üniversitelerde mevcuttur. Bu üniversiteler farklı spor branşlarında ön plana çıkmaktadırlar. Örneğin bir üniversite futbol, basketbol branşında eğitim vermekteyken başka bir üniversite hentbol, voleybol alanında eğitim vermektedir (Digel ve Barra, 2004; Radtke ve Coalter, 2007).

Çoğu sporcu öğrenci hem kış sporları hem de takım sporlarına dahil olmaktadırlar. *Genoa* spor okulu voleybol ve basketbol üzerine eğitim vermektedir (ülkenin bu spor dallarındaki başarısına göre). *Pisa* spor okulu voleybol, hentbol, basketbol, futbol, beyzbol / softbol, rugby, atletizm, jimnastik, yüzme, tenis ve eskrim alanlarında uzmanlaşmıştır (Radtke ve Coalter, 2007).

2.8. OKUL SPORLARI KAPSAMINDA YAPILAN ÖRNEK “SPOR SİVAS PROJESİ”

Bu proje çalışmanın evrenini oluşturan beş il içerisinde sadece Sivas ilinde uygulanmaktadır. Söz konusu proje okul sporları kapsamında yapıldığı için örnek teşkil etmesi açısından çalışma içerisinde yer verilmiştir (Spor Sivas, 2019).

Araştırmacı tarafından yapılan tez çalışması “Spor Sivas” projesi kapsamında yapılmamıştır. Örnek bir proje verilmesi için bu projeye tez içerisinde yer verilmiştir.

2.8.1. “Spor Sivas” Projesinin Amacı

Sivas il merkezinde ve ilçelerinde eğitim gören çocukların ve gençlerin en az bir spor dalı ile tanışmalarını sağlamak, ayrıca sporun çocukların ve gençlerin hayatlarında bir yaşam felsefesi haline gelmesini sağlamak amaçlanmıştır (Spor Sivas, 2019).

2.8.2. “Spor Sivas” Projesinin Hedefi

Ruhen ve bedenen sağlıklı, özgüveni yüksek, ülkesini ve milletini seven topluma faydalı nesiller yetiştirmenin yolu sporu yaşam biçimi olarak benimsemekten geçmektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin spor yapmalarına olanak sağlamak tüm yöneticilerin sorumluluğu ve görevidir. Anayasamızın 58. ve 59. maddeleri gençliğin korunması ve sporun geliştirilmesini düzenlemektedir. Türkiye’de son yıllarda hızla bir tesisleşme süreci yaşanmakta, devletimizin kaynaklarından spora ciddi yatırımlar yapılmaktadır. İl yöneticilerinin sorumluluğu burada başlamaktadır. Yapılan tesislerle çocuklarımızın ve gençlerimizin spor yapmalarına olanak sağlanmalı, gerekli eğitmen ve ekipman desteği

sağlanmalıdır. Hedefimiz sporu bir yaşam biçimi, yaşamın bir parçası olarak gören çocuklarımızın ve gençlerimizin yetişmesi için gerekli çalışmalar yapmaktır (Spor Sivas, 2019).

Sivas Valiliği himayesinde başta İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü olmak üzere, ildeki tüm kurum ve kuruluşlar ile güç birliği yaparak, bir program dâhilinde, her tür ve kademedeki okullarda öğrenim gören öğrencilerin spor yapmalarına olanak sağlanmaktadır (Spor Sivas, 2019).

Bedensel faaliyetler, bireyin hem zihinsel hem duygusal hem de bedensel olarak çok yönlü gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bireylerin bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı ve mutlu olması, toplumsal kalkınmanın da önde gelen koşullarındandır (Spor Sivas, 2019).

Proje ile öğrencilerimizin sporla ilgilenmesinin teşvik edilmesi, öğrencilerimize dostluk, arkadaşlık, sorumluluk, kendini tanıma, kendine güven ve estetik değer gibi özelliklerin kazandırılması, sportif faaliyetler ile sağlıklı aktivitelerde bulunma alışkanlığı kazandırılması ve öğrencilerimizin ulaştıkları uygun fiziksel kapasiteyi hayat boyu devam ettirerek korumaları hedeflenmektedir (Spor Sivas, 2019).

Bu temel amaç doğrultusunda öğrencilerin;

1. Zihinsel, bedensel ve ruhsal olarak gelişimlerinin sağlanması,
2. Medeni cesaret ve liderlik olgusu gelişimlerine katkı sağlanması,
3. Spor alanındaki yeteneklerinin farkına varmalarının sağlanması,
4. Kötü alışkanlıklardan uzak durarak, serbest zamanlarını iyi değerlendiren bireyler olarak yetişmelerinin sağlanması,
5. Dostluk, arkadaşlık, sorumluluk, kendini tanıma, kendine güven, biz duygusu, fair-play gibi değerleri ve davranışları kazanmalarının sağlanması,
6. Kritik düşünme, problem çözme ve bu amaçlara yönelik iş birlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme becerilerinin gelişmesinin sağlanması,
7. Sportif faaliyetler ile sağlıklı aktivite alışkanlığı kazanması, böylece en uygun bir fiziksel kapasiteyi hayat boyu devam ettirmelerinin sağlanması, hedeflenmektedir (Spor Sivas, 2019).

Ayrıca, bu proje ile öğretmenlere ve antrenörlere, mesleki açıdan gelişim, yenilik, yeterlilik, sosyal, kültürel vb. alanlarda destek sağlanması hedeflenmektedir (Spor Sivas, 2019).

Fiziksel etkinlik oyunları ve geleneksel çocuk oyunları şenliği kapsamında; yarışma niteliği olmadan, katılım ön planda tutularak anaokulu ve ilkokullarda, temel spor eğitimi çerçevesinde, performans ve rekabete dayalı olmayan, çok yönlü oyunsal etkinlikler şeklinde, festival ortamında etkinlik düzenlenecektir. Etkinlikler takım halinde ve işbirliğine dayalı şekilde olacak ve oyuncu kartı çıkartılarak İlimizde projeye katılan okul ve çocuk sayısının ortaya çıkarılması planlanmaktadır (Spor Sivas, 2019).

“Spor Sivas” projesi kapsamında her tür ve kademedeki okullarda öğrenim gören öğrencilerimizin okul spor faaliyetlerine katılımlarının sağlanması, projeye katılanlara öğrenci sporcu lisansı (okul lisansı) çıkartılarak projeye katılan okul ve öğrenci sayılarının tespit edilecektir. Katılım gösterecek çocuklarda cinsiyete dikkat edilerek, varsa engelli ve kaynaştırma öğrenciler pozitif ayrımcılığa tabi tutularak katılımlarının sağlanması hedeflenmektedir (Spor Sivas, 2019).

2.8.3. “Spor Sivas” Projesinin Gerekçesi

Toplumsal bakış açısına göre sportif faaliyetler boş zaman etkinliği olarak görülmektedir. Yapılan bilimsel çalışmalar, bu faaliyetlerin bireye ve topluma sağladığı katkılar ile boş zamanlarını verimli geçirme etkinliği olmaktan çıkarıp, bireylerin bilişsel ve kültürel gelişimlerine olumlu yönde katkı sağladığını gözler önüne sermiştir. Sportif faaliyetler kültürel ve sosyal boyutu ile de birlik beraberlik ve paylaşma duygularının geliştirilmesine katkı sağlamaktır (Spor Sivas, 2019).

2.8.4. “Spor Sivas” Projesinin Güçlü ve Zayıf Yönleri

2.8.4.1. Güçlü Yönleri

1. İlimizde spor tesislerimizin ihtiyaca cevap verebilecek nitelikte olması.
2. İlimizde farklı branşları uygulayabilecek Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni ve antrenörlerin bulunması.
3. İlimizdeki Kamu Kurum ve Kuruluşlarının, Spor Kulüplerinin ve Sporla ilgili Sivil Toplum Kuruluşlarının işbirliğine açık olmaları (Spor Sivas, 2019).

2.8.4.2. Zayıf Yönleri

1. Projenin uygulama alanının geniş olması.
2. Okullarımızın tamamına yakınının tam gün eğitim yapması
3. Hafta sonları Milli Eğitim Müdürlüğünün okullarda öğrencilere yönelik destekleme kursları açmaları nedeniyle spor faaliyetlerine ayıracak zamanlarının bulunmaması.
4. Okullarımızın bazılarının kırsal kesimlerde olması ve ildeki spor tesislerimize uzak kalması nedeniyle ulaşım sorunlarının yaşanması.
5. İlimiz merkezinde bazı okulların taşınmalı olması ve çocukların okuldan sonra eve servisle gitmesi sebebiyle sportif faaliyetlere katılamamaları.
6. Bazı branşlarda yeterli spor malzemesinin olmaması.
7. İl merkezindeki spor salonlarımızda Mayıs ayına kadar okul sporları müsabakaları ve farklı etkinlikler yapılması nedeniyle diğer projelere ve sportif faaliyetlere zaman kalmaması.
8. İlimiz merkezinde bazı spor salonlarının, okul sonrası kulüpler ve antrenörler tarafından antrenman için kullanılması (Spor Sivas, 2019).

Tablo 2.8. 1. Spor Sivas Projesi Okul Öncesi Malzeme Listesi

SIRA	MALZEME ADI	ÖZELLİKLERİ	ADET
1	Hulahop	Jimnastik Çemberi	20
2	Huni	Küçük Boy (10 turuncu, 10 sarı)	20
3	Antrenman Çanağı	Antrenman tabağı	20
4	Pinpon Topu	100'lük kutu	1 kutu
5	Mini Voleybol Topu	4 numara	2
6	Mini Futbol Topu	3 numara	2
7	Mini Hentbol Topu	1 numara	2
8	Sıçrama Seti	Engel seti	1
9	Kedi Merdiveni	Antrenman merdiveni (4 metre, 10 çubuklu)	1
10	Slalom Takımı	Takozlu	1
11	Jimnastik Minderi	(120x60x5)	10
12	Antrenman Yeleği	(10 turuncu, 10 sarı) (7-10 yaş)	20
13	Atlama İpi		5
14	Düdük		1

Tablo 2.8. 2. Spor Sivas Projesi İlkokul ve Ortaokul Malzeme Listesi

SIRA	MALZEME ADI	ÖZELLİKLERİ	ADET
1	Hulahop	Jimnastik Çemberi	40
2	Huni	Küçük Boy (20 turuncu, 20 sarı)	40
3	Antrenman Çanağı	Antrenman tabağı	40
4	Pinpon Topu	100'lük kutu	1 kutu
5	Voleybol Topu	4 numara	5
6	Futbol Topu	4 numara	5
7	Hentbol Topu	2 numara	5
8	Basketbol Topu	3 numara	5
9	Sıçrama Seti	Engel seti	3
10	Kedi Merdiveni	Antrenman merdiveni (4 metre, 10 çubuklu)	2
11	Slalom Takımı	Takozlu	2
12	Jimnastik Minderi	(120x60x5)	10
13	Antrenman Yeleği	(20 turuncu, 20 sarı) (7-10 yaş)	40
14	Atlama İpi		20
15	Düdük		1

Tablo 2.8.1 ve Tablo 2.8.2'deki malzemeler listesi her bir okul için dağıtılan malzemelerden oluşmaktadır.

Proje kapsamında, Sivas İl merkezinde 34 lise, 75 ortaokul ve 105 ilkokula yaklaşık 1 milyon TL'lik çeşitli branşlarda ihtiyaç duyulan spor malzemesi dağıtımı yapılmıştır. Böylelikle malzeme dağıtımı ile Beden eğitimi ve spor derslerinde ihtiyaç duyulan malzeme eksikliğini gidermek ve okul sporlarına katılımın artırılması amaçlanmıştır. Bu destekler sayesinde okul sporlarına katılım artmış ve il merkezinde malzeme ihtiyacı giderilmiştir (Spor Sivas, 2019).

2.8.5. “Spor Sivas” Projesi Kapsamında Yapılan Etkinlikler

Spor Sivas Projesi kapsamında il merkezi ve ilçelerde düzenlenmek kaydıyla birçok etkinlik yapılmıştır. Bu etkinlikler öğrencilerin daha aktif yaşantıya hazırlanmak ve spor sayesinde hem fiziki sağlıklarını hem de ruhsal gelişimlerini korumak için yapılmaktadır. Bu etkinlikler içerisinde kültürel, sosyal ve eğitsel etkinlikler vardır (Spor Sivas, 2019).

2.11.5.1. Minik Yiğidolar Takımına Sahip Çıkıyor Etkinliği

Daha önce Sivas il merkezini görmemiş çocukların köylerden ve ilçelerden toplanarak Sivas iline ait çeşitli tarihi ve kültürel etkinlikler (yemek, gezi, müze gezisi) yaptırılmaktadır. Etkinliklerden sonra Sivas Valisi Salih Ayhan'a ziyaret götürülmektedir. Ziyaretten sonra da çocuklar Sivasspor'un maçlarına götürülmektedir. VIP tribününde çocuklar vali bey ile birlikte maçları takip etmektedirler. Aynı zamanda çocukları Sivassspor'a ait çeşitli hediyeler (atkı ve bere) verilmektedir. Şuana kadar yaklaşık olarak 40 bin öğrenci bu etkinliklerden faydalanmıştır. Bu etkinlikler kapsamından valilik ve Sivas milli eğitim müdürlüğünün görevlendirmesiyle yaklaşık olarak 500 öğretmen şimdiye kadar görev almıştır (Spor Sivas, 2019).

2.8.5.2. Spor Bir Köprüdür Etkinliği

Birbirleri ile hazırlık müsabakası ve dostluk maçı yapmak isteyen takımlar Spor Sivas Projesi koordinatörlüğü ile irtibata geçmektedir. Uygun zamanda müsabaka yapılacak yer ayarlanıyor ve takımların maç yapmaları sağlanmaktadır (takım eşleştirmesi, yer, zaman, ulaşım imkanı sağlanmaktadır). Bu sayede öğrencilerin müsabaka ortamlarını daha önceden tecrübe etmelerine imkan sağlanmaktadır (Spor Sivas, 2019).

2.8.5.3. Geleneksel Çocuk Oyunları Etkinliği

Unutulmaya yüz tutmuş geleneksel çocuk oyunlarımızın çocuklara tanıtılması ve çocukların hayatına hareket katmak amaçlı yapılmaktadır. Bu etkinlik kapsamında Sivas ili ve ilçelerinde 40 tane pilot okul belirlenmiştir. Aynı zamanda her aya iki oyun gelecek şekilde program hazırlanarak okullarımıza gönderilmiştir. Sınıf öğretmenleri uygun zamanlarda bu oyunları çocuklara oynatmaktadırlar. Bu etkinlik kapsamında 2 ayda bir tüm okullardaki öğrenciler bir araya getirilerek öğrendikleri oyunlar şenlik havasında oynatılmaktadır. Yapılan bu uygulama öğrencilerin kaynaşmalarını sağlamakla birlikte geleneksel oyunların değerini ve önemini öğrenmektedirler. Aynı zamanda bu etkinliğe Sivas il protokolü de katılmaktadır (Spor Sivas, 2019).

2.8.5.4. Spor Nerede Ben Orada Etkinliği

Sivas İl merkezindeki antrenörlerle birlikte okul gezileri yapılarak çeşitli spor dalları çocuklara anlatılmaktadır. Bu şekilde çocukların spora ilgi ve katılım göstermesi hedeflenmektedir (Spor Sivas, 2019).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi olarak, herhangi bir etkileme ve değiştirme çabası göstermeksizin araştırma konusunun geçmişte veya hali hazırda var olan durumunu betimlemeyi (Karasar, 2008: 77) ve evrenin herhangi bir anındaki fotoğrafını çekmeyi amaçlayan genel tarama tekniklerinden “kitleseel tarama yöntemi” kullanılmıştır.

3.1. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Sivas, Kayseri, Samsun, Gaziantep ile Malatya illerindeki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticileri (müdür ve müdür yardımcıları) oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme kapsamını bu beş ilde halen görev yapan 548 beden eğitimi ve spor öğrenmeni ile 171 okul yöneticisi olmak üzere toplam (n=719) katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde olasılığa dayalı olmayan örnekleme yöntemlerinden olan “kolayda örnekleme yöntemi” kullanılmıştır. Diğer örnekleme yöntemlerinin birçoğuna kıyasla daha ucuz, kolay ve hızlı veri toplamaya imkân sağlamasından dolayı (Gürbüz ve Şahin, 2014: 130) bu örnekleme seçme metodu tercih edilmiştir.

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen 18 maddeden oluşan anket formu (EK-3) kullanılmıştır. Anketin formunun ilk bölümünde, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 8 maddeden oluşan “Kişisel Bilgi Formu”, ikinci bölümünde ise, okul sporlarının gelişimini ve faydasını belirlemeye yönelik “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği” yer almaktadır. Ölçeğin likert tanımlanması ise, “1=Kesinlikle Katılmıyorum; 2=Katılmıyorum; 3=Kararsızım; 4=Katılıyorum; 5= Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde yapılmıştır. Tablo 3’e bakıldığında, veri toplama aracının Cronbach Alpha Katsayısı (α) güvenilirlik kat sayısının yüksek olduğu görülmüştür ($\alpha=0,929$).

3.2.1. Veri Toplama Aracının Oluşturulması

Bu aşamada; alanyazın taraması ile birlikte alanında uzman kişilerle görüşülmüş ve kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Alanyazın incelenmesi sırasında, Çolakoğlu (2004) tarafından yapılan “*Sporun Toplumda Yaygınlaştırılması Açısından Okul Sporları*” isimli doktora tezine, Öcal ve Koçak (2010) tarafından yapılan “*Okul Sporlarının Orta Öğretim Öğrencilerinin Akademik Başarı ve Davranış Gelişimine Etkisi*” isimli makaleye ve Başyigit (2018) tarafından yapılan “*Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Okul Sporlarına Bakış Açısı ve Karşılaştığı Sorunlar*” isimli yüksek lisans tezine rastlanmıştır. Alanyazından gerekli bilgiler alınarak madde havuzuna eklenmiştir. Odak grup toplantıları ile 15 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni ile 8 okul yöneticisinin görüşlerine başvurulmuştur. Görüşmeden çıkan gerekli bilgiler madde havuzuna eklenmiştir. Bu süreçler tamamlandıktan sonra uzman değerlendirmeleri için bir forum oluşturulmuştur (Tablo 1).

Uzman değerlendirmeleri ve ölçeği geliştirme süreci aşağıda maddeler takip edilerek sürdürülmüştür.

1. Tüm maddeler, eğitim ve spor yönetimi üzerine çalışan 7 akademisyenin görüşlerine başvurularak 18 maddelik taslak ölçek oluşturulmuştur. Bununla birlikte 50 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni ile 15 okul yöneticisinin uzman değerlendirmesi alınmıştır. Aynı zamanda bu öğretmenler ve yöneticilerin değerlendirmeleri ön-test olarak da gösterilmiştir.
2. Oluşturulan 18 maddelik taslak ölçek Türkçe Dil Bilimi açısından değerlendirmek için Türkçe Eğitimi alanında çalışan 1 akademisyenin görüşlerine başvurulmuş ve ölçek Türkçe dili açısından daha iyi anlaşılabilir bir şekilde tekrar düzenlenmiştir.

Okul Sporları Gelişim Alt Boyutu: Okul sporları, sporun gelişmesine, yetenek seçimine, antrenman kolaylığına, spor yapma imkanına, spora başlatmaya, fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaya, düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmaya, amatör ruhun korunmasına, başarılı bir sporcu keşfetmeye ve sportif faaliyetlerin artırılmasına imkan sağlamaktadır.

Okul Sporları Fayda Alt Boyutu: Okul sporları, öğrencilerin; sosyalleşmelerine, hareket yetkinliği kazanmalarına, spor alanlarına ulaşmalarına, okula olan bağlılıklarının

artmasına, okul taraftarlığı bilincinin artmasına, okullarını sevmesine bununla birlikte, eğitim-öğretim içerisinde sportif faaliyetlerin kolay yapılmasına, spora aktif ve pasif katılımımda imkan sağlamaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada, veri ve bilgi toplamak için “www.surveey.com” ölçek yazılımı sistemi kullanılmıştır. İnternet aracılığıyla gerçekleştirilen ölçekler, ölçek formunun yer aldığı internet adresi (url) linkinin katılımcıların kullandığı “WhatsApp” uygulaması ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin bilgi paylaşım platformu olan “www.bedenegitimi.gen.tr.” aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Online olarak ölçeği dolduran katılımcılar “kaydet-gönder” sekmesini kullanarak cevaplandırmışlardır. Ek olarak, ölçek katılımcı olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine ve okul yöneticilerine araştırmanın yürütüldüğü illerdeki ikinci şahıslar vasıtasıyla birebir (karşılıklı) görüşme yöntemi (mülakat) ile A4 kâğıdı üzerine doldurmaları istenmiştir. Araştırmanın sonunda değerlendirmeye uygun 719 adet veri elde edilmiştir.

3.4. Veri Analizi

İlk aşamada, oluşturulan 18 maddeden oluşan “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’ne” (OSDÖ) IBM AMOS 23 versiyon programı kullanılarak Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Yapılan bu analiz sonucuna bakıldığında ölçeğin mükemmel uyum gösterdiği belirlenmiştir (Tablo 2).

İkinci aşamada, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin çeşitli demografik değişkenlerine göre dağılımını betimsel istatistik (frekans) tabloları ile verilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen 18+8 maddelik “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’i” (OSDÖ) kullanılmıştır. Bu ölçek vasıtasıyla, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporları hakkında değerlendirmeleri incelenmiştir. Bu durumun ise, okul sporları sayesinde ne gibi gelişmeler ve faydalar sağlayacağı konusunda değerlendirmeleri alınmıştır.

Son aşamada, her bir maddeye yönelik görüşlerin frekans tabloları ve “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin” (OSDÖ) alt boyutlarına yönelik çapraz tablolar oluşturulmuştur. Çapraz tablolardaki ortaya çıkan istatistiksel sonuçların anlamlı olup olmadığı, diğer bir deyişle okul yöneticileri ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin okul sporları hakkındaki değerlendirmelerinin çeşitli değişkenler açısından bir ilişki

gösterip göstermediği Ki-kare (χ^2) testinden yararlanılarak analiz edilmiştir. Ki-kare (χ^2) testinin istatistiksel hesaplanmasında Yates süreklilik düzeltmesi kullanılmış olup çıkan sonuçlar 2x2 boyutundaki tablolar ile gösterilmiştir. Söz konusu olan istatistiksel yöntemlerin uygulanmasında lisanslı IBM SPSS 23 versiyon paket programından faydalanılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Ankete Katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerinin Tanımlayıcı İstatistikleri

Bu bölümde, araştırmacı tarafından geliştirilen “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’inin” (OSDÖ) ve bu ölçekle toplanan verilerin istatistiksel analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Yapılan analizler, anket ve demografik bilgi formundan elde edilen verilerin, sosyo-demografik değişkenler açısından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporları hakkındaki değerlendirmeleri ile karşılaştırılmıştır. Bu doğrultuda yapılan istatistiksel işlemlerinin tablosal çıktıları aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği” Maddelerinin Uzman Değerlendirmesi

Ölçek Maddelerinin Uzman Tarafından Değerlendirmesi	Madde Ret	Madde Düzeltme Sonrası Kabul	Madde Kabul	Ortalama
	Yüzde Dağılımları (%)			
1. Okul sporları sayesinde sporun gelişeceğini ve yaygınlaşacağını düşünüyorum.	-	%4,2	% 95,8	1,95
2. Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceğini düşünüyorum.	% 1,4	-	% 98,6	1,97
3. Okul sporları sayesinde yetenekli öğrencilerin tespitinin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	% 1,4	-	% 98,6	1,98
4. Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazandığını düşünüyorum.	-	% 5,6	% 94,4	1,94
5. Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımının daha kolay olduğunu düşünüyorum.	-	% 2,8	% 97,2	1,97
6. Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıklarının (aidiyet duygusu) artacağını düşünüyorum.	-	% 5,6	% 94,6	1,94
7. Okul sporları sayesinde “ okul taraftarlığı ” bilincinin oluştuğunu düşünüyorum.	-	% 8,3	% 91,7	1,91
8. Okul sporları sayesinde “ antrenman, müsabaka vb. ”	-	% 8,3	% 91,7	1,91

programların planlarının daha kolay hazırlandığını düşünüyorum.				
9. Okul sporları sayesinde öğrencilerin okulu daha çok sevdiklerini düşünüyorum.	-	% 8,3	% 91,7	1,91
10. Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağladığını düşünüyorum.	-	% 1,4	% 98,6	1,98
11. Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin bir rolünün olduğunu düşünüyorum.	-	% 1,4	% 98,6	1,98
12. Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılacağını düşünüyorum.	% 2,8	% 9,7	% 87,5	1,84
13. Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimlerinin (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) artacağını düşünüyorum.	-	% 4,2	% 95,8	1,95
14. Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandığını düşünüyorum.	-	% 6,9	% 93,1	1,93
15. Okul sporlarındaki “ amatör ruhun korunması ve desteklenmesi ” gerektiğini düşünüyorum.	-	% 19,4	% 80,6	1,80
16. Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap ettiğini düşünüyorum.	-	% 22,2	% 77,8	1,77
17. Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmenin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	-	% 22,2	% 77,8	1,77
18. Okul sporları sayesinde ülkemizdeki sportif faaliyetlerin artacağını düşünüyorum.	-	% 8,3	% 91,7	1,91

N= 72

Tablo 1’de, “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin” (OSDÖ) uzman değerlendirmeleri alınmış olup ölçeğin maddelerinin frekansları ve bunların ortalama değerlerine yer verilmiştir. Bu değerlendirmeleri tespit etmek için üçlü likert ve uzmanlar tarafından düzeltme yapılmasına kolaylık sağlamak için her maddenin altına “madde düzeltme kutucuğu” verilmiştir. “Ölçek Maddelerinin Uzman Tarafından Değerlendirmesi’nde” kullanılan likert tanımlanması ise, “0=Madde Ret; 1=Madde Düzeltildikten Sonra Kabul; 2=Madde Kabul” şeklinde tasarlanmıştır. Maddelerin değerlendirme verilerinin (Madde Kabul) hepsinin %77,8’in üzerinde olduğu görülmüştür. Buna ek olarak, “Madde Düzeltme Sonrası Kabul” değerleri de dikkate alınarak bir sonraki aşamaya geçilmiştir. Bu aşamalar sonucunda elde edilen değerler doğrultusunda 18 maddeden oluşan ölçek Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerine uygulanmak için karar verilmiştir.

Tablo 2. Doğrulayıcı Faktör Analizinde Kullanılan Uyum İndeksleri

Model Uyum Kriteri	İyi Uyum	Kabul Edilebilir Uyum	Bulunan Değer
CMIN/SD	$\chi^2/sd \leq 3$	$\chi^2/sd \leq 5$	4,823
SRMR	$0,00 \leq SRMR \leq 0,05$	$0,05 \leq SRMR \leq 1,00$,04
Karşılaştırmalı Uyum İndeksleri			
IFI	$0,95 \leq IFI \leq 1,00$	$0,90 \leq IFI \leq 0,95$,90
Artık Temelli Uyum İndeksleri			
RMR	$0 < RMR \leq 0,05$	$0 < RMR \leq 0,08$,01
Mutlak Uyum İndeksleri			
GFI	$0,95 \leq GFI \leq 1,00$	$0,90 \leq GFI \leq 0,95$,90
AGFI	$0,90 \leq AGFI \leq 1,00$	$0,85 \leq AGFI \leq 0,90$,85

Tablo 2'ye göre, ölçeğin model uyumunun (model fit) sağlandığını gösteren değerler; χ^2/df , RMR, GFI, AGFI, IFI ve SRMR değerleridir. $\chi^2/df = 4,823 < 5$, $RMR = 0,017 < 0,08$, $0,85 < GFI = 0,892$, $0,85 < AGFI = 0,851$, $0,900 < IFI = 0,904$, $0,900 < GFI = 0,904$ $SRMR = 0,0480 < 0,08$ uyum değerlerine göre model verilere mükemmel uyum göstermektedir. Dolayısıyla, bulunan ölçek, okul sporlarının rolü ve önemini belirleyebilmek için kullanılabilir. Ayrıca, doğrulayıcı faktör analizi ile geçerli uyumun var olduğunun belirlenmesi, yapı geçerliliğinin de sağlandığını göstermektedir.

Tablo 3. Okul Sporlarına Karşı Tutum Ölçeği'nin ve Alt Boyutlarının Güvenirlik Katsayıları

Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Katsayısı (α)
Boyut 1: Okul Sporları Gelişim Alt Boyutu (S1, S3, S8, S10, S11, S13, S14, S15, S17 ve S18)	10	0,885
Boyut 2: Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu (S2, S4, S5, S6, S7, S9, S12 ve S16)	8	0,843
Toplam	18	0,929

Tablo 3'e göre "Okul Sporları Gelişim" (Boyut 1; 10 Madde) alt boyutunun Cronbach Alpha Katsayısı (α) 0,885, "Okul Sporlarının Fayda" (Boyut 2; 8 Madde) alt boyutunun Cronbach Alpha Katsayısı (α) 0,843 ve "Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği'nin" (18 Madde) tamamının Cronbach Alpha Katsayısı (α) 0,929 olarak elde edilmiştir. Bu Cronbach Alpha Katsayılarına göre hem ölçeğin alt boyutlarının hem de ölçeğin tamamının güvenirlilik düzeyinin yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Betimsel İstatistikleri

CİNSİYET	N	%
Kadın	130	18,1
Erkek	589	81,9
Toplam	719	100,0

Tablo 4'de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %18,1'i (130) kadın ve %81,9'u erkekten oluşmaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Yaşlarına Göre Betimsel İstatistikleri

YAŞ	N	%
25-28 yaş	26	3,6
29-32 yaş	108	15,0
33-36 yaş	199	27,7
37-40 yaş	171	23,8
41 ve üzeri	215	29,9
Toplam	719	100,0

Tablo 5'e göre, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %3,6'sı (26) 25-28 yaş aralığında, %15'i (108) 29-32 yaş aralığında, %27,7'si (199) 33-36 yaş aralığında, %23,8'u (171) 37-40 yaş aralığında ve %29,9'u (215) 41 yaş ve üzeri yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Katılımcıların Görevlerine Göre Betimsel İstatistikleri

GÖREV	N	%
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	548	76,2
Okul Yöneticisi "Müdür ve Müdür Yardımcısı"	171	23,8
Toplam	719	100,0

Tablo 6'ya bakıldığında, araştırmaya katılan katılımcıların %76,2'sini (548) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ve %23,8'ini de (171) okul yöneticilerinin oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin (B. E. S. Ö.) İdari Görevlerine İlişkin Betimsel İstatistikleri

B. E. S. Ö. İDARİ GÖREV	N	%
Var	44	8
Yok	504	92
Toplam	548	100,0

Tablo 7'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %8'inin (44) idari görevi olduğu ve %92'sinin (504) ise idari bir görevinin olmadığı görülmektedir.

Tablo 8. Katılımcıların Meslekteki Kıdem Yıllarına İlişkin Betimsel İstatistikleri

KIDEM YILI	N	%
1-3 yıl	69	9,6
4-6 yıl	126	17,5
7-9 yıl	138	19,2
10-12 yıl	121	16,8
13-15 yıl	96	13,4
16 yıl ve üzeri	169	23,5
Toplam	719	100,0

Tablo 8’de araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin meslekteki kıdem yılları incelendiğinde %9,6’sının (69) 1-3 yıl, %17,5’inin (126) 4-6 yıl, %19,2’sinin (138) 7-9 yıl, %16,8’inin (121) 10-12 yıl, %13,4’ünün (96) 13-15 yıl ve %23,5’inin (169) 16 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların Görev Yaptıkları İllere İlişkin Betimsel İstatistikleri

İL	GÖREV	N	Toplam	%
Sivas	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (B.E.S.Ö)	118	154	21,4
	Okul Yöneticisi (O.Y.)	36		
Kayseri	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (B.E.S.Ö)	114	156	21,7
	Okul Yöneticisi (O.Y.)	42		
Samsun	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (B.E.S.Ö)	108	141	19,6
	Okul Yöneticisi (O.Y.)	33		
Malatya	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (B.E.S.Ö)	101	130	18,1
	Okul Yöneticisi (O.Y.)	29		
Gaziantep	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (B.E.S.Ö)	107	138	19,2
	Okul Yöneticisi (O.Y.)	31		
Toplam			719	100,0

Tablo 9’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %21,4’ü (154=118 B.E.S.Ö. ve 36 O.Y.) Sivas’ta, %21,7’si (156=114 B.E.S.Ö. ve 42 O.Y.) Kayseri’de, %19,6’sı (141=108 B.E.S.Ö. ve 33 O.Y.) Samsun’da, %18,1’i (130=101 B.E.S.Ö. ve 29 O.Y.) Malatya’da ve %19,2’si (138=107 B.E.S.Ö ve 31 O.Y.) Gaziantep’te görev yapmaktadırlar.

Tablo 10. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Kademesine İlişkin Betimsel İstatistikleri

GÖREV KADEMESİ	N	%
İlköğretim	195	27,1
Orta öğretim	524	72,9
Toplam	719	100,0

Tablo 10'a bakıldığında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerin %27,1'i (195) ilköğretim kademesinde ve %72,9'unun (524) ortaöğretim kademesinde görev yaptığı görülmektedir.

Tablo 11. Katılımcıların Yaptıkları Spor Branşlarına İlişkin Betimsel İstatistikleri

BRANŞ	N	%
Futbol	135	23,5
Voleybol	71	12,3
Basketbol	51	8,9
Hentbol	41	7,1
Atletizm	46	8,0
Yüzme	18	3,1
Kayak	18	3,1
Güreş	62	10,8
Tenis	9	1,7
Badminton	45	7,8
Judo	14	2,4
Masa Tenisi	22	3,8
Karate	16	2,8
Taekwondo	15	2,6
Halter	5	,9
Dağcılık	7	1,2
Toplam	575	100,0

Tablo 11'e göre araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerin %23,5'i (135) futbol, %12,3'ü (71) voleybol, %8,9'u (51) basketbol, %7,1'i (41) hentbol, %8'i (46) atletizm, %3,1'i (18) yüzme, %3,1'i (18) kayak, %10,8'i (62) güreş, %1,7'si (9) tenis, %7,1'i

(45) badminton, %2,4'ü (14) judo, %3,8'i (22) masa tenisi, %2,8'i (16) karate, %2,6'sı (16) teakwondo, %0,9'u (5) halter, %1,2'si (7) dağcılık branşını yaptıkları görülmektedir.

Tablo 12. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerin “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin Okul Sporlarının Gelişimi Alt Boyutu’na” Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Analizi

ANKET MADDELERİ	Yüzelik Değerler (%)					Ortalama	S.S
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum		
1. Okul sporları sayesinde sporun gelişeceğini ve yaygınlaşacağını düşünüyorum.	1,50	2,40	4,60	40,10	51,50	4,38	0,81
3. Okul sporları sayesinde yetenekli öğrencilerin tespitinin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	0,80	3,60	5,40	34,60	55,50	4,40	0,82
8. Okul sporları sayesinde “antrenman, müsabaka vb.” programların planlarının daha kolay hazırlandığını düşünüyorum.	2,10	4,60	13,40	39,50	40,50	4,12	0,95
10. Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağladığını düşünüyorum.	0,80	2,20	3,60	37,40	55,90	4,45	0,74
11. Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin bir rolünün olduğunu düşünüyorum.	1,10	1,70	3,60	43,40	50,10	4,40	0,74
13. Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimlerinin (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) artacağını düşünüyorum.	0,60	0,70	5,00	38,40	55,40	4,47	0,68
14. Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandığını düşünüyorum.	0,70	2,80	7,40	44,20	44,90	4,30	0,78
15. Okul sporlarındaki “amatör ruhun korunması ve desteklenmesi” gerektiğini düşünüyorum.	0,60	1,00	5,00	39,40	54,10	4,45	0,69
17. Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmenin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	0,80	1,90	4,30	41,20	51,70	4,41	0,74
18. Okul sporları sayesinde ülkemizdeki sportif faaliyetlerin artacağını düşünüyorum.	1,40	2,60	7,00	36,20	52,90	4,36	0,83

N= 719

Tablo 12’de, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişimi Alt Boyutu’na” yönelik değerlendirmelerine yer verilmiştir.

Okul sporları sayesinde Türkiye'deki sporun gelişeceği ve yaygınlaşacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin % 51,50'si "Kesinlikle Katılıyorum" ve %40,10'u da "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %91,60 olarak tespit edilmiştir.

Okul sayesinde yetenekli öğrencilerin tespitinin daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %55,50'si "Kesinlikle Katılıyorum" ve %34,60'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %90,10 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde "antrenman, müsabaka vb." programların planlarının daha kolay hazırlandığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %40,50'si "Kesinlikle Katılıyorum" ve %39,50'si "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %80 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağladığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %55,90'ı "Kesinlikle Katılıyorum" ve %37,40'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93,30 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin bir rolünün olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %50,10'u "Kesinlikle Katılıyorum" ve %43,40'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93,50 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimlerinin (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) artacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %55,40'ı "Kesinlikle Katılıyorum" ve %38'40'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93'80 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %44,90'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %44,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %89,10 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporlarındaki “amatör ruhun korunması ve desteklenmesi” gerektiği fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %54,10'u “Kesinlikle Katılıyorum” ve %39,40'ı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93,50 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmenin daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %51,70'i “Kesinlikle Katılıyorum” ve %41,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %92,90 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde Türkiye'deki sportif faaliyetlerin artacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %52,90'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %36,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %89,10 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 13. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” Cinsiyete Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Cinsiyet	<i>Kadın</i>	4 (3,1%)	4 (3,1%)	6 (4,6%)	63 (48,5%)	53 (40,8%)	130 (100,0%)	9,148 ,058
	<i>Erkek</i>	7 (1,2%)	13 (2,2%)	27 (4,6%)	225 (38,2%)	317 (53,8%)	589 (100,0%)	
Toplam	11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)	719 (100,0%)		

Tablo 13'deki bulgulara göre araştırmaya katılan kadın katılımcıların %40,8'i, erkek katılımcıların ise %43,8'i "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, kadın katılımcıların %48,5'i, erkek katılımcıların ise %38,2'si "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=9,148$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" yaş değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 14'de sunulmaktadır.

Tablo 14. "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" Yaşa Göre Dağılımlarına İlişkin apraz Tablo

		Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu					Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum			
Yaş	25-28	0 (0,0%)	0 (0,0%)	2 (7,7%)	12 (46,2%)	12 (46,2%)	26 (100,0%)	12,230	,728
	29-32	1 (0,9%)	3 (2,8%)	6 (5,6%)	47 (43,5%)	51 (47,2%)	108 (100,0%)		
	33-36	2 (1,0%)	3 (1,5%)	6 (3,0%)	76 (38,2%)	112 (56,3%)	199 (100,0%)		
	37-40	6 (3,5%)	5 (2,9%)	9 (5,3%)	64 (37,4%)	87 (50,9%)	171 (100,0%)		
	41 ve üzeri	2 (0,9%)	6 (2,8%)	10 (4,7%)	89 (41,4%)	108 (50,2%)	215 (100,0%)		
Toplam		11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)	719 (100,0%)		

Tablo 14'deki bulgulara göre, araştırmaya katılan 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %56,3'ü, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %50,9'u, 41 ve üzeri katılımcıların %50,2'si, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %47,2'si, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %46,2'si "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini

belirtmişlerdir. Bunlara ilaveten, 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %38,2'si, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %37,4'ü, 41 ve üzeri katılımcıların %41,4'ü, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %43,5'i, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %46,2'si “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=12,230$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” görev değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve görevleri arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 15'de sunulmaktadır.

Tablo 15. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum			
Görev	<i>Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni</i>	7 (1,3%)	12 (2,2%)	25 (4,6%)	224 (40,9%)	280 (51,1%)	1,708	,789
	<i>Okul Yöneticisi</i>	4 (2,3%)	5 (2,9%)	8 (4,7%)	64 (37,4%)	90 (52,6%)		
Toplam		11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)		

Tablo 15'deki bulgulara göre, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %51,1'i, okul yöneticilerinin ise %52,6'sı “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %40,9'u, okul yöneticilerinin ise %37,4'ü “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,708$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun” idari görev değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve idari görev değişkenine göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 16'da sunulmaktadır.

Tablo 16. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İdari Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	P
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni İdari Görev	<i>Var</i>	1 (2,3%)	2 (4,5%)	0 (0,0%)	23 (52,3%)	18 (40,9%)	44 (100,0%)	6,258	,181
	<i>Yok</i>	6 (1,2%)	10 (2,0%)	25 (5,0%)	201 (39,9%)	262 (52,0%)	504 (100,0%)		
Toplam		7 (1,3%)	12 (2,2%)	25 (4,6%)	224 (40,9%)	280 (51,1%)	548 (100,0%)		

Tablo 16’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri arasında idari görevi olanları %40,9’u, idari bir görevi olmayanların ise %52’si “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %53,3’ü, idari görevi olmayanların ise %39,9’ü “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=6,258$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” meslekteki kıdem yıllarına göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve meslekteki kıdem yılı değişkenine göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 17’de sunulmaktadır.

Tablo 17. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Meslekteki Kıdem Yılına Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum			
1-3	1 (1,4%)	1 (1,4%)	4 (5,8%)	29 (42,0%)	34 (49,3%)	69 (100,0%)	
4-6	1 (0,8%)	2 (1,6%)	6 (4,8%)	51 (40,5%)	66 (52,4%)	126 (100,0%)	
7-9	0 (0,0%)	2 (1,4%)	8 (5,8%)	55 (39,9%)	73 (52,9%)	138 (100,0%)	
10-12	4 (3,3%)	2 (1,7%)	5 (4,1%)	41 (33,9%)	69 (57,0%)	121 (100,0%)	16,768
13-15	1 (1,0%)	2 (2,1%)	3 (3,1%)	38 (39,6%)	52 (54,2%)	96 (100,0%)	,667
16 yıl ve üzeri	4 (2,4%)	8 (4,7%)	7 (4,1%)	74 (43,8%)	76 (45,0%)	169 (100,0%)	
Toplam	11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)	719 (100,0%)	

Tablo 17’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %49,3’ü, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %52,4’ü, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %59,9’u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %57’si, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %54,2’si, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %45’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %42’si, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %40,5’i, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,9’u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %33,9’u, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,6’sı, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %43,8’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=16,768$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” görev yaptıkları il değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve meslekteki kıdem yılı değişkenine göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 18’de sunulmaktadır.

Tablo 18. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum			
Görev Yaptıkları İl	Sivas	1 (0,6%)	2 (1,3%)	8 (5,2%)	57 (37,0%)	86 (55,8%)	16,516	,418
	Kayseri	4 (2,6%)	4 (2,6%)	6 (3,8%)	65 (41,7%)	77 (49,4%)		
	Samsun	1 (0,7%)	6 (4,3%)	5 (3,5%)	57 (40,4%)	72 (51,1%)		
	Malatya	1 (0,8%)	5 (3,8%)	8 (6,2%)	57 (43,8%)	59 (45,4%)		
	Gaziantep	4 (2,9%)	0 (0,0%)	6 (4,3%)	52 (37,7%)	76 (55,1%)		
	Toplam	11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)		

Tablo 18’deki bulgulara göre, Sivas’ta görev yapan katılımcıların %55,8’i, Kayseri’de görev yapanların %49,4’ü, Samsun’da görev yapanların %51,1’i, Malatya’da görev yapanların %45,4’ü ve Gaziantep’te görev yapanların %55,1’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, Sivas’ta görev yapan katılımcıların %37’si, Kayseri’de görev yapanların %41,7’si, Samsun’da görev yapanların %40,4’ü, Malatya’da görev yapanların %47,8’i ve Gaziantep’te görev yapanların %37,7’si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=16,516$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” görev yaptıkları eğitim kademesi değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve görev yaptıkları eğitim kademesine göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 19’da sunulmaktadır.

Tablo 19. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” Okul Kademelerine Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Okul Kademesi	<i>İlk öğretim</i>	1 (0,5%)	5 (2,6%)	9 (4,6%)	77 (39,5%)	103 (52,8%)	195 (100,0%)	1,972	,741
	<i>Orta öğretim</i>	10 (1,9%)	12 (2,3%)	24 (4,6%)	211 (40,3%)	267 (51,0%)	524 (100,0%)		
Toplam		11 (1,5%)	17 (2,4%)	33 (4,6%)	288 (40,1%)	370 (51,5%)	719 (100,0%)		

Tablo 19’deki bulgulara göre, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %52,8’i, orta öğretimde görev yapanların ise %51’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %39,5’i, orta öğretimde görev yapanların ise %40,3’ü “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,972$; $p>0,05$).

Tablo 20. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Okul Yöneticilerin “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’na” Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Analizi

ANKET MADDELERİ	Yüzdeler (%)					Ortalama	S.S.
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum		
2. Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceğini düşünüyorum.	0,10	1,00	1,30	35,60	62,00	4,58	0,59
4. Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazandığını düşünüyorum.	1,00	0,70	3,50	45,80	49,10	4,41	0,69
5. Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımının daha kolay olduğunu düşünüyorum.	1,90	3,20	7,40	41,20	46,30	4,27	0,88
6. Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıklarının (aidiyet duygusu) artacağını düşünüyorum.	0,30	1,10	6,50	39,10	53,00	4,43	0,69
7. Okul sporları sayesinde “ okul taraftarlığı ” bilincinin oluştuğunu düşünüyorum.	1,00	1,80	9,50	47,70	40,10	4,24	0,77
9. Okul sporları sayesinde öğrencilerin okulu daha çok sevdiklerini düşünüyorum.	0,80	2,20	6,70	42,80	47,40	4,34	0,77
12. Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılacağını düşünüyorum.	2,20	5,30	9,90	42,10	40,50	4,13	0,95
16. Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap ettiğini düşünüyorum.	0,30	1,80	9,00	39,50	49,40	4,36	0,74

N=719

Tablo 20’de, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’na” yönelik değerlendirmelerine yer verilmiştir.

Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceği fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin % 62’si “Kesinlikle Katılıyorum” ve %35,60’ı da “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %97,60 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazandığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %49,10’u “Kesinlikle Katılıyorum” ve %45,80’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %94,09 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımının daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %46,30'si “Kesinlikle Katılıyorum” ve %41,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %87,50 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıklarının (aidiyet duygusu) artacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %53'ü “Kesinlikle Katılıyorum” ve %39,10'u “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %92,10 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde “okul taraftarlığı” bilincinin oluştuğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %40,10'u “Kesinlikle Katılıyorum” ve %47,70'ı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %87,80 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin okulu daha çok sevdikleri fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %47,40'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %42,80'ı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %95,20 olarak tespit edilmiştir.

Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %40,50'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %42,10'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %82,60 olarak tespit edilmiştir.

Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap ettiği fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %49,40'u “Kesinlikle Katılıyorum” ve %39,50'ı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %88,90 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 21. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Cinsiyete Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Cinsiyet	<i>Kadın</i>	0 (0%)	1 (0,8%)	3 (2,3%)	45 (34,6%)	81 (62,3%)	130 (100,0%)	1,748 ,782
	<i>Erkek</i>	1 (0,2%)	6 (1%)	6 (1%)	211 (35,8%)	365 (62%)	589 (100,0%)	
Toplam		1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)	

Tablo 21’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan kadın katılımcıların %62,3’ü, erkek katılımcıların ise %62’si “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak kadın katılımcıların %34,6’sı, erkek katılımcıların ise %35,8’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=1,748$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaş değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve cinsiyet grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 22’de sunulmaktadır.

Tablo 22. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Yaşa Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
25-28	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	13 (50%)	13 (50%)	26 (100,0%)	13,570	,631
29-32	0 (0,0%)	3 (2,8%)	1 (0,9%)	40 (37%)	64 (59,3%)	108 (100,0%)		
Yaş 33-36	0 (0,0%)	2 (1%)	3 (1,5%)	69 (34,7%)	125 (62,8%)	199 (100,0%)		
37-40	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (5,3%)	55 (32,5%)	115 (67,3%)	171 (100,0%)		
41 ve üzeri	1 (0,5%)	2 (0,9%)	4 (1,9%)	79 (36,7%)	128 (60%)	215 (100,0%)		
Toplam	1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)		

Tablo 22’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %62,8’i, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %67,3’ü, 41 ve üzeri katılımcıların %60’ı, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %59,3’ü, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %50’si “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ilaveten, 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %34,7’si, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %32,5’i, 41 ve üzeri katılımcıların %36,7’si, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %37’i, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %50’si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=13,570$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” görev değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 23’de sunulmaktadır.

Tablo 23. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Görev	<i>Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni</i>	1 (0,2%)	5 (0,9%)	7 (1,3%)	190 (34,7%)	345 (63%)	548 (100,0%)	1,295 ,862
	<i>Okul Yöneticisi</i>	0 (0%)	2 (1,2%)	2 (1,2%)	66 (38,6%)	101 (59,1%)	171 (100,0%)	
Toplam		1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)	

Tablo 23’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %63’ü, okul yöneticilerinin ise %59’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %34,7’si, okul yöneticilerinin ise %38,6’sı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,295$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri (BESÖ) ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” BESÖ idari görev değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve görev grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 24’de sunulmaktadır.

Tablo 24. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İdari Göreve Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Toplam	X ²	P	
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				Kesinlikle Katılıyorum
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	<i>Var</i>	0 (0%)	2 (4,5%)	0 (0,0%)	18 (40,9%)	24 (54,5%)	44 (100,0%)	8,694	,069
	<i>Yok</i>	1 (0,2%)	3 (0,6%)	7 (1,4%)	172 (34,1%)	321 (63,7%)	504 (100,0%)		
Toplam		1 (0,2%)	5 (0,9%)	7 (1,3%)	190 (34,7%)	345 (63%)	548 (100,0%)		

Tablo 24’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri arasında idari görevi olanları %54,5’i, idari bir görevi olmayanların ise %63,7’si “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %40,9’u, idari görevi olmayanların ise %34,1’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=8,694$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” meslekteki kıdem yılı değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve meslekteki kıdem yılları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 25’de sunulmaktadır.

Tablo 25. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Meslekteki Kıdem Yılına Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

	Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Toplam	X ²	p
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum			
1-3	0 (0%)	2 (0,9%)	0 (0%)	28 (40,6%)	39 (56,5%)	69 (100,0%)	18,557 ,551
4-6	0 (0%)	1 (0,8%)	1 (0,8%)	44 (31,2%)	80 (63,5%)	126 (100,0%)	
7-9	0 (0,0%)	2 (1,4%)	2 (1,4%)	43 (39,9%)	91 (65,9%)	138 (100,0%)	
10-12	0 (0%)	0 (0%)	2 (1,7%)	35 (28,9%)	84 (69,4%)	121 (100,0%)	
13-15	0 (1,0%)	1 (1%)	1 (1%)	33 (34,4%)	61 (63,5%)	96 (100,0%)	
16 yıl ve üzeri	1 (0,6%)	1 (0,6%)	3 (1,8%)	73 (43,2%)	91 (53,8%)	169 (100,0%)	
Toplam	1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)	

Tablo 25’deki bulgulara göre, araştırmaya katılan 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %56,5’i, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %63,5’i, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %65,9’u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %69,4’ü, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %63,5’i, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %53,8’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %40,6’sı, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %31,2’si, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,9’u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %28,8’i, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %34,4’ü, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %43,2’si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=18,557$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” meslekteki kıdem yılı değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve meslekteki kıdem yılı grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 25’de sunulmaktadır.

Tablo 26. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Görev Yaptıkları İl	Sivas	0 (0%)	1 (0,6%)	3 (1,9%)	46 (29,9%)	104 (67,5%)	154 (100,0%)	19,554	,241
	Kayseri	1 (0,6%)	0 (0%)	2 (1,3%)	58 (37,2%)	95 (60,9%)	156 (100,0%)		
	Samsun	0 (0%)	4 (2,8%)	0 (0%)	59 (41,8%)	78 (55,3%)	141 (100,0%)		
	Malatya	0 (0%)	1 (0,8%)	2 (1,5%)	50 (38,5%)	77 (59,2%)	130 (100,0%)		
	Gaziantep	0 (0%)	1 (0,7%)	2 (1,4%)	43 (31,2%)	92 (66,7%)	138 (100,0%)		
Toplam	1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)			

Tablo 26’deki bulgulara göre, Sivas’ta görev yapan katılımcıların %67,5’i, Kayseri’de görev yapanların %60,9’u, Samsun’da görev yapanların %55,3’ü, Malatya’da görev yapanların %59,2’si ve Gaziantep’te görev yapanların %66,7’si “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, Sivas’ta görev yapan katılımcıların %29,9’u, Kayseri’de görev yapanların %37,2’si, Samsun’da görev yapanların %55,3’ü, Malatya’da görev yapanların %59,2’si ve Gaziantep’te görev yapanların %31,2’si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” görev yaptıkları il değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=19,554$; $p>0,05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” görev yaptıkları eğitim kademesi değişkenine göre dağılımı çapraz tablo oluşturularak belirlenmiş ve görev yaptıkları eğitim kademesine göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı yine ki-kare testi ile incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular Tablo 27’de sunulmaktadır.

Tablo 27. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Okul Kademelerine Göre Dağılımlarına İlişkin Çapraz Tablo

		Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu				Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	X ²	p
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum				
Okul Kademesi	<i>İlk öğretim</i>	0 (0%)	1 (0,5%)	2 (1%)	70 (35,9%)	122 (62,5%)	195 (100,0%)	1,972	,741
	<i>Orta öğretim</i>	1 (0,2%)	6 (1,1%)	7 (1,3%)	186 (35,5%)	324 (61,8%)	524 (100,0%)		
Toplam		1 (0,1%)	7 (1%)	9 (1,3%)	256 (35,6%)	446 (62%)	719 (100,0%)		

Tablo 27’deki bulgulara göre, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %62,5’i, orta öğretimde görev yapanların ise %61,8’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %35,9’u, orta öğretimde görev yapanların ise %35,5’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” görev yaptıkları il değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,972$; $p>0,05$).

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmada Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin okul sporları hakkında görüşlerine başvurulmuş ve çıkan sonuçlar alan üzerinde yapılan çalışmalarla tartışılmıştır.

Çalışma kolayda örneklem yöntemi ile belirlenmiş Sivas, Kayseri, Samsun, Malatya ve Gaziantep olmak üzere beş ilden oluşan bir örneklem havuzu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya bu illerde görev yapan 171 okul yöneticisi (%23,2) ve 548 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (%76,8) katılmıştır. Söz konusu çalışma toplamda 719 katılımcıdan oluşmaktadır. Çalışmada yer alan 719 katılımcının %18,1 kadın ve %81,9'u ise erkeklerden olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, çalışmaya katılan 548 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin %8'inin (44) idari görevinin olduğu anlaşılmıştır.

P₁: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” cinsiyete göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 13’e göre; araştırmaya katılan kadın katılımcıların %40,8'i, erkek katılımcıların ise %43,8'i “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, kadın katılımcıların %48,5'i, erkek katılımcıların ise %38,2'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların cinsiyet değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirilmesi ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’da” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=9,148$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “cinsiyet” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₂: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” yaşa göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 14’e göre; araştırmaya katılan 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %56,3’ü, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %50,9’u, 41 ve üzeri katılımcıların %50,2’si, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %47,2’si, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %46,2’si “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %38,2’si, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %37,4’ü, 41 ve üzeri katılımcıların %41,4’ü, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %43,5’i, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %46,2’si “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların yaş değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirilmesi ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’da” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=12,230$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “yaş” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₃: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” göreve göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 15’e göre; araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %51,1’i, okul yöneticilerinin ise %52,6’sı “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %40,9’u, okul yöneticilerinin ise %37,4’ü “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların görev değişkeni açısından “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği görülmektedir. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’da” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,708$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, Çolakoğlu ve Karaküçük’ün (2006) yaptığı çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin okul yöneticilerinden sorun yaşadıkları şeklinde bir sonuca varmışlardır. Ancak, bu çalışmaya katılan okul yöneticilerinin okul sporlarını destekledikleri ortaya çıkmıştır.

Buradan hareketle, gerekli düzenlemelerin yapılması durumunda okul sporlarının gelişiminin artacağı ifade edilebilir.

P₄: Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda" Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri idari görevde olmalarına göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 16'ya göre; araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri arasında idari görevi olanları %40,9'u, idari görevi olmayanların ise %52'si "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %53,3'ü, idari görevi olmayanların ise %39,9'ü "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri idari görev açısından "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirmeleri ortaya çıkmıştır. Buna ek olarak, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda" Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=6,258$; $p>0,05$). Çolakoğlu'nun (2004) yaptığı çalışmada idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarının artması sonucunda okul dışı faaliyetlere yeterince zaman ayıramadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç gösteriyor ki, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin idari görevlerinin daha çok spor odaklı verilmesi gerekmektedir. Bu sayede, okul sporlarının idari açıdan önünün daha çok açılacağı fikri ortaya çıkmaktadır. Aynı zamanda, idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin okul sporlarını daha iyi bir şekilde yönetip ve yönlendireceği söylenebilir.

P₅: Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" meslekteki kıdem yılına göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 17'ye göre; araştırmaya katılan 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %49,3'ü, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %52,4'ü, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %59,9'u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %57'si, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %54,2'si, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %45'i "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %42'si, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların

40,5'i, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,9'u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %33,9'u, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,6'sı, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %43,8'i "Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, "meslekteki kıdem yılı" açısından "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" değerlendirilmesinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Buna ilaveten, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda" katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=16,768$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın "meslekteki kıdem yılı" değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₆: "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda" katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" görev yaptıkları illere göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 18'e göre, Sivas'ta görev yapan katılımcıların %55,8'i, Kayseri'de görev yapanların %49,4'ü, Samsun'da görev yapanların %51,1'i, Malatya'da görev yapanların %45,4'ü ve Gaziantep'te görev yapanların %55,1'i "Kesinlikle Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, Sivas'ta görev yapan katılımcıların %37'si, Kayseri'de görev yapanların %41,7'si, Samsun'da görev yapanların %40,4'ü, Malatya'da görev yapanların %47,8'i ve Gaziantep'te görev yapanların %37,7'si "Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, bu illerde görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nun" değerlendirmelerinin yüksek düzeyde görülmektedir. Buna ek olarak, "Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu'nda" katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=16,516$; $p>0,05$). Alanyazın incelendiğinde, Çon ve ark.'nın (1997) tarafından Samsun'da yaptıkları çalışmaya göre, öğrencilerin spora yönelmesinde "arkadaş çevresinin %20,3, spor kulüplerinin %15,36 ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %14,07" etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte, Aslan ve ark.'nın (2002) Kocaeli bölgesinde yaptıkları çalışmaya göre ise, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin öğrencilerini spora yönlendirmelerinde %43,40'lık bir etkisinin olduğu sonucuna varmışlardır. Bu çalışmalar el alındığında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin spora yönlendirme konusunda etkilerinin olduğu görülmüştür.

P₇: “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” okul kademelerine göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 19’a göre; ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %52,8’i, orta öğretimde görev yapanların ise %51’i “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %39,5’i, orta öğretimde görev yapanların ise %40,3’ü “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, ilköğretim ve orta öğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nun” değerlendirmelerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’nda” katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,972$; $p>0,05$). Çelik ve Pulur (2011) yılında yaptığı çalışmaya göre, orta öğretimde okuyan öğrencilerden erkek öğrencilerin ve kendisi ya da ailesinden biri spor yapan öğrencilerin spor yapma tutumunun daha yüksek olduğunu bulmuştur. Bu bilgiler ışığında, farklı eğitim kademesinde okuyan öğrencilerin okul sporları ile sportif manada daha aktif bir duruma geleceği düşünülmektedir.

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin ile okul yöneticilerinin “Okul Sporlarının Gelişim Alt Boyutu’na” ilişkin değerlendirmelerini içeren tablo 20’ye göre;

H₁, P₁: Sporun gelişmesi ve topluma yaygınlaşması açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H₁: Sporun gelişmesi ve topluma yaygınlaşması açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

Okul sporları sayesinde Türkiye’deki sporun gelişeceği ve yaygınlaşacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin ile okul yöneticilerinin % 51,50’si “Kesinlikle Katılıyorum” ve %40,10’u da “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %91’60 olarak tespit edilmiştir. Okulun çoklu görevleri (ahlaklı, uyumlu, akademik açıdan başarılı, sosyal ve kamusal düzeni bozmayan öğrenciler yetiştirmek) arasında sportif anlamda başarılı, sağlıklı ve kendine güvenen öğrenciler yetiştirmesi gerektiği belirtilebilir.

Yapılan alanyazın taramasında, Aydemir'in (2014), Çolakoğlu (2004), Ekici (2002) ile Karakuş ve ark.'nın (2000) çalışmaları ile karşılaşılmıştır. Aydemir'in (2014) yaptığı çalışmada, okul döneminde spor ile tanışan öğrenciler, sporun yarışma ve rekabet boyutunu ilk olarak okul sporları organizasyonları ile öğrendiklerini belirtmiştir. Farklı spor branşlarında ve yaş kategorilerinde yerel yarışmalardan başlayarak ulusal düzeyde devam eden okul sporları, öğrencilere yarışma ve rekabet ortamı sunmaktadır. Bu bilgiler ışığında öğrencilerin yarışma ortamını erken yaşlarda tecrübe etmeleri gelecekte onlar için olumlu dönüşler (başarılı bir sporcu olmak) olacağı ifade edilebilir. Çolakoğlu'nun (2004) yaptığı çalışmada ise, sporun topluma yaygınlaşmasında okul sporlarının etkili olduğu görüşüne araştırmaya katılanların %85'i olumlu şekilde görüş belirtmişlerdir. Buradan hareketle sporun topluma yaygınlaşmasında okul sporlarının önemli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, okul sporlarının Türkiye'nin spor geleceği açısından önemli bir yerinin oldu söylenebilir. Ekici (2002) tarafından yapılan çalışmada ise, spor federasyonları yönetim kurulu üyelerinin ilgili federasyonların öncelikli politikalarının sporun topluma yaygınlaştırılması şeklinde (%75,1) görüş belirtmişlerdir. Belediye meclis üyeleri üzerinde yapılan diğer bir çalışmada ise, spor yatırımı yapılırken öncelikli hedef kitlenin çocuklar olduğunu (%56,66), ikinci önceliğin ise gençler (%26,66) olması gerektiği yönünde sonuca ulaşılmıştır (Karakuş ve ark., (2000). Bu görüşler dikkate alındığında, sporcu piramidinin taban kısmını oluşturan okul sporlarına gerekli desteklerin verilmesi (federasyon-okul arası iletişim, federasyonların okul sporlarını desteklemesi vb.) sonucunda sporun hem topluma yaygınlaşması (Çolakoğlu, 2004) hem de kısa bir sürede daha başarılı bir seviyeye gelmesi ön görülmektedir.

H_1 , P_1 olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H_1 hipotezi kabul edilmiştir.

H_2 , P_2 : Yetenekli öğrencilerin seçimi açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H_2 : Yetenekli öğrencilerin seçimi açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

Okul sayesinde yetenekli öğrencilerin tespitinin daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin ile okul yöneticilerinin %55,50'si "Kesinlikle Katılıyorum" ve %34,60'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %90,10 olarak tespit edilmiştir. Bu veriler dikkate alındığında, okul sporlarının yetenekli öğrencilerin

keşfedilmesinde öneminin büyük olduğu söylenebilir. Aydemir'in (2014) yaptığı bir çalışmada, yetenek seçimi metotlarının uygulanması için okul sporları içerisinde yapılan faaliyetlerin iyi bir fırsat olduğunu ifade etmiştir. Bu görüş dikkate alındığında, okul sporlarının yetenekli öğrenci seçimi açısından önemli olduğu ifade edilebilir.

H_2 , P_2 olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H_2 hipotezi kabul edilmiştir.

H_3 , P_3 : Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağlamakta mıdır?

H_3 : Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağlamaktadır.

Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağladığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin ile okul yöneticilerinin %55,90'ı "Kesinlikle Katılıyorum" ve %37,40'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93,30 olarak tespit edilmiştir. Bu değerlere dikkate alındığında okul sporlarının yetenekli öğrencileri tespit etmede öneminin büyük olduğu söylenebilir. Alanyazın taraması yapıldığında, Aydemir (2014) yaptığı bir çalışma ile karşılaşılmıştır. Bu çalışmada, Türkiye'nin geleceği olan gençlerin okul hayatlarında; doktor, avukat, pilot olmayı hedefledikleri gibi, spor sayesinde yetenekli olanlarında ön plana çıkarılarak, yetenekli oldukları spor dallarında performans sporuna yönlendirilmeleri de gerekmektedir. Yetenek seçimi metotlarının uygulanması için okul sporları kapsamında yapılan faaliyetler de iyi bir fırsat oluşturmaktadır (Aydemir, 2014).

H_3 , P_3 olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H_3 hipotezi kabul edilmiştir.

H_4 , P_4 : Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin ve önemli bir rolü var mıdır?

H_4 : Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin ve önemli bir rolü vardır.

Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin bir rolünün olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %50,10'u "Kesinlikle Katılıyorum" ve %43,40'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93,50 olarak tespit

edilmiştir. Bu değerlere bakıldığında, okul sporlarının öğrencilerin spora başlamasında önemli bir etken olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sporla tanışmaları beden eğitimi ve spor dersi ile birlikte okul sporları kapsamında olduğu bilinmektedir. Öğrenciler açısından bu iki kapsam içerisinde aktif yaşantıdan tutup Türkiye'deki spora varana kadar önemli işler yapılacağı ifade edilebilir. Okulun sadece ilmi, fenni vb. derslerin verildiği bir ortam olarak tanımlamak yanlış olabileceği söylenebilir. Okulun bir spor ortamı olarak bakılmasında, öğrencilerin akademik başarılarından fiziki(sağlık açısından) başarılarına kadar çok önemli rolleri vardır. Bu fikirler dikkate alındığında, okul, öğrenciler için ders görülecek bir binanın yanında spor yapılacak bir tesis olabileceği belirtilebilir.

Alanyazın taraması yapıldığında, Pehlivan'ın (2013) çalışması ile karşılaşılmıştır. Okul sporları üzerine yaptığı çalışmasında, spora katılım yönünde ciddi bir eğilimin var olduğu, ancak spora katılanların, sporu sürdürebilmelerinin önünde engellerin bulunduğu, bu engellerin başında muhalif olayların (akademik sınavlara hazırlık, derslere devamsızlık, başarısızlık, yaralanma ve hastalık, antrenman güclüğü vb.) geldiği, bir diğer engelin ise antrenman ve yarışma ortamıyla ilişkili olduğu saptamasını yapmıştır. Bununla birlikte antrenman yerinin olmaması ve yarışma ortamının çocuk ve gencin üzerinde aşırı bir baskı oluşturuyor olması, ilgi ve istekte azalma, özellikle erkek katılımcılar için maddi bir kazanç edinememe, zamanla ailenin desteğinde azalma ve performans kaybı, sporu bırakma nedenlerinin başında geldiğinden bahsetmiştir. Öyle ki, araştırmaya katılan kişiler yeteneklerini geliştirmenin yanı sıra yarışmadan hoşlanmaktadırlar. Buna karşın beden ve ruh sağlığını koruma ve geliştirme, yarışma ve oyundan hoşlanma, sosyal prestij ve statü, yeteneğini geliştirerek branşında yükselme nedenleriyle spora devam etmektedirler (Pehlivan, 2013).

H₄ , P₄ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₄ hipotezi kabul edilmiştir.

H₅ , P₅: Okul sporları, öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimleri (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) açısından önemi var mıdır?

H₅: Okul sporları, öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimleri (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) açısından önemi büyüktür.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimlerinin (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları)

artacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %55,40'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %38'40'ı “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %93'80 olarak tespit edilmiştir. Sporun; insan gelişiminde, fiziksel, psiko-motor, fiziksel psiko-motor, zihinsel ve duygusal-sosyal açıdan faydası olduğu bilinmektedir (Arıcı, 1999; Acak ve ark., 1997; İnan, 2000; Erkal, 1996; Günay ve Onay, 1999). Bu gelişimler dikkate alındığında, bireyin hastalıklara yakalanmaması, sinir-kas uyumu ile vücudunu daha rahat kontrol etmesi, kalp-dolaşım sisteminin dayanıklılığı, kas kuvveti, kas dayanıklılığı, esneklik, koordinasyon, denge, sürat, çeviklik, güç gibi kazanımlar elde etmektedir (Günay ve Onay, 1999; Açak ve ark., 1997). Bununla birlikte, sporun içerisinde karmaşık hareketler olması bireyin zihinsel gelişimi açısından önemli bir rolünün olduğu söylenebilir. Bu hareketlerin çözümlenmesinde birey çokça zihinsel faaliyetlere maruz kalacağı için zihinsel gelişim için önemi görülmektedir. Aynı zamanda spor, saldırganlık, öfke, kıskançlık vb. duygularına boşalım sağlar, bunları kontrol edilmesini öğrenir(Erkal, 1996). Bunlara ek olarak da mücadele, özgüven, kazanma-kaybetme duyguları geliştirdiği söylenebilir.

Alanyazın taraması yapıldığında, İlhan ve ark. (2011), Kerkez (2004) ile Aydemir'in (2014) yaptıkları çalışmalar ile karşılaşılmıştır. İlhan ve ark.'nın (2011), 132 öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmanın sonucunda, sporcu öğrencilerin nevroitik davranış ve diğer davranış düzeylerinin akranlarına göre anlamlı şekilde daha düşük olduğuna ulaşılmıştır. Başka bir deyişle sporcu öğrencilerin ruhsal bakımdan daha uyumlu olduklarını belirtmişlerdir. Kerkez (2004) ise yaptığı araştırma sonuçlarında, başta aile olmak üzere tüm toplumun hareket ve sporun faydalı etkileri konusunda bilinçlendirilmesi önem taşıdığı tespitinde bulunmuştur. Özellikle okul öncesi dönemde motor gelişim alanında yapılan bilimsel çalışmalar ışığında, Türkiye şartlarında uygulanabilecek ayrıntılı programlar geliştirilmeli, her kurumda en az bir Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni bulunmalı ve çocuklar düzenli ve planlı oyun-egzersiz aktivitelerine katılmalıdır. Uygulanan programlar yaş grubunun özelliklerine göre çok yönlü gelişim içeren oyun ağırlıklı ve eğlenceli hareketlerden oluşmalıdır. Bu şekilde çocukların fiziksel, motor, sosyal alanda sağlıklı gelişmeleri ve toplumun sağlıklı bireylerden oluşması için gereken zeminin hazırlanmış olacağı düşünülmektedir (Kerkez, 2004). Aydemir'in (2014) yaptığı çalışmada ise okul sporlarındaki yapılan faaliyetler öğrencilerin ilgi istek ve becerileri dikkate alınarak hazırlanır ise öğrencilerin daha

istekli olacakları ve bu sayede, hem fiziken daha sağlıklı hem de ruhen daha mutlu olacakları sonucuna varmıştır.

H₅, P₅ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₅ hipotezi kabul edilmiştir.

H₆, P₆: Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmakta mıdır?

H₆: Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmaktadır.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %44,90'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %44,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %89,10 olarak tespit edilmiştir. Okul giriş-çıkış saatleri öğrencileri disipline ederek bir düzene sokmaktadır. Öğrenciler okul içerisinde bu düzene alıştıkları için sporda da aynı disiplinle hareket edecekleri söylenebilir. Bu görüş dikkate alındığında, sportif faaliyetlerin amacına ulaşması hususunda okulun önemli bir yerinin olduğu ifade edilebilir.

H₆, P₆ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₆ hipotezi kabul edilmiştir.

H₇, P₇: Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmek daha kolay mıdır?

H₇: Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmek daha kolaydır.

Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmenin daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %51,70'i “Kesinlikle Katılıyorum” ve %41,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %92,90 olarak tespit edilmiştir. Okul, başarılı bir sporcu keşfetmek için iyi bir alan oluşturmaktadır. Yapılan bir çalışmada, yetenekli-başarılı öğrencilerin tespitinin okul sporları sayesinde daha rahat yapılabileceği ifade edilmiştir (Aydemir, 2014). Bu görüş dikkate alındığında, okul sporlarının yetenek seçimi açısından iyi bir havuz olacağı söylenebilir.

Bucher (1987) okul sporlarını; ilk ve orta dereceli okullar, üniversiteler ve diğer kurumlarda yürütülen, tüm öğrencilerin beceri ve yeteneklerine uygun olarak hazırlanan ve bunların gelişimini de hedef alan etkinlik programları olarak tanımlamıştır. Bu tanıma göre, öğrencilerin yeteneklerine göre düzenlenen sportif etkinlikler başarılı bir sporcu keşfetmeyi kolaylaştıracağı ifade edilebilir.

H₇, P₇ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₇ hipotezi kabul edilmiştir.

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin “Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği’nin Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’na” ilişkin değerlendirmelerini içeren tablo 4.1.20’ye göre;

H₈, P₈: Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşmekte midir?

H₈: Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşmektedir.

Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceği fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin % 62’si “Kesinlikle Katılıyorum” ve %35,60’ı da “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %97,60 olarak tespit edilmiştir. Bu veriler dikkate alındığında, okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceği belirtilebilir.

Aile ve okul çevresinde olgunlaşan ve yavaş yavaş sosyalleşme süreci içinde ilerleyen birey, daha sonra iş ortamında kendi şahsiyetini bulur ve geliştirir. Çalışma hayatı, okul ve aile gibi ferdi saran sosyal bir çevredir. Şahsiyetini bulan ve sosyal ilişkilerini artıran birey, artık farklı amaçlar güden farklı kuruluşların faaliyetlerine katılarak sosyal hayatın içinde yaratıcı olma özelliğini de geliştirir (Erkal, 1996: 34).

Çocuk, sosyalleşme süreci içerisinde bulunduğu grubun kurallarına ve değerlerine uymayı öğrenerek bu değerler sistemini benimser. Bu süre boyunca çocuğun çevresindeki insanlarla ilişkileri ve çevre faktörleri çocuğun sosyal uyumu üzerinde etkili olur (Bayazıt, 2003). Sosyalleşme kaçınılmaz bir etkinliktir. Bulduğu ortam ve çevreyi anlama, algılama, öğrenme, uyum gösterme ve eğitilme sürecidir (Doğan 2011: 108).

Şenduran’ın (2008) 183 öğrenci üzerinde yaptığı araştırmanın bulgularına göre, düzenli spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan akranlarına göre daha fazla kendileri ve çevresiyle uyum içerisinde oldukları, kendileri ile barışık olduklarını ve çevresi tarafından sevildiklerini belirtmektedir (Şenduran, 2008).

Toplumda sorumluluk yüklenecek yetişkinlerin iyi alışkanlıklar edinmesinde, bireyler arası ve toplumlar arası sağlıklı ilişkiler kurulmasında çocukluk döneminde başlayan sporun büyük önemi vardır. Çocukların ilkokuldan itibaren sportif faaliyetlere

yönlendirilmesi onlara iyi alışkanlıklar kazandırılmasında etkilidir (Kotan ve arkadaşları 2009). Ayrıca, Topan (2011) araştırmasında, okullar arası spor müsabakalarına katılmanın, öğrencilerin sosyal normlara uyumunu arttırdığını belirtmiştir (Topan, 2011). Bununla birlikte, sporun başka bir özelliği olarak, “gençlerin fiziksel, sosyal ve entelektüel gelişimine olan katkısıdır” (Resmi Gazete, 2007).

H₈, P₈ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₈ hipotezi kabul edilmiştir.

H₉, P₉: Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazanmakta mıdır?

H₉: Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazanmaktadır.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazandığı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %49,10'u “Kesinlikle Katılıyorum” ve %45,80'i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %94,09 olarak tespit edilmiştir. Bu veriler ışığında, okul sporlarına katılan öğrenci antrenman ve müsabaka gibi faaliyetlere katıldığı için hareket açısından yetkinliğe sahip olacağı söylenebilir.

Aracı'ya göre (2004) her türlü spor etkinliği sosyal bir deneyimdir ve çoğu zaman duyguları içerir. Sportif etkinliklere katılan birey oyun ve hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme imkânı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık vb. duygularında boşalım sağlar ve bunları kontrol etmesini öğrenir. Baskı altındaki enerjiden kurtulmanın yolu oyun ya da spor etkinliklerine katılmaktır.

Üstündağ (2011) çalışmasında, modern toplumun gelişmeleri insanlığa konfor sağlarken insanların yaşamlarındaki doğal hareketlerini azalttığından bahsetmiştir. Bu durumda yaşam içinde kaybedilen hareket fırsatları, spor etkinliklerinin bir yaşam biçimi haline gelmesini sağlayacak bir kültürün oluşumuyla giderileceğini söylemiştir. (Üstündağ, 2011).

H₉, P₉ olarak sınanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₉ hipotezi kabul edilmiştir.

H₁₀, P₁₀: Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımı daha kolay olmakta mıdır?

H₁₀: Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımı daha kolay olmaktadır.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımının daha kolay olduğu fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %46,30'si “Kesinlikle Katılıyorum” ve %41,20'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %87,50 olarak tespit edilmiştir. Küçük yaşlardaki öğrencilerin kulüp bazında spor tesislerine ulaşımına kıyasla okul içerisindeki spor tesislerine ulaşımı daha kolaydır. Bu görüş dikkate alındığında, okulun, kulüplere göre ebeveynlerce daha bilindik bir ortam olduğu için spor yapma konusunda öğrencinin ailesinden alacağı destekte o denli yüksek olabileceği söylenebilir. Bazı okulda spor tesisinin bulunmaması buna engel olsa da birçok okulda spor tesisi olduğu görülmektedir. Okullardaki bu tesisler aktif ve verimli kullanılırsa öğrencilerin hem sağlık hem de sportif yaşantıları açısından önemli olabileceği ifade edilebilir.

H_{10} , P_{10} olarak sınılanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H_{10} hipotezi kabul edilmiştir.

H_{11} , P_{11} : Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıkları (aidiyet duygusu) artmakta mıdır?

H_{11} : Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıkları (aidiyet duygusu) artmaktadır.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıklarının (aidiyet duygusu) artacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %53'ü “Kesinlikle Katılıyorum” ve %39,10'u “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %92,10 olarak tespit edilmiştir. Bu değerler dikkate alındığında, okul sporlarına katılan öğrencilerin sadece spor yapmakla kalmayıp okullarına olan aidiyet duygularının gelişeceği ifade edilebilir. Çünkü, hem öğrenci kendi okulunu spor arenasında temsil edebilir hem de kazandığı başarıyı okuluna atfedebilir. Bu sayede de öğrencinin okuluna olan bağlılığının artacağı belirtilebilir.

H_{11} , P_{11} olarak sınılanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H_{11} hipotezi kabul edilmiştir.

H_{12} , P_{12} : Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılmakta mıdır?

H₁₂: Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılmaktadır.

Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılacağı fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %40,50'ı “Kesinlikle Katılıyorum” ve %42,10'si “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %82,60 olarak tespit edilmiştir. Bu verilere bakılarak, sportif faaliyetlerin okul kapsamında daha kolay yapılabileceği belirtilebilir. Çünkü, okulun belirli bir sistematığı ve düzeni olduğu için öğrenci açısından daha rahat bir spor ortamı oluşturulabilir. Örnek verilecek olursa; antrenman saatlerinin, yarışma günlerinin okulun saatlerine dikkate alınarak yapılması sportif faaliyetlerin düzenlenmesinde kolaylık sağlayacağı söylenebilir. Başarılı bir sporcu tabii ki sadece okul ile bağlı kalmayıp çeşitli düzenlemelerle profesyonel kulüplere ihtiyaç doğabilir. Bu aşamada ise okul-kulüp arası iletişimin üst düzeyde olması önem arz ettiği ifade edilebilir.

Fransa kendi eğitim sisteminin içerisine sporu yerleştirirken öğrencilerin haftalık ders takvimlerini, hem sporu hem de eğitimi dengeleyebilecekleri şekilde düzenlemişlerdir (Radtke ve Coalter, 2007). Bu sistem ile öğrencilerin okul içerisinde akademik başarıları artarken bir yandan ise fiziksel olarak aktif hale gelmektedirler. Türkiye’de bu şekilde düzenlemelerin yapılması eğitim-öğretim içerisindeki sportif etkinlikleri arttıracak ve gelecek nesillerin daha özgüvenli, daha bilinçli, daha eğitilmiş ve daha sağlıklı bireylerin olmasında büyük öncülük edeceği söylenebilir.

Çolakoğlu (2004) yaptığı çalışmada “okul dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin derslerinde başarısız olur” ifadesine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %82,2'sinin katılmadığını tespit etmiştir. Karaküçük (1999) çalışmada ise, ders dışı etkinliklerin öğrencinin akademik başarısına olumlu yönde katkı sağladı şeklinde sonuca varmıştır. Başka bir çalışmaya göre, 12-17 yaş arası ümit milli sporcuların derslerinde daha başarılı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır (Bulgu ve ark., 2002). Çoban ve ark.'nın (2003) tarafından yapılan çalışmaya göre ise sporcu öğrencilerin okul takımlarına girdikten sonra akademik başarılarının arttığını tespit etmişlerdir (Çoban ve ark., 2003).

Ateş'in (1992) yaptığı araştırmaya göre, okullarda spor eğitimi programları (ders ve kurslar) öğrencilerin yeteneklerine, becerilerine, beklentilerine göre çok seçenekli

hazırlanmalıdır. Öyle ki hazırlanan programlar sayesinde, eğitim-öğretim içerisindeki spor yükünü hafifletecek ve öğrencilerin okul saatlerinde spor etkinliklerinden daha etkin faydalanacağı belirtilebilir.

Spor yapan gençlerin daha az davranışsal bozukluklar gösterdiği, akademik başarısının daha iyi olduğu, sınıf içi davranışlarının daha iyi olduğu, zararlı alışkanlıklardan uzak durduğu ve daha iyi sosyal ilişkiler geliştirdiği birçok çalışmada ortaya konmuştur (Segrave ve Hastad, 1982; Jeziorski, 1994). Bu sonuçlardan anlaşıldığı üzere okul içerisinde yapılan sportif etkinlikler hem öğrencinin spora ulaşımını hem de öğrencinin ders motivasyonunu arttıracığı söylenebilir.

Öğrencilerin aileleri ve okul yöneticileri için düşünülen şeyler sadece öğrencinin akademik başarısına odaklanmıştır. Ancak bir öğrencinin hem zihnen bunun yanında da fiziken sağlıklı olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Öğrencinin sporu her yerde yapar düşüncesinin yanlış olduğu da buradan çıkmaktadır. Bilinen bir gerçektir ki, sporun veya beden eğitimi ve spor etkinliklerinin uzman kişiler denetimi altında yapılmasının hayati bir öneme sahip olduğu bilinmelidir. Özel yetenek gerektirecek branşlar (Müzik, Resim, Beden Eğitimi ve Spor) uzman denetimi altında yapılması öğrencilerin yeteneklerinin ortaya çıkartılmasında büyük bir öneme sahiptir.

Fredricks ve Eccles'in (2006) ABD'nin Maryland eyaletinde ergenlik çağındaki gençler üzerinde yapılan bir araştırmada, öğrencilerin ders dışı fiziksel aktivitelere ve okul sporlarına katılmasının akademik başarıyı ve beklentiyi arttırdığı konusunda önemli bir öngörü olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

H₁₂ , P₁₂ olarak sınılanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₁₂ hipotezi kabul edilmiştir.

H₁₃, P₁₃: Öğrencilerin okulu sevmeleri açısından okul sporlarının önemi var mıdır?

H₁₃: Öğrencilerin okulu sevmeleri açısından okul sporlarının önemi büyüktür.

Okul sporları sayesinde öğrencilerin okulu daha çok sevdikleri fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile okul yöneticilerinin %47,40'ı "Kesinlikle Katılıyorum" ve %42,80'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %95,20 olarak tespit edilmiştir. Bu değerler dikkate alındığında, okul sporlarına katılan öğrencilerin sadece spor yapmakla kalmayıp okullarına olan aidiyet duygularının gelişeceği ifade edilebilir. Bununla

birlikte, aidiyet duygusu gelişen bir öğrencinin okulunu sevmesi de kaçınılmaz olarak görülmektedir. Çünkü, hem öğrenci kendi okulunu spor arenasında temsil edebilir hem de kazandığı başarıyı okuluna atfedebilir. Bu sayede de öğrencinin okuluna olan bağlılığının artacağı ve okulunu seveceği söylenebilir.

H₁₃ , P₁₃ olarak sınılanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₁₃ hipotezi kabul edilmiştir.

H₁₄ , P₁₄: Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap etmekte midir?

H₁₄: Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap etmektedir.

Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap ettiği fikrine Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile yöneticilerinin %49,40'u "Kesinlikle Katılıyorum" ve %39,50'ı "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin olumlu görüş belirtenlerin toplamda oranı ise %88,90 olarak tespit edilmiştir. Bu değerler dikkate alındığında, aktif ve pasif katılım ile birlikte sporun daha büyük kitlelere ulaşacağı görüşü ortaya çıkmaktadır. Günümüzde spor, serbest zaman uğraşısı olmaktan bir meslek olmaya kadar geniş bir alanda etkisini göstermektedir. Bununla birlikte bireylerin pasif spor seyirciliğinden aktif bir spor katılımcılığına kadar farklı amaçlar ile yer alabildiği bir uğraş olarak da karşımıza çıkabilmektedir (Aycan ve Yıldız, 2016). Bu amaçlar çerçevesinde bireyin aktif olarak spor yapması hem sağlığı açısından hem de psikolojik gelişimi açısından kendisine olumlu dönütler sağlanacağı söylenebilir. Bununla birlikte bireyin pasif olarak spora katılması sosyal gelişimi açısından önemli olduğu söylenebilir. Bu görüşler dikkate alındığında, aktif ve pasif katılım ile birlikte sporun daha geniş kitlelere ulaşacağı söylenebilir.

H₁₄ , P₁₄ olarak sınılanması yapılan araştırma problemi kapsamında yukarıdaki görüşler ortaya çıkmıştır. Bu görüşler dikkate alındığında, H₁₄ hipotezi kabul edilmiştir.

P₈: "Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu'nda" cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" cinsiyete göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 21'e göre; araştırmaya katılan kadın katılımcıların %62,3'ü, erkek katılımcıların ise %62'si

“Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak kadın katılımcıların %34,6’sı, erkek katılımcıların ise %35,8’i “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların cinsiyet değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiğinde ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nda” cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,748$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “cinsiyet” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₉: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yaşa göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 22’ye göre; araştırmaya katılan 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %62,8’i, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %67,3’ü, 41 ve üzeri katılımcıların %60’ı, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %59,3’ü, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %50’si “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ilaveten, 33-36 yaş aralığındaki katılımcıların %34,7’si, 37-40 yaş aralığındaki katılımcıların %32,5’i, 41 ve üzeri katılımcıların %36,7’si, 29-32 yaş aralığındaki katılımcıların %37’i, 25-28 yaş aralığındaki katılımcıların ise %50’si “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların yaş değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiğinde ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nda” yaş değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=13,570$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “yaş” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₁₀: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” göreve göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 23’e göre; araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %63’ü, okul yöneticilerinin ise %59’i “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %34,7’si, okul yöneticilerinin ise %38,6’sı “Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate

alındığında, katılımcıların görev değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nda” görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,295$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “görev” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₁₁: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” beden eğitimi öğretmeni idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri (B.E.S.Ö) idari görevde olmalarına göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 24’e göre; araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri arasında idari görevi olanları %54,5’i, idari bir görevi olmayanların ise %63,7’si “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, idari görevi olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin %40,9’u, idari görevi olmayanların ise %34,1’i “Katılıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların B.E.S.Ö. idari görev değişkeni yönünden “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nda” B.E.S.Ö. idari görev değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=8,694$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın “B.E.S.Ö. idari görev” değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₁₂: “Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu’nda” katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, “Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu’nun” meslekteki kıdem yılına göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 25’e göre; araştırmaya katılan 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %56,5’i, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %63,5’i, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %65,9’u, 10-12 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %69,4’ü, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %63,5’i, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %53,8’i “Kesinlikle Katlıyorum” şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, 1-3 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %40,6’sı, 4-6 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %31,2’si, 7-9 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %39,9’u, 10-12

mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %28,8'i, 13-15 mesleki kıdem yılı olan katılımcıların %34,4'ü, 16 yıl ve üzeri katılımcıların ise %43,2'si "Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların meslekteki kıdem yılı değişkeni yönünden "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nda" meslekteki kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=18,557$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın "meslekteki kıdem yılı" değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₁₃: "Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu'nda" katılımcıların görev yaptıkları iller değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" görev yaptıkları illere göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 26'ya göre; Sivas'ta görev yapan katılımcıların %67,5'i, Kayseri'de görev yapanların %60,9'u, Samsun'da görev yapanların %55,3'ü, Malatya'da görev yapanların %59,2'si ve Gaziantep'te görev yapanların %66,7'si "Kesinlikle Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, Sivas'ta görev yapan katılımcıların %29,9'u, Kayseri'de görev yapanların %37,2'si, Samsun'da görev yapanların %55,3'ü, Malatya'da görev yapanların %59,2'si ve Gaziantep'te görev yapanların %31,2'si "Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların görev yaptıkları il değişkeni yönünden "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nda" görev yaptıkları il değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($x^2=19,554$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın "görev yaptıkları il" değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

P₁₄: "Okul Sporlarının Fayda Alt Boyutu'nda" katılımcıların görev yapılan okul kademesi değişkeni açısından anlamlı bir ilişki var mıdır?

Çalışmada kullanılan ölçek kapsamında, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" okul kademelerine göre dağılımlarına ilişkin çapraz tablo 27'ye göre; ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %62,5'i, orta öğretimde görev yapanların ise %61,8'i "Kesinlikle Katlıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Ek olarak, ilk öğretimde görev yapan katılımcıların %35,9'u, orta öğretimde görev

yapanların ise %35,5'i "Katılıyorum" şeklinde değerlendirmelerini belirtmişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında, katılımcıların okul kademeleri değişkeni yönünden "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nun" yüksek düzeyde hizmet ettiği değerlendirilmiştir ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, "Okul Sporlarının Faydası Alt Boyutu'nda" okul kademeleri değişkeni açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2=1,972$; $p>0,05$). Alanyazın taraması yapıldığında, çalışmanın "okul kademeleri" değişkeni açısından tartışılacak benzer konulu kaynaklara rastlanmamıştır.

Sonuç ve Öneriler

Türkiye'de sporun gelişmesi açısından, okul sporları ve okul sporlarında yürütme bakımından önemli görevler üstlenen Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile idarecilik görevlerini yürüten okul yöneticilerinin bu yöndeki cevapları değerlendirilmiştir. Değerlendirme çalışma kapsamında kurulan hipotezlerle sınılanmış olup çeşitli sonuçlara varılmıştır.

Günümüzde spor, serbest zaman uğraşısı olmaktan bir meslek olmaya kadar geniş bir alanda etkisini göstermektedir. Bununla birlikte bireylerin pasif spor seyirciliğinden aktif bir spor katılımcılığına kadar farklı amaçlar ile yer alabildiği bir uğraş olarak da karşımıza çıkabilmektedir (Aycan ve Yıldız, 2016). Bu amaçlar çerçevesinde bireyin aktif olarak spor yapması hem sağlığı açısından hem de psikolojik gelişimi açısından kendisine olumlu dönütler sağlanacağı söylenebilir. Bununla birlikte bireyin pasif olarak spora katılması sosyal gelişimi açısından önemli olduğu ifade edilebilir. Bu görüşler dikkate alındığında, aktif ve pasif katılım ile birlikte sporun daha geniş kitlelere ulaşacağı ve sporun gelişeceği belirtilebilir.

Spor, yaşadığımız dönemin modern toplumlarında kültürel ve refah düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan ve sosyal hayatın bütün yönlerini etkileyen önemi büyük sosyal bir olgu olarak ifade edilmektedir (İmamoğlu, 1992). Farklı bir boyut olarak spor, barışçı bir toplumun inşa edilmesinde önemli görevler üstlenmektedir. Yani, milli düzeyde birleştirici, birlik ve beraberliği sağlayıcı, sosyal ve toplumsal rollerin yanında uluslararası düzeyde ülkeleri birbirlerine yaklaştıracı ve barış sağlayıcı görevleri üstlenmiştir (Karaküçük, 1992). Öyle ki, çocukların ve gençlerin içindeki saldırganlığın ve geçimsizliğin de törpülenmesi, yetişkin insanların günlük yaşantılarındaki yorgunlukların, problemlerin, sıkıntıların ve tekdüze olan hayatın verdiği gerginliklerin giderilmesi beden eğitimi ve spor aktiviteleri yoluyla sağlanabilir

(Çolakoğlu, 2004). Çocuğun oyun kurallarına göre hareket etmesini öğrenmesi, kuralları ve yasaları kolay bir şekilde tanımasına ve daha uyumlu bir birey olarak yaşadığı toplumda yerini almasında kolaylıklar sağlamaktadır.

Spor yapan kişi, kendine, takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olacak davranışlardan kaçınır. Bu sayede, öz denetimle disipline olmaktadır. Bireyin sporda sağladığı üstün başarı, kişiliği ve zekâsıyla arkadaşlarına aynı zamanda çevresine sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliklerini de ortaya çıkarmaktadır (Yetim, 2000). Bu noktadan hareketle, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri, ders içi ve dışı beden eğitimi ve spor aktiviteleriyle Türkiye'deki sporun yanı sıra genel eğitime önemli katkılar sağlamaktadır.

Genel eğitime yönelik faaliyetlerin içindeki etkinlik alanları; sosyal, eğitim, politik, sportif ve bilimsel çalışmalar olarak birbirine yakın beş faktörden oluşmaktadır (Çolakoğlu, 2004). Bu faktörlerin merkezinde ise ders içi ve dışı aktiviteler yer almaktadır. Ders içi aktivitelerde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri aktif rol oynarken, ders dışı aktivitelerde ise Spor Eğitimcilerine birtakım görevler düştüğü belirtilebilir. Örneğin; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri okuldaki öğrencilerden yetenek seçimi yapmaktadırlar. Spor Eğitimcileri ise okul dışarısında yetenek tespiti yaparak ülke sporuna katkıda bulunmaktadır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin içerisinde bulunduğu büyük öğrenci potansiyeli ve bu kesimin spora başlama yaş sınırında bulunması, öğretmenlerin sorumluluklarını ve önemini arttırmaktadır. Bu potansiyel içerisinde farklı spor branşlarında yetenekli olan öğrencilerin farkına varılması ve onların var olan yetenekleri doğrultusunda Türkiye sporu için yönlendirebilmesi de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin önemli görev ve sorumlulukları içerisine girmektedir.

Türkiye genelinde, 2018 yılı sonu itibariyle, anayasal bir sorumluluk olarak devletin yönlendirdiği spordan sorumlu olan Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü kuruluşunun verilerine göre 1.646.102'si kız, 3.261.853'ü erkek olmak üzere toplamda 4.907.955 lisanslı sporcu bulunmaktadır. Bu veriler dikkate alındığında, Türkiye'nin yüzde 6'sı lisanslı olarak spor yapmaktadır. Ancak, 433.849 erkek ve 261.849 kız toplamda ise 695.698 sporcu faal (lisanslı) olarak spor yapmaktadır (GSB, 2018). Bununla birlikte, teknik anlamda sportif faaliyetlerin gelişmesiyle, spora olan toplumsal

talebin artmasıyla, uluslararası spor müsabakalarının önemi ve medyanın spora olan büyük nedeniyle spora tesis anlamında son dönemlerde büyük yatırımlar yapılmıştır.

Türkiye’de 2018 yılı sonu itibariyle 5000 kapasitenin üzerinde 112 stadyum, açık ve kapalı olmak üzere 114 yüzme havuzu, 9.843 semt spor sahaları (voleybol, basketbol, hentbol ve tenis) ve 684 tane farklı alanlarda kullanılmak üzere spor tesisi bulunmaktadır. Türkiye’de spor tesislerinin yaklaşık yüzde 19’u aktif olarak kullanılmaktadır (GSB, 2018). Türkiye’deki sporun gelişmesinin sebepleri arasında tesislerin yeterince kullanılmamasından ve tesis dağılımlarının bölgelere göre uygunluğunun düşük olduğundan kaynaklandığı söylenebilir. Buna ek olarak, performans sporuna yönelik yapılan spor tesislerinin amatör sporlara göre olmadığı diğer bir değişle amatör sporları için kullanıma açılmadığını görmekteyiz. Gerekli düzenlemeler yapıldığında daha verimli spor ortamının oluşacağı diğer bir değişle spordan faydalanan birey sayısının artacağını ve bu yolla Türkiye’deki sporun iyi bir aşamaya geleceği söylenebilir.

Dünyada spor örgütlenmeleri ve spor hizmetler çok çeşitlilik göstermektedir. Ancak, devletlerin sporu denetleyici ve özendirici görevleri vardır. Türkiye’de ise spor tesislerinin inşası, işletilmesi, spor organizasyonların koordinasyonu, futbol dışında bütün federasyonların yönetimi devlet eliyle yapılmaktadır. Bu bilgilerden hareketle spor teşkilat yapısında Avrupa Birliği üyelerine uyumlu hale getirilmesi hususunda değişiklikler öngörülmektedir. Yerel yönetimler, özel işletmeler ve spor kulüpleri bu yeni yapılanma kapsamı içerisinde spor hizmet birimleri oluşturmak durumunda kalacaklardır. Böylece hizmet konusunda arz-talep değerlendirilebilecek ve bölgesel düzeyde ihtiyaca yönelik yapılanma ve hizmet üretimi sağlanabilecektir (Çolakoğlu, 2004).

Sonuç olarak, okulun sadece ilmi, fenni vb. derslerin verildiği bir ortam olarak tanımlamak yanlış olabileceği söylenebilir. Yani okulun çoklu görevleri vardır. Öyle ki, okulun bir spor ortamı olarak bakılmasında, öğrencilerin akademik başarılarından fiziki(sağlık açısından) başarılarına kadar çok önemli rolleri vardır. Söz konusu durum dikkate alındığında, okul, öğrenciler için ders görülecek bir binanın yanında spor yapılacak bir tesis olabileceği söylenebilir. Dahası sportif anlamda başarılı, sağlıklı ve kendine güvenen öğrenciler yetiştiren bir tesis olabileceği belirtilebilir. Ayrıca, Türkiye’de bu şekilde düzenlemelerin yapılması eğitim-öğretim içerisindeki sportif

etkinlikleri arttıracak ve gelecek nesillerin daha özgüvenli, daha bilinçli, daha eğitimli ve daha sağlıklı bireylerin olmasında büyük öncülük edeceği söylenebilir.

Okulun, kulüplere göre ebeveynlerce daha bilindik bir ortam olduğu ifade edilebilir. Bu nedenle spor yapma konusunda öğrencinin ailesinden alacağı destekle daha verimli (sportif anlamda) performans sergileyebilir. Bazı okullarda spor tesisinin bulunmaması buna engel olsa da birçok okulda spor tesisi olduğu görülmektedir. Okullardaki bu tesisler aktif ve verimli kullanılırsa öğrencilerin hem sağlık hem de sportif yaşantıları açısından önemli olabileceği belirtilebilir. Hatta okul sporlarının öğrencilerin spora başlamasında önemli bir etken olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sporla tanışmaları beden eğitimi ve spor dersi ile birlikte okul sporları kapsamında olduğu bilinmektedir. Öğrenciler açısından bu iki kapsam içerisinde aktif yaşantıdan tutup Türkiye'deki spora varana kadar önemli işler yapılacağı söylenebilir. Bu görüşe bakılarak, sportif faaliyetlerin okul kapsamında daha kolay yapılabileceği söylenebilir. Çünkü, okulun belirli bir sistematiği ve düzeni olduğu için öğrenci açısından daha rahat bir spor ortamı oluşturulabilir. Örnek verilecek olursa; antrenman saatlerinin, yarışma günlerinin okulun saatlerine dikkate alınarak yapılması sportif faaliyetlerin düzenlenmesinde kolaylık sağlayacağı söylenebilir. Başarılı bir sporcu yetiştirmek tabii ki sadece okul ile bağlı kalmayıp çeşitli düzenlemelerle profesyonel kulüplere ihtiyaç duyulabilir. Bu aşamada ise okul-kulüp arası iletişimin üst düzeyde olması önem arz ettiği ifade edilebilir.

Bu sonuçlara ek olarak; okul öğrencilere sadece sportif gelişim değil kişisel gelişimde kazandırmaktadır. Örneğin; Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceği ifade edilebilir. Hatta Okul sporlarına katılan öğrenci antrenman ve müsabaka gibi faaliyetlere katıldığı için hareket açısından yetkinliğe sahip olacağı belirtilebilir. Ayrıca, okul giriş-çıkış saatleri öğrencileri disipline ederek bir düzene sokmaktadır. Öğrenciler okul içerisinde bu düzene alıştıkları için sporda da aynı disiplinle hareket edecekleri söylenebilir. Bu görüş dikkate alındığında, sportif faaliyetlerin amacına ulaşması konusunda okulun önemli bir yerinin olduğu ifade edilebilir. Bu fikirler dikkate alındığında, okul sporlarına katılan öğrencilerin sadece spor yapmakla kalmayıp okullarına olan aidiyet duygularının gelişeceği söylenebilir. Çünkü, hem öğrenci kendi okulunu spor arenasında temsil edebilir hem de kazandığı başarıyı okuluna atfedebilir. Bu sayede de öğrencinin okuluna olan bağlılığının artacağı ifade edilebilir.

Öneriler;

- Okul sporlarındaki “antrenman saati, spor malzeme, şehir içi ve şehir dışı müsabakalarda bütçe, kullanılan salonların hijyeni, tesislerin yetersizliği” gibi sorunların giderilmesi önerilmektedir.
- Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine spor malzemeleri desteği yapılması önerilmektedir. Bununla birlikte, başarılı olmuş öğrencileri spora daha çok teşvik etmek için spor ekipmanı desteği yapılması önerilmektedir.
- Öğrencilerin okul sporlarına katılım sağlaması durumunda akademik anlamla (artı not) desteklenmesi önerilmektedir. Bu sayede, okul sporlarına katılım daha cazip hale geleceği düşünülmektedir.
- Beden Eğitimi ve Spor Dersinin saatlerinin arttırılması ve ilkökul düzeyinde bu derslere Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin girmesi önerilmektedir.
- Okul sporlarına katılan öğrencilere “beslenme desteğinin” verilmesi önerilmektedir.
- Alanyazında “okul sporları” ile ilgili yapılan çalışmalar yeterli olmadığı görülmüştür. Bu bağlamda, bu konu üzerinde yapılan araştırmaların arttırması önerilmektedir.
- Özel okullarda “okul sporları” özel teşebbüs tarafından kaynak ayırılarak desteklenmekte ve önem verilmektedir. Bu bağlamda, devlet okullarının da kamu kurumlarınca kaynak oluşturularak benzer bir yapının oluşturularak yürütülmesi ve desteklenmesi önerilmektedir.
- Yapılan bu araştırmanın farklı bölgelerde yapılması önerilmektedir. Bu araştırmalar sayesinde, okul sporları sisteminin detaylı analizinde faydalı olabileceği düşünülmektedir.
- Kullanım yoğunluğu az durumda olan kamu kurum ve kuruluşlarındaki spor tesislerinin uygun saatlerde program dahilinde “okul sporları” kapsamında kullanılmaya açılması önerilmektedir.
- Okul aile birliklerinin desteklenmesi önerilmektedir.
- Her okulda en az bir Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin görevlendirilmesi önerilmektedir.
- Okul sporları faaliyetlerinin kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenmesi önerilmektedir.

- Mevcut okullardaki spor tesislerinin “okul sporları” kapsamında kullanılmak için tekrar düzenlenmesi önerilmektedir.
- Okul sporlarının multidisipliner bakış açısıyla farklı yönlerinin araştırılması önerilmektedir. Bu sayede, okul sporlarına yönelik bakış açısının gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

6. KAYNAKLAR

- Abstract Book. Manchester – UK: Specialist Sport Schools in Australia. 12th International Commonwealth Sport Conference. 2002; 19-23 July.
- Açak, M., Iğın, A. & Erhan, S. Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı, Malatya, 1997
- Akandere, M., Özyalvaç N. & Duman S. Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2010; 24: 1-10.
- Akgül, S., Göral M., Demirel M. & Üstün Ü. İlköğretim Öğrencilerinin Okul İçi ve Okullar Arası Sportif Etkinliklere Katılma Nedenlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Araştırılması. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2012; 32(1): 13-22.
- Akgül, U. K. İlköğretim Okulları Beden Eğitimi Dersi Genel Amaçları ile Basketbol Hedef Davranışlarının Gerçekleşme Düzeyleri. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara. 2006.
- Altuntaş, E. A. Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları ile Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bartın. 2016; 107
- Aracı, H. Okullarda Beden Eğitimi. Bağırçan Yayın Evi. Ankara, 1999
- Aracı, H. Okullarda Beden Eğitimi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara, 2004
- Aslan, M.F. & Başaran Z. Kocaeli Bölgesi İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Spora Yönelmelerinde Ailenin, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Çevrenin Etkileri. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 2002; 27-28 Ekim Antalya.

- Ateş, M. Demokrasi ve Spor Eğitimi. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Yayın Organı Beden Eğitimi ve Spor Özel Sayısı, 1992; 33-34.
- Aycan, A. & Yıldız, K. 11-14 Yaş Grubu Öğrencilerin Spora Katılım Motivasyonlarının Cinsiyetleri Açısından İncelenmesi. International Journal of Social Science Research, 2016; 16-22.
- Aydemir, İ. Spor Genel Müdürlüğünün Yürüttüğü Okul Sporları Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi Bolu Örneği. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bolu, .2014; 85: 21-24.
- Bağırçan, T. Spor Bilimlerinin Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri. Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yük. Okul Yayını, Ankara. No: 1992; 3:197-198.
- Banks, W. H. ve Smith F. C. Middle School Physical Education Assertive Training, JOPERD, 1989; 60: 16-21.
- Başar, H. Sınıf Yönetimi. Pegem A Yayıncılık, Ankara. 2001
- Başığit, İ. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Okul Sporlarına Bakış Açısı ve Karşılaştığı Sorunlar. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü . Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep.2018; 127:11-17.
- Bayazıt, B. 5-6 Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Yaratıcı Drama ve Modern Dans Etkinliklerinin Çocukların Sosyal Gelişimine Etkisi. İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2003: 11(3), 119-122.
- Blair, S. Heald- Related Fitness İn High Schooll Girls, Physical education. 1988: 45; 21-27.
- Bohnstedt, K. & Mueller, N. About the Implementation of Ethical Standards and the Status of Olympic Values in Youth High Performance Sports as Evidenced in the Trainers' Behavior: A Survey Among Youth High Performance Athletes at Different Coubertin Schools, Olympic Talent Training Centers and at Other Sport High Schools in Germany. The Sport Journal, Electronic Version. 2004; 7 (3): 46-52.

- Braun, S. Begabtenförderung in Frankreich. Zur Diskussion um die Nachwuchsrekrutierung im deutschen Spitzensport. In A. Hohmann, D. Wick & K. Carl (Eds.), *Talent im Sport* Schorndorf: Karl Hofmann, 2002; 2: 127-134.
- Braun, S. Die Sportelite im französischen Zentralstaat. *Leviathan. Zeitschrift für Sozialwissenschaft*, 2000a; 28: 497-512.
- Braun, S. Elite und Elitenbildung II: Zu den Prinzipien von Auslese und Gleichheit im deutschen Spitzensport. *Leistungssport*, 2000; 30 (5): 59-62.
- Braun, S. Elitenrekrutierung in Frankreich und Deutschland. Sporteliten im Vergleich zu Eliten in Politik, Verwaltung und Wirtschaft. Sport und Buch Strauß. Köln. 1999a
- Braun, S. Kulturelle und soziale Bedingungen für Hochleistungssportkarrieren – ein Vergleich zwischen Frankreich und Deutschland. In R. Daus, E. Emrich & C. Igel (Eds.), *Kinder und Jugendliche im Leistungssport*. Schorndorf: Hofmann. 1998; 455-465
- Braun, S. Le recrutement des élites en France et en Allemagne. Les élites sportives et les élites en politique, administration et économie dans une perspective comparée. Nantes: Université de Nantes, 2000b.
- Braun, S. Selbstmanagement versus Staatsamateur. Spitzensportkarrieren in Deutschland und Frankreich. *Hochschulsport*, 2001b; 28 (3): 14-19.
- Braun, S. Die Sportelite im französischen Nationalstaat. Auswahl- und Auswahl- und Rekrutierungsmechanismen im Nachwuchsleistungssport in Frankreich. In K. Cachay, A. Halle & H. Teubert (Red.), *Nachwuchsleistungssport aktuell – zwischen Computer und Power-Food* (). Aachen: Meyer & Meyer.. 2004; 5: 48-63
- Braun, S. Elite und Elitenbildung I: Zu den Prinzipien von Auslese und Gleichheit im deutschen Spitzensport. *Leistungssport*, 2000; 30 (4): 42-46.
- Braun, S. Exzellenz als Maßstab nationaler Elitenrekrutierung. Ein deutschfranzösischer Vergleich von Sport- und Machteliten. *Berliner Debatte INITIAL - Zeitschrift für den sozialwissenschaftlichen Diskurs*, 1999b; 10 (6): 61-72.

- Braun, S. Nationale Erfolgsgarantie – oder: Wie es Frankreich gelingt, seine Sportelite zur Weltspitze zu führen. *Leistungssport*, 2001a; 31 (2): 47-53.
- Braun, S. Spitzensport im Kontext der nationalen Kultur. Ein deutsch-französischer Vergleich. In K. Heinemann & M. Schubert (Eds.), *Sport und Gesellschaften* Schorndorf: Karl Hofmann. 2001b; 2: 133-157
- Brettschneider, W.-D. & Klimek, D. Sportbetonte Schulen. Ein Königsweg zur Förderung sportlicher Talente? Aachen: Meyer & Meyer. 1998.
- Brettschneider, W.D. (). Risk and opportunities: Adolescents in top-level sport – growing up with the pressures of schools and training. *European Physical Education Review*, 1999; 5 (2): 121-133
- Broadmann, D. Sportunterricht Und Scholsport, *Klinkhardt Dergisi*, 1984; 13:11-17.
- Bucher C. A. *Management of Physical Education and Athletic Programs*. 2nd Times Mirror/Mosby College Publishing, USA, s. 1987; 3: 438-442.
- Bundesvorstand Leistungssport, D. S. B. Verbundsysteme im Nachwuchsleistungssport – Beschreibung, Bewertung, Förderung. *Leistungssport*, 1999; 29 (3): 29-35.
- Buteksy, J. Teacher Performance Self-Appraisal For Physical Educators, *Strategie*. 1998; 1: 16-22.
- Caterino M. C. & Polak E. D. Effects of Two Types of Activity on The Performance of Second-, Third-, and Fourth-Grade Students on A Test of Concentration. *Percept Mot Skills*. 1999; 89: 245-248.
- Coe D. P., Pivarnik J. M., Womack C. J., Reeves M. J. & Malina R. M. Effect of Physical Education and Activity Levels on Academic Achievement in Children. *Medicine Science Sports and Exercise*. 2006; 38(8): 1515-19.
- Cooper H., Valentine J. C., Nye B. & Lindsay J. J. Relationships Between Five Afterschool Activities and Academic Achievement. *Journal of Educational Psychology*. 1999; 91(2): 369-378.
- Çelik, Z. & Pular, A. Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 2011; 3: 115-121

- Çoban, B., Devocioğlu, S., Zirek, O., Sarıkaya, M., Güler G. & Turan, M. (). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Spor İl Müdürlüğü ile İlişkilerinin Belirlenmesi. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi. 10-10 Ekim Ankara. 2003; 3: 307-315,
- Çolakoğlu T. & Karaküçük S. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okullarda Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2006; 11(3): 35-48.
- Çolakoğlu, T. Sporun Topluma Yaygınlaştırılması Açısından Okul Sporları. Gazi Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara. 2004; 3: 202-207.
- Çon, M., Yetim, A. A., Ağaoğlu, S. A. & Taşmektepligil, M. Y. Elit Düzeyde Spor Yapanların Spora Yönelmelerinde İlk ve Orta Öğretim Kurumlarının Etkisi Üzerine Bir Çalışma. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 1997; 1: 41-53.
- Çumralıgil, B. Seçilmiş Bazı İllerdeki Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretmeninin Yapısı ve Sorunları G.Ü. Sağlık Bilimleri Ens. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora Tezi, Ankara, 1995.
- Dauer, V. P. Fitness For Elementary School Children Through Physical Educaion. Minneapolis: Burgess Publishing Company, 1964: 3: 21-27.
- Daug, R., Emrich, E. & Igel, C. (Eds.). Kinder und Jugendliche im Leistungssport. Schorndorf: Hofmann. 1998.
- Deutscher, S. Nachwuchsleistungssport-Konzept 2012. Deutscher Sportbund: Frankfurt/Main. 2006.
- Dexter, T. Relationship between sport knowledge, sport performance and academic ability: empirical evidence from GCSE Physical Education. Journal of Sports Sciences. 1999; 17(4): 283-295.
- Digel, H. A Comparison of Competitive Sports Systems. New Studies in Athletics, 2002; 17(1): 37-50.
- Digel, H. & Barra, M. Hochleistungssport in Italien. Weilheim/Teck: Bräuer. 2004
- Digel, H. & Fahrner, M. Hochleistungssport in Frankreich. Weilheim/Teck: Braeuer. 2003.

- Digel, H. & Kruse, A. Hochleistungssport in Australien. Weilheim/Teck: Bräuer. 2004
- Digel, H. (Ed.). Schule und Sportverein : Wege der Zusammenarbeit. Darmstadt: Institut für Sportwissenschaft der Technischen Hochschule Darmstadt, 1993.
- Doğan, İ. Eğitim Sosyolojisi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara. 2011.
- Eccles J. S., Barber B. L., Stone M. & Hunt J. Extracurricular Activities and Adolescent Development. *Journal of Social Issues*. 2003; 59(4): 865-889.
- Eccles, J. S., & Barber, B. L. Student Council, Volunteering, Basketball, or Marching Band. *Journal Adolescent Research*. 1999; 14(1): 10-43.
- Edward, H. *The Sociology Of Sport*, Dorsey, s:127. Newyork. 1973
- Ekici, S. Türkiye’de Spor Federasyonlarını Oluşturan Fahri (Gönüllü) Çalışanların Spor Politikalarının Oluşumu ve Uygulamalarını Yaklaşımları. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara. 2002.
- Elbe, A.M., Beckmann, J., & Szymanski, B. Personality and Athletic Development of Young Athletes in an Elite Sport School in Potsdam. In A. Gullich (Ed.), *Education in elite sport in Europe* . Saarbrücken: Deutscher Sportbund. 2004; 3: 14-48
- Emrich, E. & Güllich, A. Zur Evaluation des Deutschen Foerdersystems im Nachwuchsleistungssport. *Leistungssport*, 2005; 35 (1): 79-86.
- Emrich, E., Güllich, A. & Pitsch, W. Zur Evaluation des Systems der Nachwuchsförderung im Deutschen Leistungssport. Ausgewählte Anmerkungen. In E. Emrich, A. Güllich & M.-P. Büch (eds.), *Beiträge zum Nachwuchsleistungssport (Erweiterte Dokumentation des Workshops „Aktuelle empirische Forschung im Nachwuchsleistungssport des Bundesinstituts für Sportwissenschaft und des Deutschen Sportbundes/Bereich Leistungssport vom 21.-23. November 2003 in Mainz, pp.)*. Schorndorf: Hofmann. 2005; 3: 75-138
- Erdemli, A. Hümanizma Olarak Spor. *Spor Bilimleri 1. Ulusal Sempozyum Bildirileri*, 15-16 Mart, Hacettepe Üniversitesi, Ankara. 1990; 12: 16-23.
- Ergen, E. & Açıkada, C. *Sosyoloji ve Spor. Bilim ve Teknik*, Aralık. 1985; 10: 33-38.

- Erkal, E. M. Sosyoloji. Der Yayınları. Ankara. 1996.
- François, T. & Roy, J. S. Physical Education, School Physical Activity, School Sports and Academic Performance. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2008; 25: 5-10.
- Fredricks, J. A. & Eccles J. S. Is Extracurricular Participation Associated with Beneficial Outcomes? Concurrent and Longitudinal Relations. *Developmental Psychology American Psychological Association*. 2006; 42 (4): 698-713.
- Freeman, J. Gifted children growing up. Cassell. London, 1991.
- Gaulhofer, K. *Naturlichs Turnen*, Band 11, Osterreichischer Bundesverlay. 1956; 2: 243-245
- Gebauer, G. & Braun, S. Les sportifs de haut niveau comme mise en représentation de la nation. Perspectives comparées. *Vergleichende Frankreich for schung Lendemains*. 1997b;, 22: 77-89.
- Gebauer, G. & Braun, S. Spitzensport im Kontext der nationalen Kultur. Ein deutsch-französischer Vergleich. In K. Heinemann & M. Schubert (Eds.), *Sport und Gesellschaften*, Schorndorf: Karl Hofmann. 2001b; 3: 133-157
- Gebauer, G. & Braun, S. Historische und soziale Aspekte der sozialen Konkurrenzkulturen in Deutschland und Frankreich. In W. Brehm, P. Kuhn, K. Lutter & W. Wabel (Red.), *Leistung im Sport – Fitneß im Leben Hamburg: Czwalina*. 1997a; 2: 61-72.
- Gebauer, G. Unter Mitarbeit von Braun, S. Die Besten und die „Tüchtigsten. Nationale Repräsentation durch Sporteliten in Deutschland und Frankreich. In B. Kraus (Ed.), *An der Spitze. Von Eliten und herrschenden Klassen*, Konstanz: UVK. 2001a: 3: . 63-111
- Gebauer, G., Braun, S., Suaud, C. & Faure, J.-M. Die soziale Umwelt von Spitzensportlern. Ein Vergleich des Spitzensports in Frankreich und Deutschland. Schorndorf: Hofmann, 1999.
- Gebauer, G., Braun, S., Suaud, C. & Faure, J.-M. Die soziale Umwelt von Spitzensportlern – eine Vergleichsstudie zwischen Deutschland und Frankreich.

In Bundesinstitut für Sportwissenschaft (Ed.), BISp Jahrbuch 1996. Köln: Sport und Buch Strauß. 1997; 3: 377-383

George, H. Sport And The Social Science, ANNALS, AAPSS, , September. 1979; 445; (9) 16-32.

GSB. <http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/175/105/Istatistikler> 2018; (Erişim Tarihi: 05.08.2019)

Günay, M. & Onay, M. () Artan Direnç Egzersizleri ve Genel Maksimal Kuvvet Antrenmanlarının Kuvvet Gelişimi, İstirahat Nabızı, Kan Basınçları, Aerobik-Anaerobik Güç ve Vücut Kompozisyonuna Etkileri. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 1999; 4: 21-31.

Günışık, E. (). Temel Eğitim Kavramlarının Açıklanması. Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: Ankara. 1973; (4), 5-7.

Gürbüz, S. ve Şahin, F. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. 2. Baskı. Seçkin Yayıncılık. Ankara. 2014.

Hackfort, D. Karriere im Sport – psychosoziale Aspekte eines Karrieremanagements. Unter besonderer Berücksichtigung von Eliteschulen des Sports. Leistungssport, 2001; 31 (4), 55-58.

Hawkins, R. & Mulkey, L. M. Athletic Investment and Academic Resilience in a National Sample of African American Females and Males in the Middle Grades. Education and Urban Society. 2005; 38: 62-88.

İlhan, E., Gencer E. & Ulucan H. Okul Sporlarına Katılan ve Katılmayan İlköğretim Öğrencilerinin Ruhsal Uyum Düzeylerinin İncelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi. 2011; 12(4): 265-276.

İmamoğlu, A. F. İki binli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler. Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1992; 8: 1: 32-37.

İnal, A. N. Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş, Desen Ofset Matbaacılık, Konya. 2000.

Jeziorski, R. M. The Importance of School Sports in American Education and Socialization. California: University Press of America. 1994.

- John, B., Francis, K. & Susan, C. School Sport and Academic Achievement. *Journal of School Health*. 2014; 83(1): 8-13.
- Johnston, L. D., Delva, J. & O'Malley, P. M. Sports Participation and Physical Education in American Secondary Schools: Current Levels and Racial/Ethnic and Socioeconomic Disparities. *American Journal of Preventive Medicine*. 2007; 33: 195-208.
- Karakuş, E. ve Sunay, H. Sporun Kitlelere Yaygınlaşmasında, Yerel Yönetimlerin Yeri ve Fonksiyonuna İlişkin, Ankara İli Metropol İlçeleri Belediye Meclisi Üyelerinin Görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Temmuz, Ankara. 2000: (5): 63-80
- Karaküçük, S. (). Türkiye'de Spor Yöneticilerinin Eğitimi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1992; 4: 1: 357-383.
- Karasar, N. Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler. 18. Baskı. Nobel Yay. Ankara, 2008
- Keleş, Ö. F. & Alpkaya, U. Ortaokul Öğrencilerinin Düzenli Sportif Aktivite ve Okul Başarı Puanlarının Karşılaştırılması. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. 2016; 1(2): 31-36.
- Kerkez, F. Geliştirilmiş Oyun-Egzersiz Programının Anaokulu Çocuklarında Lokomotor Becerilere Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2004; 2(15), 76-90.
- Kolukısa, Ş. & Büyükkalkan F. Okullarda Yapılan Spor Faaliyetlerinde Aile-Okul ve Kulüp Açısından Karşılaşılan Sorunlar. *Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2001; 1(2): 11-18.
- Korkmaz, F., Korkmaz N. H. & Özkaya G. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Ortamını Bozan Davranışlara Karşı Geliştirdikleri Davranış Stratejileri (Bursa İli Örneği). *Uludağ Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2007;20(1): 67-87.
- Kotan, Ç., Hergüner, G. & Yaman, Ç. İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi (Sakarya İl Örneği). *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2009; 1(3), 49-58.

- Küçükklıç, S. Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Biliş Ötesi Öğrenme Stratejileri, Akademik Öz-Yeterlikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon. 2014, 119.
- Linton, R The Cultural Background of Personality, New York: Appleton- Century-Crofts.(Aktaran: Bozkurt Güvenç (1974) İnsan ve Kültür. Remzi Kitabevi, İstanbul. 1945
- Marsh, H. W. The Effects of Participation in Sport During the Last two Years of High School. *Sociology of Sport Journal*. 1993; 10: 18-43.
- McKenzie, T.L. & Kahan D. Physical Activity, Public Health, and Elementary Schools. *The Elementary School Journal*. 2008; 108(3): 171–180.
- Melnick, M. J., Sabo D. F. & Vanfossen B. Educational Effects of İnter- Scholastic Athletic Participation on African-American and Hispanic Youth Adolescence, 1992; 27: 295-308.
- Metsa-Tokila, T. Combining Competitive Sports and Education: How top-Level Sport Became Part of the School System in the Soviet Union, Sweden and Finland. *European Physical Education Review*, 2002; 8 (3), 196-205.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı. İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları. Milli Eğitim Basımevi. İstanbul 1988; 181.
- Morpa Spor Ansiklopedisi Kültür Yayınları,. İstanbul. 1996; 249, 261.
- Musso, D. & Mignon, P. (). The French system of high level sport. In A. Gullich (Ed.), *Education in elite sport in Europe*, Saarbrücken: Deutscher Sportbund. 2004; 3: 232-241.
- Oakley, B. & Green, M. The Production of Olympic Champions: international perspectives of elite sport development systems. *European Journal for Sport Management* 8 (Special Issue). 2001
- Okul Sporları Portalı, (2018).
<http://okulsportal.gsb.gov.tr/Detail.aspx?Ctg=Menu&Pgs=C0jRyXDflG69J+NZ>

aSKIUoiuysfCSPQSi8KY/gGl6QSxcPRMTpOWIADZQ1Xd7mpUoMUukWar
SguuUr5PfNmtA==. (Erişim Tarihi 14.08.2018).

Öcal, K. & Koçak, M. S. Okul Sporlarının Orta Öğretim Öğrencilerinin Akademik Başarı ve Davranış Gelişimine Etkisi. *Mediterranean Journal of Educational Research*, Issue 2010; 7: 86-94.

Özmen, Ö. Çağdaş sporda Eğitim Üçgeni. E.Ü BESYO Yayını, İzmir. 1976; 114: 16-21

Öztürk, Ü. Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi. Güven Matbaası, İstanbul. 1982

Özyalvaç, N. T. Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya. 2010, 2: 76-81.

Pehlivan, Z. Okullararası Spor Yarışmalarına Katılanların Sporunu Bırakma ve Devam Etme Nedenleri. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 2013; 24 (3), 209–225.

Perkins, D. F., Jacobs J. E., Barber B. L. & Eccles J. S. Childhood and Adolescent Sports Participation as Predictors of Participation in Sports and Physical Fitness Activities During Young Adulthood. *Youth & Society*. 2004; 35: 495–520.

Phillips, S. R. Upper Elementary School Students' Attitudes and Perceptions Toward Physical Education. Columbia University, Unpublished doctoral dissertation, New York. 2011.

PMP/Loughborough University Education of young sportspersons (Lot 1). Final report. (<http://www.sportdevelopment.org.uk/euschoolsport2004.pdf>) 2004

Radtke, S. & Coalter, F. Sports Schools: An International Review. Department of Sports Studies University of Stirling STIRLING FK9 4LA. 2007.

Rasberry, C. N., Lee S. M., Robin L., Laris B. A., Russell L. A., Coyle K.K. & Nihiser A. J. The Association Between School-Based Physical Activity, Including Physical Education, and Academic Performance: A Systematic Review of The Literature. *Preventive Medicine*. 2011; 52(1, Supp): 10-20.

Richartz, A. Jugendliche Leistungssportler im Internat – Typische Beziehungsmuster und Ihre Pädagogische Betreuung. *Leistungssport*, 1998; 28 (1): 12-17.

- Richartz, A. & Brettschneider, W.-D. Weltmeister werden und die Schule Schaffen. Die Doppelbelastung von Schule und Leistungstraining als Pädagogisches Problem. Schorndorf: Hofmann. 1996.
- Sabancı A. () Eğitimin Temel Kavramları İçinde Eğitim Bilime Giriş. Toprakçı E. (Editör), 1. Baskı, Ütopya Yayınevi, Ankara, 2008; 3: 14-27.
- Sallis, J. F., Cervero R.B , Ascher W., Henderson K. A., Kraft M.K. & Kerr J. An Ecological Approach to Creating Active Living Communities. Annual Review of Public Health. 2006; 27: 97-322.
- School Sports Foundation, 2018. <http://www.schoolsportfoundation.org/>. (Erişim Tarihi: 03.12.2018).
- Seefeld, V. Ve Vogel, P. What Can We Do About Physical Education, Pricipal 1990 Motor Learning and Human Performance : An Application to Physical Education Skills Third Edition, Newyork : The Macmilan Comp. 1990; 3: 70-77.
- Segrave J. O. & Hastad D. N. Delinquent Behavior and İnterscholastic Athletic Participation. J Sport Behav 1982; 5: 96-111.
- Seidel, I. Nachwuchsleistungssportler an Eliteschulen des Sports. Analyse ausgewaehlter Persoenlichkeitsmerkmale in der Leichtathletik, im Handball und im Schwimmen. Koeln: Lit. 2005.
- Spor Sivas Projesi, Milli Eğitim Koordinatörlüğü Spor Sivas Projesi, Sivas. 2019.
- Strcmeyer, H. Leibeserziehung Und Schulssport. Osterreichhiseber Bundeswerby. 1983; (4): 190-197.
- Şahin H. M. Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü. 1. Baskı, Morpa Kültür Yayınları, Ankara. 2006; 3: 64-262.
- Şenduran, F. Sporcu Olan ve Sporcu Olmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Uyum Becerileri. 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde Sunulan Bildiri. 10-12 Kasım, Bolu. 2008: 3: 189-191.
- T.C. Resmi Gazete, Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. 21 Temmuz 2012, Sayı: 28360. 2012.

- T.C. Resmi Gazete, Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliği. 5 Kasım 2013, Sayı: 28812, 2013
- T.C. Resmi Gazete, Türkiye Okul Sporları Federasyonu Ana Statüsü. 10 Temmuz 2007, Sayı: 3516.
- Tamer, K. Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi. Anadolu Üniv. Açıköğretim Fakültesi Yayınları S: Eskişehir. 1987; (101): 6-8.
- Thees, J. Talent promotion in the Federal Republic of Germany. In A. Güllich (Ed.), Education in elite sport in Europe, Saarbrücken: Deutscher Sportbund. 2004; 3: 174-188
- Thees, J., Güllich, A. & Bartz, E. Eliteschulen des Sports. Überprüfung der Qualitätskriterien 2004/2005. DOSB: Frankfurt/Main. 2005.
- Thomson, I. & Fairweather, D. Sports Schools in Finland. Report of a Study Visit, September 1999. Edinburgh: sportscotland. 2000.
- Topan, A. Ortaöğretim Kurumlarında Okullar Arası Futbol Müsabakalarına Katılan Öğrencilerin Fair Play Anlayışlarının Kulüp Deneyimlerine Göre İncelenmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara. 2011: 3; 113-117.
- Toprakçı, E. Sınıf Örgütünün Yönetimi. Ütopya Yayınları, Ankara. 2002.
- TÜİK, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=30567> (Erişim Tarihi: 20 Nisan 2019). 2018
- TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Çevrimiçi 2017 http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 (Erişim Tarihi: 2/02/2019)
- Türkiye Okul Sporları Federasyonu, <http://tosf.gov.tr/tarihce>, (Erişim tarihi: 17.10.2018). 2018
- UK Sport European Forum on Lifestyle Management of Elite Athletes. Conference Report 27-28 April 2004. London, United Kingdom 2004
- Uzun, M., Yurdadön, Ü., İmamoğlu, O., Çon, M., Çavuşoğlu, G. & Taşmektepligil, M. Y. Ortaokul Öğrencilerinin Sportif Etkinliklere Katılma ve Fiziksel Aktiviteden

Hoşlanma Durumlarının Belirlenmesi. İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD). 2017; 4(1): 38-52.

Üstündağ, Ö., Devecioğlu, S. & Akarsu, E. E. Spor ve Rekreasyon Alanlarının Şehir Planlamasındaki Yeri ve Önemi. 6. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumunda Sunulan Bildiri. (16-18 Mayıs, Elazığ, 2011; 3: 31-34.

Wechsler H., Devereaux R. S., Davis M. & Collins J. Using the School Environment to Promote Physical Activity and Healthy Eating. Preventive Medicine. 2000; 31(2): 121-137.

Weinberg, R. & Gould, D. Foundation of Sport and Exercise Psychology. 6nd, Human Kinetics Publishers, Champaign, Illinois ABD, 1995; 3: 40-46.

White, P. G. & McTeer, W. G. Sport as a Component of Cultural Capital: Survey Findings on the Impact of Participation in Different Sports on Educational Attainment in Ontario High Schools. Physical Education Review. 1990; 13(1): 66-71.

Wylleman, P. (Ed.) Eindrapport. Evaluatie van de opzet en de werking van de topsportscholen in Vlaanderen. Brussel: Interuniversitair Onderzoekscentrum voor Sportbeleid, 2001.

Wylleman, P., De Knop, P., Pluym, T., & Bogaerts, K. The Top-Level Athlete in Secondary and Higher Education in Flanders. In UNISPORT (Ed.), Proceedings Olympic Scientific Congress, Malaga, Spain: Unisport. 1992; 2: 103-107.

Yetim, A. Sosyoloji ve Spor. Topkar Matbaası, Trabzon, 2000; 186: 128-131.

Yetim, A. A. Sosyoloji ve Spor. Morpa Kültür yayınları, İstanbul. 2005.

EKLER

EK 1. Etik Kurulu Kararı

BAŞVURU NO: 105

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
PROJE ONAY FORMU

Projenin Adı	Sporun Gelişiminde Okul Sporlarının Rolü ve Önemi (Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma)
Projenin Niteliği	Yüksek Lisans
Proje Araştırmacıları	Oğuzhan GÜL (Sorumlu Araştırmacı) Doç. Dr. Aydoğan SOYGÜDEN (Danışman)
Sorumlu Araştırmacının Haberleşme Bilgileri	Şeyh Şamil Mah. 33. Sok. Gülemek Apt. Kat: 4 No:14/6 Sivas /Merkez E-posta adresi: ogulsivas@gmail.com

KARAR:

Etik Kurulumuza başvuran **Oğuzhan GÜL**'ün "*Sporun Gelişiminde Okul Sporlarının Rolü ve Önemi (Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma)*" adlı çalışması değerlendirilerek aşağıdaki sonuca ulaşılmıştır.

Proje etik açıdan uygun bulunmuştur.

Projenin etik açıdan geliştirilmesi gerekmektedir.

Proje etik açıdan uygun bulunmamıştır.

25/12/2018

ADI SOYADI	İMZA
Etik Kurul Başkanı	Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH
Etik Kurul Başkan Yrd. (Raporör)	Doç. Dr. Kasım KARAMAN
Üye	Prof. Dr. Celal YILDIZ
Üye	Prof. Dr. Mehmet AKKURT
Üye	Prof. Dr. Mustafa BAKTIR
Üye	Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ
Üye	Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ
Üye	Doç. Dr. Handan ZİNCİR
Üye	Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL

EK 2. Ölçek Çalışma İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Sayı : 81576613-605.01-E.3510574
Konu : Araştırma Uygulama İzin Talebi

18.02.2019

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

- İlgi: a) Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 12/ 02/2019 tarihli ve 14065294/0044/-E-2743 sayılı yazısı
b) Millî Eğitim Bakanlığının 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E.12607291 (2017/25) sayılı genelgesi

İlgi (a) yazı ile Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı öğrencisi Oğuzhan GÜL'ün "Sporun Gelişiminde Okul Sporlarının Rolü ve Önemi (Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma" konulu yüksek lisans tezi kapsamında geliştirdiği veri toplama aracının Kayseri, Sivas, Malatya, Samsun ve Gaziantep illerinde bulunan ilkokul, her tür ve derecedeki ortaokul ve liselerde görev yapan okul yöneticilerine ve buralarda görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerine uygulanmasına yönelik izin talebi Genel Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Denetimi kurum idaresinde olmak üzere, genel müdürlük yöneticilerine önceden bildirmek şartı ve kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre; onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılmış veri toplama aracının ilgi (b) genelge doğrultusunda uygulanmasına izin verilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Güvenli Elektronik İmza

Aslı ile Aynıdır
18.02.2019

Sevda BERKİTEN
İşleten

Anıl YILMAZ
Bakan a.
Genel Müdür V.

Ek: Veri Toplama Aracı (2 Sayfa)

EK 3. Ölçme Aracı

KİŞİSEL BİLGİLER

1. **Cinsiyet:** () Kadın () Erkek
2. **Yaşınız:** () 25-28 () 29-32 () 33-36 () 37-40 () 41 ve üzeri
3. **Görev Yaptığınız İl:** Sivas () Kayseri () Samsun () Gaziantep () Malatya ()
4. **Göreviniz:** () Beden Eğitimi Öğretmeni () Okul Yöneticisi “Müdür ve Müdür Yardımcısı”
5. **Beden Eğitimi Öğretmeni İdari Göreviniz:** () Var () Yok
6. **Mesleğinizdeki Kıdem Yılıınız:** () 1-3 () 4-6 () 7-9 () 10-12 () 13-15 () 16 yıl ve üzeri
7. **Şu anda Görev Yaptığınız Okul Öğretim Kademesi:** () İlköğretim () Ortaöğretim
8. **Branşınız:** () Futbol () Voleybol () Basketbol () Hentbol () Atletizm
() Jimnastik () Yüzme () Kayak () Güreş () Tenis () Masa Tenisi
() Badminton () Judo () Boks () Eskrim () Karate () Taekwondo
() Diğer “Belirtiniz”

Okul Sporları Değerlendirme Ölçeği		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Okul sporları sayesinde sporun gelişeceğini ve yaygınlaşacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
2	Okul sporlarına katılan öğrencilerin daha çok sosyalleşeceğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
3	Okul sporları sayesinde yetenekli öğrencilerin tespitinin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4	Okul sporları sayesinde öğrencilerin hareket yetkinliği kazandığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
5	Okul sporları sayesinde öğrencilerin spor alanlarına ulaşımının daha kolay olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
6	Okul sporları sayesinde öğrencilerin okula olan bağlılıklarının (aidiyet duygusu) artacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
7	Okul sporları sayesinde “okul taraftarlığı” bilincinin oluştuğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5

8	Okul sporları sayesinde “antrenman, müsabaka vb.” programların planlarının daha kolay hazırlandığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
9	Okul sporları sayesinde öğrencilerin okulu daha çok sevdiklerini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
10	Okul sporlarının, spor yapma imkânına ulaşamayan yetenekli öğrencilerin ortaya çıkarılmasında kolaylık sağladığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
11	Okul sporlarının, öğrencilerin spora başlamasında etkin bir rolünün olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
12	Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde sportif faaliyetlerin daha kolay yapılacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
13	Okul sporları sayesinde öğrencilerin fiziksel gelişimleri (sağlıklı bir vücuda sahip olmak) ile ruhsal gelişimlerinin (mücadele, özgüven, kazanma ve kaybetme duyguları) artacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
14	Okul sporları sayesinde öğrencilerin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
15	Okul sporlarındaki “amatör ruhun korunması ve desteklenmesi” gerektiğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
16	Okul sporlarında aktif katılım (sporcu) ve pasif katılım (seyirci) sayesinde sporun daha büyük bir kitleye hitap ettiğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
17	Okul sporları sayesinde başarılı bir sporcu keşfetmenin daha kolay olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
18	Okul sporları sayesinde ülkemizdeki sportif faaliyetlerin artacağını düşünüyorum.	1	2	3	4	5

Ek 4. Benzerlik Raporu

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, soyadı : Oğuzhan GÜL
Uyruğu : Türkiye (TC)
Doğum Tarihi ve Yeri : 26 Kasım 1994, SİVAS
Medeni Durumu : Bekar
Tel : 0541 802 82 43
E-mail : ogulsivas@gmail.com
Yazışma Adresi : Şeyh Şamil Mahallesi 36. Sokak Gülemek Apt. Kat 4
No: 14/6 Merkez/Sivas

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet
Lisans	: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, B.E.S.Y.O, Spor Yöneticiliği,	2017
Lisans(Y.Dal)	: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, B.E.S.Y.O, Beden Eğitimi ve Spor Öğr.,	2018
Yüksek Lisans	: Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halen Devam Ediyor	

Yabancı Dil:

İngilizce, 65